

www.e-rara.ch

Diodori Siculi bibliothecae historicae quae supersunt

Diodorus

Lipsiae, [17--]

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 8145

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-33647>

Fragmenta librorum XXXI-XL.]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

DIODORI SICVLII
BIBLIOTHECAE HISTORICAE
LIB. XXXI - XL
FRAGMENTA
E LIBRO XXXI.

Olymp. CLIII, 2. a. C. 167. U. C. 587.

*Ἄ*ΜΑ δὲ τούτοις πραγματοποιέοις, εἰς Ῥώμην παρὰ
γένοντο πρεσβευταὶ Ῥοδίων, τὰς γεγενημένας δια-
βολὰς καὶ αὐτῶν ἀπολύσασθαι. ἐδύκουν γὰρ ἐν
τῷ πρὸς Περσέα πολέμῳ ταῖς εὐνοίαις ἀποκεκλιμέ-
ναι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προδεδικέναι τὴν πρὸς
Ῥωμαίους φιλίαν. μηδὲν δὲ ἀνύοντες, ὧν ἐπρέσβευ-
ον, εἰς Ἀθυμίαν ἐνέπιπτον, καὶ μετὰ δακρύων
ἐποιοῦντο τὰς ἐντεύξεις, εἰσαγαγόντος δὲ αὐτοὺς εἰς
τὴν σύγκλητον ἑνὸς τῶν δημάρχων Ἀντωνίου, πρῶ-
τος μὲν ἐποιεῖτο τὸν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας λόγον φι-
λόφρων, μετὰ δὲ τοῦτον Ἀστυμήδης. πολλὰ δὲ
πρὸς δέησιν καὶ παραίτησιν εἰπόντες, καὶ τὸ τε-

λευταῖον, κατὰ τὴν παροιμίαν, τὸ κύκνειον ᾤσαν-
τες, μόλις ἔλαβον ἀποκρίσεις, δι' ὧν τοῦ μὲν ὀλο-
σχεροῦς φόβου παρελύθησαν, περὶ δὲ τῶν ἐγκλη-
μάτων πικρῶς ὠνειδίσθησαν. διόπερ ἰδεῖν ἐστὶ,
παρὰ Ῥωμαίοις τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας ὑπὲρ
δόξης ἀμιλλωμένους, δι' ὧν ἅπαντα σχεδὸν τὰ μέ-
γιστα τῷ δήμῳ κατορθοῦνται. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄλ-
λοις πολιτεύμασι ζηλοτυποῦσιν ἀλλήλους, Ῥωμαῖοι
δὲ ἐπαινοῦσιν. ἔξ οὗ συμβαίνει μάλιστα τοὺς μὲν
πράσσειν τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων, ἀμιλλωμένους
αὕξειν τὸ κοινὸν συμφέρον· τοὺς δὲ ἄλλους ἀδικο-
δοξοῦντας, καὶ τὰς ἀλλήλους ἐπιβολὰς λυμαιομέ-
νους, βλάπτειν τὴν πατρίδα. (Eclog. I, pag.
515.)

Οἱ εἰς Ῥώμην παρεγένοντο πρεσβευταὶ Ῥο-
δίων πρὸς τὰς γεγενημένας κατ' αὐτῶν διαβολὰς
ἀπολογησόμενοι. ἐδόκουν γὰρ ἐν τῷ πρὸς Περσέα
πολέμῳ ταῖς ἐντολαῖς ἀποκεκλικέναι πρὸς τὸν βασι-
λέα, καὶ προδεδοκέναι τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν.
ὁρῶντες δὲ τὴν ἀλλοτριότητα τὴν πρὸς αὐτοὺς, εἰς
ἀθυμίαν ἐνέπιπτον. ὥς δὲ καὶ τῶν στρατηγῶν τις
συναγαγὼν ἐκκλησίαν, παρεκάλει τὰ πλήθη πρὸς
τὸν κατὰ Ῥοδίων πόλεμον, τόθ' ὀλοσχερῶς δέισαν-
τες περὶ τῆς πατρίδος, εἰς τοιαύτην ἦλθον κατὰ-
πληξιν, ὥστε πένθιμον ἀναλαβεῖν ἐσθῆτα, κατὰ
δὲ τὰς ἐντεῦξεις τῶν φίλων, μηκέτι παρακαλεῖν,
μὴ δὲ ἀξιοῦν, ἀλλὰ δεῖσθαι μετὰ δακρύων, μηδὲν
ἀνήμεστον περὶ αὐτῶν βουλευέσθαι. εἰσαγαγόντος
δὲ αὐτοὺς εἰς τὴν σύγκλητον ἐνός τῶν δημάρχων,

καὶ τὸν παρακαλοῦντα πρὸς τὸν πόλεμον στρατηγὸν κατασπάσαντος ἀπὸ τῶν ἐμβόλων, ἐποιεῖτο τοὺς λόγους. καὶ πολλὰ πρὸς δέησιν εἰπόντες, ἔλαβον ἀποκρίσεις, δι' ὧν τοῦ μὲν ὁλοσχεροῦς φόβου παρείθθησαν, περὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος ἐγκλημάτων, πικρῶς ὠνειδίσθησαν. (Excerpt. de Legat. XIX, pag. 624.)

“Οτι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἦκον εἰς Ῥώμην πάντοθεν οἱ πρεσβευταὶ, συγχαρησόμενοι τοῖς γεγονόσι κατορθώμασιν. ἡ δὲ σύγκλητος φιλανθρωπῶς ἀπαντας ἀποδεχομένη, καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἐπιεικεῖς διδοῦσα, συντόμως ἐκάστους ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας. (Excerpt. de Legat. XX, pag. 624. sq.)

“Οτι κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους πολλῶν παραγεγονότων, πρεσβευτῶν, πρώτοις τοῖς περὶ Ἀιταλὸν ἐχρημάτισεν ἡ σύγκλητος· ὑπόπτως γὰρ εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι τὰ πρὸς τὸν Εὐμένη, ἕνεκεν τῶν γραμμάτων τῶν εὐρημένων, ἐν οἷς συμμαχίαν ἦν συντεθειμένος πρὸς Περσέα κατὰ Ῥωμαίων. κατηγορησάντων δὲ πλειόνων ἀπὸ τῆς Ἀσίας πρεσβευτῶν, καὶ μάλιστα τῶν ἀπεσταλμένων παρὰ Προυσίου βασιλέως καὶ Γαλατῶν, οἱ περὶ τὸν Ἀιταλὸν ἐνδεχομένως ἀπολογησάμενοι πρὸς ἕκαστον τῶν ἐγκαλουμένων, οὐ μόνον ἀπετρέψαντο τὰς διαβολὰς, ἀλλὰ καὶ τιμηθέντες ἐπανήλθον εἰς τὴν οἰκίαν. ἡ δὲ σύγκλητος οὐ κατὰ πᾶν ἔληγε τῆς κατ' Εὐμένους ὑποψίας· προχειρισαμένη δὲ Γαῖον ἐξαπέστειλε κατοπεύσαντα τὰ κατὰ Εὐμένη. (Excerpt. de Legat. XXI, pag. 625.)

ὅτι Προυσίας, ἀνάξιος γεγωνὸς τοῦ τῆς βασι-
 λείας προσχήματος, καὶ διατελέσας πάντα τὸν τοῦ
 ζῆν χρόνον αἰσχροῶς κολακεύων τοὺς ὑπερέχοντας·
 καὶ ποτε Ῥωμαίων πρὸς αὐτὸν παραγενομένων
 πρεσβευτῶν, τὰ μὲν τῆς βασιλείας σύμβολα, τό τε
 διάδημα, καὶ τὴν πορφύραν ἀπέθετο, μιμησάμε-
 νος δὲ τὴν τῶν προσφάτως ἀπελευθερουμένων παρὰ
 Ῥωμαίοις τάξιν, ἀπήντησεν ἐξυρημένος τὴν κεφα-
 λὴν, καὶ πῖλεον ἔχων λευκόν, ἔτι δὲ φορῶν τηβέν-
 ναν, καὶ κἀντίλον, ἀσπασάμενος δὲ τοὺς πρεσ-
 βευτὰς, ἀπέφαινεν ἑαυτὸν ἀπελευθερὸν εἶναι Ῥω-
 μαίων· ἧς ἀγενεστέραν φωνὴν οὐ ῥάδιον εὐρεῖν.
 πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τούτοις οἰκεία πρότερον διεπρά-
 ξατο, καὶ τότε δὲ κατὰ τὴν εἴσοδον γενόμενος τὴν
 εἰς τὴν σύγκλητον, κατὰ τὸ θύρετρον ἀντίον στάς
 τοῦ συνεδρίου, καὶ καθεὶς τὰς χεῖρας ἀμφοτέρως,
 προσεκύνησε τὸν οὐδὸν καὶ τοὺς καθημένους, ἐπι-
 φθεγξάμενος, χαίρετε θεοὶ σωτῆρες, ὑπερβολὴν
 οὐδεμίαν ἀπολιπὼν κολακείας ἀνάνδρου, καὶ γυ-
 ναικισμοῦ. ἀκολούθως δὲ τούτοις, καὶ τὸν λόγον
 ἐν τῇ συγκλήτῃ ποιησάμενος, τοιαῦτα διῆλθεν,
 ὥστε καὶ γράφειν ἡμῖν ἀπρεπὲς εἶναι. ἡ δὲ σύγκλη-
 τος, τοῖς πλείστοις τῶν λεγομένων προσκόπτουσα,
 πρεπούσας τῇ κολακείᾳ τὰς ἀποκρίσεις ἐποιήσατο.
 Ῥωμαῖοι γάρ καὶ πολεμίους ἐπ' ἀνδρεία μεγαλο-
 φρονοῦντας νικᾶν σπεύδουσιν. (Excerpt. de Le-
 gat. XXII, pag. 625.)

ὅτι Περσέα τὸν τελευταῖον Μακεδονίας βασιλεῖα,
 πολλάκις Ῥωμαίοις διὰ φιλίας ἰόντα, πολλάκις δὲ

καὶ στρατιᾷ οὐκ ἀναξιολόγῳ πολεμήσαντα, τέλος Αἰμί-
 λιος καταπολεμήσας εἶλε, καὶ λαμπρὸν θρίαμβον
 ἐπὶ τῇ νίκῃ κατήγαγε. Περσεὺς δὲ τηλικαύταις πε-
 ριπεσὼν συμφοραῖς, ὥστε δοκεῖν ὅμοια μύθοις ἀγε-
 νήτοις εἶναι τὰ πάθη τὰ περὶ αὐτὸν, οὐδ' ἀπολυ-
 θῆναι τοῦ ζῆν ἠθέλε. πρὶν γάρ ἢ τὴν σύγκλητον
 ὑπὲρ αὐτοῦ διαλαβεῖν ὁ χορὴ παθεῖν, τῶν κατὰ πό-
 λιν στρατηγῶν εἰς ἐνέβαλλεν αὐτὸν εἰς τὸν ἐν Ἀλβαῖς
 Κάρκαρον μετὰ τῶν τέκνων. ἔστι δὲ ὁ Κάρκαρος,
 ὄρνυγμα κατὰγειον βαθὺ, τὸ μὲν μέγεθος ἔχων οἴκου
 μάλιστα πῶς ἐννεακλίνου, σκότου δὲ πλήρης καὶ
 δυσσομίας, διὰ τὸ πλήθος τῶν παραδεδομένων εἰς
 τοῦτον τὸν τόπον ἀνδρῶν, τῶν ἐπὶ θανατικοῖς ἐγ-
 κλήμασι καταδικαζομένων, ὧν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρό-
 νοῖς οἱ πλείους ἐνταῦθα καθεύδοντο. ἐν οὕτῳ γὰρ
 στενωπῷ συγκεκλεισμένων πολλῶν ἀνδρῶν, ἀπεθῆ-
 ριοῦτο τὰ τῶν ἀτυχῶν σώματα· τῶν τε πρὸς τροφὴν
 καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν χρεῖαν ἀνηκόντων πάντων ἐν
 ταῦτῳ πεφυρμένων, τοσαύτην προσπίπτειν δυσωδί-
 αν συνέβαινε, ὥστε μηδὲνα τῶν προσιόντων ἰσχυρῶς
 δύνασθαι καρτερεῖσθαι. ἐφ' ἡμέρας μὲν οὖν ἑπτὰ δι-
 τέλεσεν ἐνταῦθα κακονχοῦμενος, ὥστε καὶ παρὰ
 τῶν ἐσχάτων καὶ τακτὰ σιτουμένων ἐπικουρίας δεῖν
 θῆναι. συμπάθεις γὰρ οὗτοι γενόμενοι διὰ τὸ μέ-
 γεθος τῶν ἀκκλησημάτων, ὧν μετελάμβανον, φίλων
 θρώπως τοῦτων ἐκείνῳ μετεδίδοσαν δακρύοντες. ἐφ-
 ῥίπτουν δ' αὐτῷ καὶ ξίφος πρὸς ἀναίρεσιν, καὶ κί-
 λως πρὸς ἀγχόνην, ἐξουσίας διδομένης ὡς ἂν βοῦ-
 λοιτο χρήσασθαι. ἀλλ' οὐδὲν οὕτω γλυκὺ φαίνεται

τοῖς ἡτυχηκόσιν ὥς τὸ ζῆν, καίπερ αὐτῶν ἄξια θανάτου πασχόντων. καὶ πέρας ἐν ταύταις ἂν ταῖς ἀνάγκαις κατέστρεψε τὸν βίον, εἰ μὴ Μάρκος Αἰμίλιος προκαθήμενος τοῦ βουλευτηρίου, τηρῶν τὸ, τε περὶ αὐτὸν ἀξίωμα, καὶ τὸ τῆς πατρίδος ἐπιεικὲς, παρήνεσε τῇ συγκλήτῳ σχετιάζων· εἰ μὴ τὸν ἀνθρώπινον φόβον εὐλαβοῦνται, τὴν γε τοὺς ὑπερηφάνως ταῖς ἐξουσίαις χρωμένους μετερχομένην νέμεσιν αἰδεῖσθαι. διόπερ εἰς ἐπιεικεστέραν δοθεὶς φυλακὴν, καὶ κεναῖς ἐλπίσι προσανέχων, ὁμοίαν τοῖς προητυχημένοις ἔσχε τοῦ βίου τὴν καταστροφὴν. διετῇ γὰρ χρόνον φιλοψυχίας, καὶ προσκόψας τοῖς φυλάττουσι βαρβάροις, κωλυόμενος ὑπ' ἐκείνων ὕπνου τυχεῖν, ἐτελεύτησεν. (Eclog. II, pag. 515 sq.)

Ὅτι ὁ Περσεὺς εἰς τὸ κατάγειον ἐμβληθεὶς οἴκημα, ἐκεῖ ἂν κατέστρεψε τὸν βίον, εἰ μὴ ὁ Αἰμίλιος προκαθήμενος τοῦ βουλευτηρίου, καὶ τηρῶν τὸ τῆς βουλῆς ἀξίωμα, καὶ τὸ τῆς πατρίδος ἐπιεικὲς, παρήνεσε τῇ συγκλήτῳ σχετιάζων· εἰ μὴ τὸν ἀνθρώπινον φόβον εὐλαβοῦνται, τὴν γε τοὺς ὑπερηφάνως ταῖς ἐξουσίαις χρωμένους μετερχομένην νέμεσιν αἰδεῖσθαι. διόπερ εἰς ἐπιεικεστέραν δοθεὶς φυλακὴν, καὶ κεναῖς ἐλπίσι προσανέχων, ὁμοίαν τοῖς προητυχημένοις ἔσχε τοῦ βίου τὴν καταστροφὴν. διετῇ γὰρ χρόνον φιλοψυχίας, καὶ προσκόψας τοῖς φυλάττουσι βαρβάροις, κωλυόμενος ὑπ' ἐκείνων ὕπνου τυχεῖν, ἐτελεύτησεν.

Ὅτι ὁ τῶν βαρβάρων Γαλατῶν στρατηγὸς ἀπὸ

τοῦ διωγμοῦ γενόμενος, καὶ συναθροίσας τοὺς ἀρχμαλώτους, προᾶξιν ἐπετελέσατο βαρβαρικὴν, καὶ παντελῶς ὑπερήφανον. τοὺς τε γὰρ τοῖς εἶδεσι καλλίστους, καὶ ταῖς ἡλικίαις ἀκμαιοτάτους καταστέψας ἔθυσσε τοῖς θεοῖς, εἰ γέ τις τῶν θεῶν δέχεται τὰς τοιαύτας τιμὰς· τοὺς δὲ ἄλλους πάντας κατηκόντισε, πολλῶν μὲν ἐν αὐτοῖς γνωριζομένων διὰ τὰς προγεννημένας ἐπιξενώσεις, οὐδενὸς δὲ διὰ τὴν φιλίαν ἐλεουμένου, καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν εἰ Βάρβαροι παρ' ἐλπίδας κατορθώσαντες, ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐχρήσαντο τοῖς εὐτυχήμασιν.

Ὅτι ὁ Εὐμένης ξενολογήσας, τὰ τε ὀψώνια ἅπαν ἀπέδωκε, καὶ δωρεαῖς ἐτίμησε, καὶ ἐπαγγελίαις ἐψυχαγῶγει πάντας, ἐκκαλούμενος τὴν εὐνοίαν, οὐχ ὁμοίως τῷ Περσεῖ. ἐκεῖνος γὰρ δισμυρίων Γαλατῶν παραγενομένων εἰς τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον, ἀπετρίψατο τὴν τηλικαύτην συμμαχίαν, ἵνα φείσῃται τῶν χρημάτων· ὁ δ' Εὐμένης οὐ λίαν εὐπορούμενος, ξενολογῶν δωρεαῖς ἐτίμα τοὺς δυναμένους μάλιστα χρείας παρέχεσθαι. τοιγαροῦν ἐκεῖνος μὲν οὐ βασιλικὴν μεγαλοφροσύνην, ἀλλ' ἰδιωτικὴν τοῦ τυχόντος ἀναλαβὼν μικροψυχίαν, ἅμα τῇ βασιλείᾳ πάσῃ καὶ τὸν τηρηθέντα πλοῦτον ἐπεῖδεν αἰχμαλώτον· οὗτος δὲ τῆς νίκης πάντα δεύτερα τιθέμενος, οὐ μόνον ἐκ μεγάλων κινδύνων ἐρρύσατο τὴν βασιλείαν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ τῶν Γαλατῶν ἔθνος ὑποχείριον ἐποίησατο.

Olymp. CLIII, 3, a. C. 166. U. C. 588.

Ὅτι ἔναι τῶν ἐπιβολῶν τοῦ Ἀντιόχου καὶ τῶν

πραξίων βασιλικὰ καὶ θαυμασiai τελέως ἦσαν· τινὲς δὲ πάλιν οὕτως εὐτελεῖς καὶ ληρώδεις, ὥσθ' ὁλοσχρῶς ὑπὸ πάντων καταφρονεῖσθαι. συντελῶν γὰρ τοὺς ἀγῶνας, πρῶτον μὲν ἐναντίαν τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσιν ἔσχε προαίρεσιν. ἐκεῖνοι γὰρ αὖξοντες τὴν ἰδίαν βασιλείαν καὶ δυνάμεις, καὶ χρημάτων πλήθεσι, καθό οἱοῖτο ἦσαν ἐπεκρῦπτοντο τὴν διαίρεσιν διὰ τὴν Ῥωμαίων ὑπεροχὴν· οὗτος δὲ τὴν ἐναντίαν λαβὼν διάθεισιν, συνήγαγε σχεδὸν ἀπὸ πάσης τῆς οἰκουμένης τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας εἰς τὴν πανήγυριν· πάντα τὰ τοῦ βασιλείου μέρη διαφερόντως ἐκόσμησε, εἰς ἓνα δὲ τόπον ἀθροίσας, καὶ καθάπερ ἐπὶ σκηνὴν ἀναβιβάσας τὴν βασιλείαν ἅπασαν, ἐποίησε μηδὲν ἄγνοεῖν τῶν περὶ αὐτόν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 582.)

Olymp. CLIV, 2. a. C. 163. U. C. 591.

Ὅτι τοὺς πολυτελεῖς ἀγῶνας καὶ τὴν θαυμαστικὴν πανήγυριν ἐκτελέσας ὁ Ἀντίοχος, πάντας τοὺς ποῖν ὑπερέβαλέν· ὁ δὲ δι' αὐτοῦ χειρισμὸς πολλῆς εὐτελείας καὶ καταφρονήσεως ἦν οἰκεῖος. παρέτρεχε γὰρ παρὰ τὴν πομπὴν ἱππᾶριον ἔχων εὐτελεῖς, καὶ τοὺς μὲν προάγειν κελεύων, τοὺς δὲ ἐπέχειν, ἄλλους δὲ ὡς ἔτυχε διατάττων· ὥστε εἴ τις ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ διαδήμα, μηδὲνα τῶν ἀγνοούντων πιστεῦσαι τοῦτον εἶναι τὸν βασιλέα τὸν τῶν ὅλων κύριον, ὁρῶντα μὴδ' ὑπηρέτου μετρίου φαντασίαν ἔχοντα. ἐν δὲ τοῖς πότοις αὐτὸς ἐφιστάμενος ταῖς εἰσόδοις, οὓς μὲν εἰσῆγεν, οὓς δὲ ἀνέκλινεν, καὶ τοὺς διακόνοους, τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας διέταττεν. ἀκολού-

Diod. T. VI.

K

Θως δὲ τούτοις, προσιών τοῖς εὐωχουμένοις οἱ τύχοι, ποτὲ μὲν ἐκάθιζε, ποτὲ δὲ προσανέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποτιθέμενος τὸν ψωμὸν, ποτὲ δὲ νίπτων τὸ ποτήριον, ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο, καὶ περιήρει πάντα τὸν πότον, προπόσεις λαμβάνων ὀρθός, καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων. καὶ δὴ ποτε προκοπιούσης ἐπιπολὺ τῆς ἐστιάσεως, καὶ τῶν πλειόνων ἤδη κεχωρισμένων, ἤκεν ὑπὸ τῶν μίμων ἐκφερόμενος περικεκαλυμμένος. τεθείς δὲ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπὸ τῶν συμπαιζόντων, μετὰ ταῦτα τῆς συμφωνίας προκαλουμένης ἀνεπήδα γυμνός, καὶ τοῖς μίμοις προσπαίζων ὠρχεῖτο, τῶν ὀρχήσεων τὰς γέλωτα καὶ χλευασμὸν εἰσθυσίας ἐπισπᾶσθαι· ὥς πάντας αἰσχυνθέντας ἐπὶ τοῖς πραττομένοις, φεύγειν ἐκ τοῦ πότου· καὶ ἕκαστον τῶν ἀπηντηκότων ἐπὶ τὴν πανήγυριν, ὅτε μὲν εἰς τὴν ὑπερβολὴν τῆς χορηγίας ἐμβλέψαι, καὶ τὴν ἐν τοῖς ἀγῶσι καὶ πομπείαις οἰκονομίαν καὶ διάταξιν τῶν ὅλων, καταπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν καὶ τὸν βασιλέα, καὶ τὴν βασιλείαν· ὅτε δὲ εἰς αὐτὸν ἀτενίστοι, καὶ τὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων κατεγνωσμένον, ἀπιστεῖν εἰ περὶ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν φύσιν, τοσαύτην ἀρετὴν καὶ κακίαν ὑπάρξαι δυνατόν ἐστιν.

“Οτι τούτων συνελθόντων ἤκον οἱ τοῦ Γράκχου πρεσβευταὶ κατασκευάσιμοι τὴν βασιλείαν· οἷς ὁ βασιλεὺς ὠμίλησε φιλοφρόνως, ὥστε μηδὲν ὑποπεῦσαι περὶ αὐτοῦ πραγματικὸν ἢ διαφορᾶς ἔμφασιν ἔχον, τῆς δοκούσης ὑποικουρεῖν ἐκ τῆς κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενομένης προσκοπῆς. οὐκ ἦν δὲ τῇ

προαιρέσει τοιοῦτος, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἄλλοτριώ-
 τата διέκευτο πρὸς Ῥωμαίους.

Ὅτι τοῦ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως ἐκπεσόντος
 καὶ περὶ ἄπερχομένου εἰς Ῥώμην, ἐγνώρισεν αὐτὸν
 ὁ Δημήτριος ὁ τοῦ Σελεύκου, καὶ θαυμάσας τὸ πα-
 ράδοξον, ἐποίησέ τι βασιλικὸν καὶ μεγαλοπρεπὲς
 δεῖγμα τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. παραχρῆμα γὰρ
 προχειρισάμενος βασιλικὴν ἐσθῆτα καὶ διάδημα,
 πρὸς δὲ τούτοις καὶ ἵππον πολυτελεῖ χρυσοφάλαρον,
 μετὰ τῶν ἰδίων παίδων ἀπῆντησε τῷ Πτολεμαίῳ,
 συμμίζας δὲ αὐτῷ τῆς πόλεως ἀπὸ διακοσίων στα-
 δίων, καὶ φιλοφρόνως ἀσπασάμενός, παρεκάλει κο-
 σμηθέντα τοῖς τῆς βασιλείας παρασήμοις ἀξίαν ἑαυ-
 τοῦ ποιήσασθαι τὴν εἰς τὴν Ῥώμην εἴσοδον, ἵνα μὴ
 τελῶς εὐκαταφρόνητος εἶναι δόξη· ὁ δὲ Πτολεμαῖος
 τὴν μὲν προθυμίαν ἀπεδέξατο, τοσοῦτον δὲ ἀπέσχε
 τοῦ δέξασθαι τι τῶν δεδομένων, ὥστε καὶ τὸν Δη-
 μήτριον ἠξίωσεν ἔν τινι τῶν κατὰ τὴν ὁδὸν πόλεων
 καταμεῖναι, καὶ τοὺς περὶ τὸν Ἀρχίαν μετ' αὐτοῦ.
 (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 503 sq.)

Ὅτι λέγουσιν (φησὶν) ἑαυτοὺς ὡς τῆς Καππα-
 δοκίας βασιλεῖς εἰς Κύρον ἀναφέρειν τὸ γένος, τὸν ἐν
 Πέρσαις. διαβεβαιοῦνται δὲ καὶ τῶν ἐπὶ Περσῶν
 τῶν τὸν μάγον ἐπανελομένων ἐνὸς ὑπάρχειν ἀπόγο-
 νοι. καὶ τὴν μὲν ἀπὸ Κύρου συγγένειαν οὕτω κατα-
 रिθμοῦνται. Καμβύσου τοῦ Κύρου πατρὸς ἀδελ-
 φὴν ὑπάρχει γνησίαν Ἀτόσσαν, ταύτης δὲ καὶ Φαρ-
 νάκου τοῦ Καππαδοκίας βασιλέως γενέσθαι παῖδα
 Γάλλον, καὶ τούτου γενέσθαι Σμέρδιν, οὗ Ἀρτιά-

μνην· τοῦ δὲ Ἀναφᾶν· ὃν καὶ δυνεγκεῖν μεν ἀνδρείᾳ
καὶ τόλμῃ, γενέσθαι δ' ἓνα τῶν ἐπτὰ Περσῶν. τὴν
μὲν οὖν εἰς Κῦρον συγγένειαν οὔτω γενεαλογοῦσι,
καὶ τὴν εἰς Ἀναφᾶν· ὃν φασὶ δι' ἀνδρείαν συγχωρη-
θῆναι τὴν Καππαδοκίας δυναστείαν, ὥστε μὴ τελεῖν
φύρους Πέρσαις. οὗ τελευτήσαντος, ὁμώνυμος υἱὸς
ἄρχε. μετὰ δὲ τὴν τοῦτου τελευτὴν, ἀπολειφθέντων
δυεῖν υἱοῖν Δατάμου καὶ Ἀριμναίου, διαδέξασθαι
τὴν ἀρχὴν Δατάμην, ἄνδρα κατὰ πόλεμον καὶ κατ'
ἄλλα μέρη τῆς βασιλείας ἐπαινούμενον. ὃς Πέρσαις
διὰ μάχης ἐλθὼν, καὶ λαμπρῶς κατὰ τὴν μάχην ἀ-
γωνισάμενος, ἐν αὐτῇ τελευτᾷ. διεδέξατο δὲ τὴν βα-
σιλείαν ὁ υἱὸς Ἀριάμνης· οὗ γίνονται παῖδες Ἀρια-
ράθης καὶ Ὀλοφέρνης. οὗτος δὲ ἔτη πενήκοντα
δυναστεύσας, καὶ μηδὲν ἔργον ἄξιον μνήμης προΐξας,
τελευτᾷ· τὴν δὲ ἀρχὴν διεδέξατο ὁ πρεσβύτερος τῶν
υἱῶν Ἀριαράθης, ὃς φιλοστοργῆσαι διαφερόντως λέ-
γεται τὸν ἀδελφόν, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὰς ἐπι-
φανεστάτας τάξεις· ὃν καὶ Πέρσαις καὶ Αἰγυπτίων
ἀποσταλέντα συμμαχεῖν, καὶ μετὰ μεγάλων τιμῶν
ἐπανελθεῖν, ὥς Ὡχος ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὑπὲρ ἀν-
δρείας ἐδίδου· καὶ τὸν βίον ἐν τῇ πατρίδι λιπεῖν, υἱ-
οὺς ἐγκαταλιπόντα Ἀριαράθην καὶ Ἀρύσην. ὁ δὲ
ἀδελφὸς καὶ τῆς Καππαδοκίας ἔχων τὴν ἀρχὴν (οὗ
γὰρ ἦν αὐτῷ γονὴ γνησία) τὸν πρεσβύτερον τῶν
παίδων τᾶδελφοῦ Ἀριαράθην υἱοποιεῖται. κατὰ δὲ
τούτους τοὺς χρόνους Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν κατα-
πολεμεῖ μὲν Πέρσας, εἶτα καὶ τελευτᾷ. καὶ Περδίκ-
κας, ὁ τῶν ὅλων τότε ἡγούμενος, Εὐμένην πέμπει Καπ-

παδοκίας στρατηγόν. καὶ καταπολεμηθεὶς Ἀρια-
 ράθου, πεσόντος τε ἐν τῇ μάχῃ, αὐτὴ τε ἡ Καππα-
 δοκία καὶ τὰ πλησιόχωρα αὐτῆς, ἔπεσεν ὑπὸ Μακε-
 δόνας. Ἀριαράθης δὲ, ὁ τοῦ προβιβασιλευκότος
 υἱός, ἀπὲλπίσας κατὰ τὸ παρὸν, ἀποχωρεῖ μετ' ὀλί-
 γων πρὸς τὴν Ἀρμενίαν. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον
 τῶν περὶ τὸν Εὐμέτη καὶ Περδίκκην τελευτησάντων,
 Ἀντιόχου δὲ καὶ Σελεύκου περισπωμένων, λαβὼν
 δύναμιν παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρμενίων Ἀρδοά-
 του, τὸν μὲν τῶν Μακεδόνων στρατηγὸν Ἀμύντιαν
 ἀπέκτεινεν, ἐξέβαλε δὲ καὶ Μακεδόνας ταχέως τῆς
 χώρας, καὶ τὴν οἰκίαν ἀρχὴν ἀνεκτήσατο. τοῦτ' ὅτε
 τριῶν παίδων γενομένων, παρέλαβε τὴν βασιλείαν ὁ
 πρεσβύτατος, Ἀριάμνης· ὃς ἐπιγαμίαν πρὸς Ἀντιό-
 χον ποιησάμενος, τὸν ἐπονομασθέντα θεὸν, τὴν
 τοῦτου θυγατέρα Στρατονίκην συνήκισε τῷ πρεσ-
 βυτέρῳ τῶν υἱῶν Ἀριαράθῃ· ὑπάρχων δὲ φιλότιμος
 διαφερόντως, περιέθετο τῷ παιδί διὰ δῆμα, καὶ συν-
 ἀρχειν πάντων τῶν τῆς βασιλείας προτερημάτων
 ἐπίσης μεταδίδωσι. τοῦ δὲ πατρὸς τελευτήσαντος,
 Ἀριαράθης βασιλεῦει καθ' ἑαυτόν. καὶ μεταλλάσσων
 τὸν βίον, κατέλιπε τὴν βασιλείαν Ἀριαράθῃ τῷ υἱῷ,
 νηπίῳ παντελῶς ὄντι τὴν ἡλικίαν. οὗτος δὲ ἔζημε
 θυγατέρα τοῦ μεγάλου κληθέντος Ἀντιόχου, ὀνομα-
 ζομένην Ἀντιοχίδα, παροῦργον μάλιστα. ταύτην δὲ,
 μὴ γενομένων τέκνων, ὑποβάλλεσθαι δύο παῖδας,
 ἄγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός, Ἀριαράθην καὶ Ὀλοφέρνην.
 μετὰ δὲ τινα χρόνον τῆς φύσεως ἐπιδεξαμένης, ἀνελ-
 πίστως τεκεῖν αὐτὴν δύο μὲν θυγατέρας, υἱὸν δὲ

ἔνα τὸν ὀνομασθέντα Μιθριδάτην, ἐξ οὗ τοὺς ὑποβολιμαίους ἀναδιδάξαμένην τὰνδρὶ, τὸν μὲν πρεσβύτερον μετὰ συμμέτρου χρείας εἰς Ῥώμην ἀποσταλῆναι παρασκευάσαι· τὸν δὲ νεώτερον εἰς τὴν Ἰωρίαν· χάριν τοῦ μὴ διαμφισβητεῖν ὑπὲρ τῆς βασιλείας τοῦ γνησίου. τοῦτον δὲ ἀνδρωθέντα καὶ Ἀριαράθην φασὶ μετονομασθῆναι, παιδείας τε Ἑλληνικῆς μετασχεῖν, καὶ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπαινεῖσθαι ἀρετήν· καὶ ὁ μὲν πατήρ, φιλοπάτορι ὄντι τῷ νῦν, ἔσπενδεν ἀποδοῦναι τὴν τοῦ φιλοτέκνου σπουδὴν· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον αὐτοῖς προέβη τὰ τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας, ὥστε ὁ μὲν πατήρ ἐξίστασθαι τῆς ὅλης ἀρχῆς ἡγωνίζετο τῷ παιδί· ὁ δὲ ἀδύνατον εἰδείναι δέξασθαι αὐτὸν παρὰ γονέων ἔτι ζώντων τὴν τοιαύτην χάριτα. οὗτος, τὸν πατέρα τοῦ πεπρωμένου καταλαβόντος, διεδέξατο τὴν βασιλείαν, τὴν τε ἄλλην ἀγωγὴν τοῦ βίου ἀξιολογωτάτην ἐνδείκνυμενος, καὶ φιλοσοφίᾳ προσανέχων. ἐξ οὗ καὶ ἡ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀγροουμένη πάλαι Καππαδοκία, τότε τοῖς περὶ παιδευμένοις ἔμβιωτήριον ὑπῆρχεν. ἀνεγέωσατο δ' οὗτος καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν τε καὶ συμμαχίαν. ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τῆς εἰς Κῦρον ἀναφορᾶς τῶν μέχρι τοῦδε τῆς Καππαδοκίας βασιλευσάντων ἐν τούτοις. (Eclog. III, pag. 517 sq.)

Ὅτι τοῦ Ἀντιπάτρου ταῖς ἀνάγκαις ἐναποθαρύοντος, Ἀσκληπιάδην τὸν ἐπὶ τῆς πόλεως τεταγμένον ἡγαγον βοῶντα, διότι Τιμόθεος τοῦτο τὸ δρᾶμα συντέθηκε, καὶ τὸ μειράκιον προκεκλημένος εἶη πρὸς ἄδικον καὶ ἀσεβῆ τιμωρίαν τὰδελοφῶ. τοῦ δὲ πλή-

Θους τῶν ἡγεμόνων ἐκ τούτου κατ' ὀλίγον εἰνοίαν λαμβάνοντος τῆς ὅλης ὀργιδιουργίας, καὶ τοὺς ἀνήκιστα πάσχοντας ἐλεοῦντος, φοβηθέντες οἱ περὶ Τιμίθεον, τοὺς λοιποὺς τῶν καταιτιαθέντων ἀπολύσαντες τῶν βασάνων, κατ' ἰδίαν ἐπανείλαντο.

Ὅτι ὁ Φιλοπάτωρ κληθεὶς Ἀριαράθης διαδεξάμενος τὴν πατρῴαν βασιλείαν, πρῶτον μὲν τὸν πάτέρα μεγαλοπρεπῶς ἔθαπεν· ἔπειτα τῶν τε φίλων, καὶ τῶν ἐκ ἡγεμονίας τεταγμένων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑποτεταγμένων τὴν καθήκουσαν ἐπιμέλειαν ποιησάμενος, μεγάλην εὐνοίαν παρὰ τοῖς πλήθεσιν ἀπηκέγκατο.

Ὅτι τὸν Μιθροβουζάνην ἐπὶ τὴν πατρῴαν ἀρχὴν καταγαγόντος Ἀριαράθους, Ἀριαξίς ὁ τῆς Ἀρμενίας βασιλεὺς, οὐκ ἀφιστάμενος τῆς ἐξάρχης πλεονεξίας, πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς Ἀριαράθην, παρακαλῶν συμφρονῆσαι, καὶ τῶν νεανίσκων ἐκάτερον τὸν παρ' ἑαυτοῦ διαχειρισάμενον διελεῖσθαι τὴν Σωφηνήν· ὁ δὲ Ἀριαράθης πολὺ κεχωρισμένος τῆς τοιαύτης ὀργιδιουργίας, τοῖς πρεσβευταῖς ἐπέπληξε, καὶ πρὸς Ἀριαξίαν ἔγραψε παρακαλῶν αὐτὸν ἀπέχεσθαι τῶν τοιοῦτων ἔργων. Ἀριαράθης μὲν οὖν ἀκολουθῶς οὕτω γενηθείσης τῆς πράξεως, οὐ μετρίως ἠὔξησε τὴν περὶ αὐτοῦ δόξαν· ὁ δὲ Μιθροβουζάνης διὰ τὴν θαυμαζομένην τοῦ καταγαγόντος αὐτὸν πίστιν καὶ καλοκἀγαθίαν, ἐκράτησε τῆς πατρῴας ἀρχῆς. (Excerpt.de Virt et Vit. pag. 584.)

Olymp. CLIV, 3. a. C. 162. U. C. 592.

Ὅτι ἦκον πρεσβευταὶ εἰς Ρώμην παρὰ τε τοῦ

νεωτέρου Πτολεμαίου, καὶ παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου. δοθέντος δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ συνεδρίῳ λόγου, διακούσασα ἡ σύγκλητος κατὰ μέρος, ἐδογματίσῃ, τοὺς μὲν παρὰ τοῦ πρεσβυτέρου Πτολεμαίου πρεσβευτὰς ἐν ἡμέραις πέντε ταῖς πάσαις ἐκ τῆς Ἰταλίας ἀπαλλάττεσθαι, καὶ τὴν συμμαχίαν ἀνελεῖν τὴν πρὸς αὐτόν· πρὸς δὲ τὸν νεώτερον Πτολεμαῖον πέμψαι πρεσβευτὰς τοὺς ἐμφανιοῦντας αὐτῷ τὴν ἔννοιαν ἧς συγκλήτου, καὶ τὰ διασσεσφαημένα τὰδελφῶ. (Excerpt. de Legat. XXIII, pag. 626.)

Olymp. CLV, 1. a. C. 160. U. C. 594

ἽΟτι κατὰ τὴν ῥητὴν Ὀλυμπιάδα πρέσβεις παρεγένοντο παρὰ Ἀριαράθου, στέφανον κομίζοντες ἀπὸ χρυσοῦν μυρίων, καὶ διασσεφύοντες τὴν εὔνοιαν τοῦ βασιλέως, ἣν ἔχει πρὸς Ῥωμαίους· ἔτι δὲ τὴν δι' αὐτοὺς γενομένην ἀπόρρησιν τοῦ γάμου καὶ φιλίας πρὸς Δημήτριον, συνεπιμαρτυροῦντων δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν Γράκχον πρεσβευτῶν, ἡ σύγκλητος ἐπαίνεσασα τὸν Ἀριαράθην, τὸν τε στέφανον ἐδίξατο, καὶ τὰ μέγιστα τῶν παρ' αὐτοῖς νομιζομένων δώρων ἀπέστειλεν. (Excerpt. de Legat. XXIV, pag. 626.)

ἽΟτι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον συνεισηχθησαν καὶ οἱ παρὰ Δημητρίου πρέσβεις, οἱ τὸν στέφανον κομίζοντες, καὶ ἀπὸ μυρίων χρυσοῦν, καὶ τοὺς αἰτίους τοῦ κατὰ τὸν Ὀκταοῦϊον φόνου, δεσμίους ἀγαγόντες. ἡ δὲ σύγκλητος ἐπὶ πολὺν μὲν χρόνον διηπόρησε, πῶς χρησιτέον ἦν τοῖς πράγμασι. καὶ ἡ σύγκλητος τὸν μὲν στέφανον προσεδέξατο· τοὺς δὲ μετὰ

τοῦ στεφάνου παραδιδόμενους Ἰσοκράτη καὶ Λεπίτην οὐκ ἐβουλήθη παραλαβεῖν. (Excerpt. de Legat. XXV, pag. 626.)

Ὅτι ὁ Αἰμίλιος ὁ Περσέα καταπολεμησας, τιμητῆς ὢν καὶ σχεδὸν ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι τῆς ἀρετῆς πρωτεύων τῶν πολιτῶν, ἐτελεύτησεν. ὥς δὲ ἡ περὶ αὐτοῦ φήμη τῆς τελευτῆς διεδόθη, καὶ συνήγριξεν ὁ τῆς ἐκφορᾶς καιρὸς, τοιαύτην συνέβη γενέσθαι πάσης τῆς πόλεως συμπάθειαν, ὥστε μὴ μόνον τοὺς ἐργαστηριακοὺς καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον συντρέχειν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὴν σύγκλητον ὑπερθέσθαι τοὺς χρηματισμοὺς. ἀκολούθως δὲ τούτοις καὶ τῶν περιοικουσῶν τὴν Ῥώμην πόλεων, ὅσαις ὁ χρόνος τὴν ἀναστροφὴν ἐδίδου ἐλθεῖν πρὸς τὸν τῆς ἐκφορᾶς καιρὸν, καὶ τῶν τὴν εἰς τὴν Ῥώμην τιμὴν σχεδὸν, τιμὴν μετὰ προθυμίας, ἅμα θιασόμενοι καὶ τιμήσαντες τὸν μεταλλαχότα. (Excerpt. de Virt. et Vil. pag. 584 sq.)

Τῶν γὰρ Ῥωμαίων οἱ ταῖς εὐγενείαις καὶ προγόνων δόξῃ διαφέροντες, μετὰ τὴν τελευτὴν εἰδωλοποιοῦνται κατὰ τε τὴν τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότητα, καὶ κατὰ τὴν ὅλην τοῦ σώματος περιγραφὴν, μιμητὰς ἔχοντες ἐκ παντὸς τοῦ βίου παρατετηρηκότας τὴν τε πορείαν, καὶ τὰς κατὰ μέρος ιδιότητας τῆς ἐμφάσεως. παραπλησίως δὲ καὶ τῶν προγόνων ἕκαστος προηγείται τοιαύτην ἔχων διασκευὴν καὶ κόσμον, ὥστε τοὺς θεωμένους, διὰ τῆς ἐκ τούτων ἐμφάσεως γινώσκειν, ἐφ' ὅσον ἕκαστος τιμῆς προήχθησαν καὶ μι-

τέσχον τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ καλῶν. (Eclog. IV, p. 518 sq.)

“Οἱ ὁ αὐτὸς Αἰμίλιος οἷος ἐν τῷ ζῆν ὑπάρχειν τὴν τύχην ἐδοξάζετο, τοιοῦτον ἀπέλιπε τὸν βίον μεταλλάττων. πλείστον γὰρ τῶν κατ’ αὐτὸν ἐξ Ἰβηρίας χρυσὸν κομίσας εἰς τὴν Ῥώμην, μεγίστων δὲ θησαυρῶν τῶν κατὰ Μακεδονίαν ἐγκρατὴς γενόμενος, πλείστης δὲ περὶ τὰ προειρημένα τετευχῶς ἔξουσίας, τοσοῦτον ἀπέσχετο τοῦ σφετερίσασθαι τι τῶν χρημάτων, ὥστε μετὰ τὴν τελευταίαν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, τοὺς δοθέντας εἰς υἰοθεσίαν, διαδεξαμένους τὴν κληρονομίαν, ἐκ πάντων τῶν ἐπίπλων μὴ δύρασθαι διαλύσαι τῇ γυναικὶ τὴν φέρην, εἰ μὴ καὶ τῶν ἐγγείων κτημάτων ἕκτα προσαπέδοντο. διὸ καὶ πολλοῖς ἔδοξεν ὑπερβεβηκέναι κατὰ τὴν ἀφιλαργυρίαν τοὺς παρὰ τοῖς Ἕλλησι περὶ τοῦτο τὸ μέρος θαυμασθέντας, Ἀριστείδην τε καὶ Ἐπαμινώνδαν. ἐκείνους μὲν γὰρ, διδομένων χρημάτων ἐπὶ τῷ λυσαιτελεῖ τῶν διδόντων, ἀπέχεσθαι τῆς δωρεᾶς· τοῦτον δὲ αὐτὸν ἔξουσίαν ἔχοντα λαβεῖν ὅποσα βούλοιο, μηδενὸς τῶν τοιούτων ἐπιθυμῆσαι. εἰ δὲ ἄπιστόν τισι φαίνεται τὸ λεγόμενον, ἐκείνο λογίζεσθαι, ὅτι οὐ χρή τὴν τῶν ἀρχαίων ἀφιλαργυρίαν ἐκ τῆς νῦν Ῥωμαίων πλεονεξίας τεκμαίρεσθαι. ἐπὶ γὰρ τοῦ κατ’ ἡμᾶς βίου, μεγίστην ὁρμὴν τοῦτο τὸ ἔθνος ἐσχηκέναι δοκεῖ πρὸς τὴν τοῦ πλείονος ἐπιθυμίαν. ἐπεὶ δὲ περὶ ἀνδρὸς νῦν ἐμνήσθην ἀγαθοῦ, βούλομαι βραχεία διελθεῖν περὶ τῆς Σκιπίωνος διαγωγῆς, τοῦ Νομαντίαν ὑστέρον κατασκάφαντος,

ὅπως μὴ παράδοξός τιςιν ἢ προκοπὴ τοῦτου δόξῃ
γεγονέναι κατὰ τοὺς ὕστερον χρόνους, ἀγνοουμένης
τῆς κατὰ τὴν νεότητά περὶ τὰ κάλλιστα τῶν ἐπιτη-
δευμάτων σπουδῆς. Πόπλιος τοίνυν Σκιπίων Αἰ-
μιλίου μὲν τοῦ Περσέα θριαμβεύσαντος ἦν κατὰ
φύσιν υἱός, καθάπερ ἤδη προεῖρηται, δοθεὶς δὲ εἰς
υἰοθεσίαν Σκιπίωνι τῷ παιδί τοῦ τὸν Ἀντίβαν καὶ
Καρχηδονίους καταπολεμήσαντος, ἔσχε κατὰ θέσιν
πάππον Σκιπίωνα τὸν Ἀφρικανὸν προσαγορευθέν-
τα, μέγιστον τῶν πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίων. ἀπὸ
δὲ ταύτης τῆς ῥίξης γεγονώς, καὶ τηλικούτο βά-
ρος οἰκίας καὶ γένους διαδεδεγμένος, ἄξιος ἐφάνη
τῆς τῶν προγόνων δόξης. ἐκ παίδων γάρ Ἑλληνικῆς
παιδείας ἐπιπολὺ μεταλαβὼν, καὶ γεγονώς κατὰ
τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν, ἔδωκεν ἑαν-
τὸν πρὸς τοὺς ἐν φιλοσοφίᾳ λόγους, λαβὼν ἐπιστά-
την Πολύβιον τὸν Μεγαλοπολίτην, τὸν τὰς ἱστο-
ρίας συντεταγμένον. τοῦτω δὲ συμβιώσας, καὶ πά-
σης ἀρετῆς ζηλωτὴς γενόμενος, οὐχ οἷον τῶν ἡλι-
κιωτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων πάντων πολὺ
προέσχε σωφροσύνη καὶ καλοκαγαθία, καὶ μεγα-
λοφροσύνη, καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς τῆς ἀρετῆς γένεσι.
καίτοι γ' ἐν ἀρχαῖς πρὸ τοῦ φιλοσοφίας ἀψασθαι,
διάληψιν ἔσχε παρὰ τοῖς πολλοῖς ὡς νωθρὸς ὢν τὴν
ψυχὴν, καὶ τοῦ βάρους τῆς οἰκίας οὐκ ἀξιόχρεως
διάδοχος καὶ προστάτης. οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ τῆς ἡλι-
κίας οἰκείως, πρῶτον ἤρξατο περιποιεῖσθαι τὴν
ἐπὶ σωφροσύνῃ δόξαν. πολλὴ γάρ τις δομὴ πρὸς
τὰς ἀναίδην ἡδονάς, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀκολα-

σίας τοῖς τότε νέοις ἐνεπεπτώκει οἱ μὲν γὰρ εἰς ἐρωμένους, οἱ δὲ εἰς ἑταίρας, οἱ δὲ εἰς ἀκροάματα παντοδαπὰ, καὶ πότους, καὶ καθόλου τὴν ἐπὶ τούτοις πολυτέλειαν ἐξεκέχυντο. ἐν γὰρ τῷ Περσικῷ πολέμῳ χρόνον πλείονα διατρίψαντες, ταχέως ἐξήλωσαν τῶν Ἑλλήνων τὴν περὶ τοῦτο τὸ μέρος εὐχέρειαν, ἄλλως τε καὶ χρημάτων εὐπορηκότες, καὶ χορηγὸν ἀξιοχρεῶν τὸν πλοῦτον ἔχοντες ταῖς πρὸς τὰς ἡδονὰς δαπάναις. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag 585. sq.)

Οἱ δὲ Σκιπίων ὁρμήσας ἐπὶ τὴν ἐναντίαν ἀγωγὴν τοῦ βίου, καὶ πάσαις ταῖς τῆς φύσεως ἐπιθυμίαις, ὥσπερ τισὶ θηρίοις, ἀντιταξάμενος, ἐπ' οὐδ' ὅλοις πέντε ἔτεσι περιεποίησατο πᾶνδημον καὶ συγχωρουμένην τὴν ἐπ' εὐταξίᾳ σωφροσύνην. ταύτης δ' αὐτῷ συμφώνως μαρτυρουμένης, καὶ παρὰ πᾶσι μεγάλης ἐπισημασίας τυγχανούσης, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν μεγαλοψυχίαν, καὶ τῇ περὶ τὰ χρήματα ἐλευθεριότητι διενεγκεῖν τῶν ἄλλων. πρὸς δὲ τοῦτο τὸ μέρος τῆς ἀρετῆς, εἶχε μὲν καὶ τὸ ἦθος τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς Αἰμιλίου, πρὸς μίμησιν κάλλιστον ἀρχέτυπον. καὶ καθόλου τὴν μετ' ἐκείνου συμβίωσιν πεποιημένος, προεῖχεν ἤδη τι τῶν προύργου, καὶ προῦπετυπούτο. οὐκ ὀλίγα δὲ αὐτῷ συνήργησε καὶ ταυτόματον, παρασχόμενον ἀφορμὰς τοῦ ταχὺ περιβόητον αὐτοῦ γενέσθαι ἀφιλαργυρίαν. Αἰμιλία γὰρ τοι μεγάλου Σκιπίωνος, ἀδελφιδῇ τοῦ Περσέα καταπολεμήσαντος Αἰμιλίου, μετήλλαξε τὸν βίον, ἀπολιποῦσα μεγάλην οὐσίαν, ἧς οὗτος ὑπῆρξε κλη-

ρονόμος. ἐν τούτοις οὖν πρώτην ἔδωκε πείραν τῆς
ιδίας προαιρέσεως, ἐκ περιστάσεως τοιαύτης. ἡ γὰρ
μήτηρ αὐτοῦ Παπειρία πολὺ πρὸ τῆς τοῦ πατρὸς
τελευτῆς ἐτύγγανε κηχωρισμένη μὲν ἀπὸ τᾶνδρός·
κατ' ἰδίαν δὲ διαίγουσα, τὴν τοῦ βίου χορηγίαν ἐλ-
λειπεστέραν εἶχε τῆς περὶ αὐτὴν εὐγενείας. ἡ δὲ τοῦ
κατὰ θεοῖν πατρὸς μήτηρ τὴν κληρονομίαν ἀπολι-
ποῦσα, χωρὶς τῆς ἄλλης εὐπορίας μεγάλην ἐσχέκει
περικοπὴν κόσμου περὶ αὐτὴν, καὶ θεραπαινίδων
καὶ τῶν ἄλλων, ὥς ἂν συνηκμακυσία τῷ τε βίῳ καὶ
τῇ τύχῃ τοῦ μεγάλου Σκιπίωνος. ταύτην ἅπασαν
τὴν κατασκευὴν πολλῶν οὖσαν ταλάντων, φέρων
ἰδωρήσατο τῇ μητρὶ. ἥς κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐξό-
δους χρωμένης τῇ δοθείσῃ χορηγίᾳ καὶ λαμπρότητι,
τὸ μὲν πρῶτον ἐν ταῖς γυναιξίν, εἴτα ἐν τοῖς ἄν-
δράσι καθ' ὅλην τὴν πόλιν περιβόητος ἦν ἡ χρηστό-
της καὶ μεγαλοψυχία τοῦ νεανίσκου, καὶ τὸ σύν-
ολον πρὸς τὴν τεκοῦσαν ὁσιότης. τοῦτο δὲ κατὰ
πᾶσαν πόλιν κρίνοιτ' ἂν καλὸν καὶ θαυμασιόν, μᾶ-
λιστα δὲ παρὰ Ῥωμαίοις, παρ' οἷς οὐδεὶς οὐδὲν
δίδωσι τῶν ὑπαρχόντων εὐχερῶς ἐκῶν οὐδέν. μετὰ
δὲ ταῦτα ταῖς Σκιπίωνος τοῦ μεγάλου θυγατρᾶσι
προσοφειλομένων εἰς τὴν φέρην πολλῶν χρημάτων,
καὶ τῶν Ῥωμαίων πάντων εἰθισμένων ἐν τρισὶν ἔτε-
σι κατὰ μέρος ἀποδιδόναι τὰς φέρνas, οὗτος εὐ-
θέως ὑπάσας ἀπέλυσεν. ἐξῆς δὲ μεταλλάξαντος Αἰ-
μιλίου τοῦ κατὰ φύσιν πατρὸς, καὶ τούτῳ τε καὶ
τῷ Φαβίῳ, τοῖς δοθεῖσιν εἰς νόθεσίαν, ἀπολι-
πόντος τὴν οὐσίαν, ἐποίησεν ὁ Σκιπίων καλὸν τε

καὶ μνημης ἄξιον. ὁρῶν γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἑαυτοῦ
καταδεέστερον ὄντα τοῖς χρήμασιν, ἐπεχορήγησεν
αὐτῷ τὴν ἰδίαν μερίδα τῆς κληρονομίας, οὗσης ὑπὲρ
ἑξήκοντα τάλαντα τῆς τιμῆσεως· καὶ τοῦτον τὸν
τρόπον ἐποίησεν ἕσθην ἑαυτῷ τὴν πρὸς τὸν ἀδελφὸν
γενέσθαι τὴν ὅλην ὑπαρξιν. ἀποδοχῆς δὲ τυγχάνων
καὶ φήμης παρὰ πᾶσι, θαυμασιώτερόν τι διεπρά-
ξατο. τοῦ γὰρ ἀδελφοῦ Φαβίου μονομαχίας βου-
λομένου ποιεῖν ἐπὶ τῷ πατρὶ, μὴ δυναμένου δὲ ὑπο-
δέξασθαι τὴν δαπάνην διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀναλι-
σκομένων εἰς ταῦτα χρημάτων, τὴν ἡμίσειαν τῶν
ἀναλωμάτων ἔδωκεν ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας. ἀποθα-
νούσης δὲ τῆς μητρὸς, τοσοῦτον ἀπέσχετο τοῦ κο-
μίσασθαι τι τῶν πρότερον δωρηθέντων, ὥστε καὶ
ταῦτα, καὶ τὴν ἄλλην οὐσίαν συνεχώρησεν ἔχειν
ταῖς ἀδελφαῖς, οὐ προσηκούσης αὐταῖς κατὰ νόμον
τῆς κληρονομίας. αἰεὶ δὲ καὶ μᾶλλον περιβλεπτός
ἐγένετο κατὰ τὴν πόλιν, ἀναντίρρητον ἀπολαμβά-
νων ἔπαινον χρησιότητος καὶ μεγαλοφυχίας· οὐχ
οὕτως τῷ πλήθει τῶν χρημάτων τὸ προκείμενον κα-
τεργασάμενος, ὥς τῷ καιρῷ τῆς δωρεᾶς, καὶ τῷ
χειρισμῷ τῆς προθέσεως. τὴν δὲ σωφροσύνην πε-
ριποιήσατο δαπανήσας μὲν οὐδέν, τῶν δὲ ἐπιθυ-
μιῶν ἀποσχόμενος, προσώφελήθη τὴν τε σωματικὴν
ὑγίειαν, καὶ τὴν εὐεξίαν· ἥτις αὐτῷ πάντα τὸν
βίον συμπαραμείνασα, καλῶς ἀμοιβὰς καὶ χάριτας
ἀπέδωκε. τοῦ δὲ κατὰ τὴν ἀνδρείαν μέρους, ὅπερ
ἐστὶν ἀναγκαιότατον παρὰ πᾶσι μὲν, μάλιστα δὲ
Ῥωμαίοις, ἐξεπόννησε καὶ τοῦτο περιττῶς, ἀφορμὴν

δούσης αὐτῷ μεγάλην τῆς τύχης. τῶν γὰρ κατὰ τὴν Μακεδονίαν βασιλέων πλείστην πεπονημένων σπουδὴν περὶ τὰς κνηγεσίας, πάντας ὑπερέβαλε. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 586. sq.)

Olymp. CLV, 3. a. C. 158. U. C. 596.

Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι καταπολεμήσαντες τὸν Περσεα, τῶν μετασχόντων τοῦ πολέμου τοῖς Μακεδόσι τοὺς μὲν ἐκόλασαν, τοὺς δὲ ἀπήγαγον εἰς τὴν Ῥώμην. τῶν δὲ κατὰ τὴν Ἠπειρον λαβὼν ἐξουσίαν Χάροψ διὰ τὸ δοκεῖν εἶναι φιλορῶμαιος, τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγα καὶ πεφεισμένως εἰς αὐτοὺς ἐξημάρτανεν· αἰεὶ δὲ προβαίνων τῇ παρανομίᾳ, εἰς τέλος ἐλυμνήνατο τὰ κατὰ τὴν Ἠπειρον. οὐ γὰρ διέλειπεν αἰτίας ψευδεῖς ἐπιφέρων τοῖς εὐπορωτάτοις, καὶ τοὺς μὲν φορεῦων, τοὺς δὲ φυγαδεύων, καὶ τὰς οὐσίας δημεύων. οὐ μόνον δὲ τοὺς ἄνδρας ἡργυρολόγησεν, ἀλλὰ καὶ τὰς γυναῖκας διὰ τῆς μητρὸς Φιλώτας, πάνυ γὰρ εὐφυνὲς ἐγένετο καὶ τοῦτο τὸ πρόσωπον εἰς ὁμότητα καὶ παρανομίαν πλείονα ἢ κατὰ γυναῖκα. καὶ πολλοὺς εἰσήγαγεν εἰς τὸν δῆμον, κατατιτιασάμενος φρονεῖν ἄλλότρια Ῥωμαίων. καὶ πάντων κατέγνωσαν θάνατον. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 587. sq.)

Ὅτι Ὀροφέρνης τὸν ἀδελφὸν Ἀριαράθην ἐκβαλὼν τῆς ἀρχῆς, τοῦ μὲν νουνεχῶς ἕκαστα διοικεῖν, καὶ ταῖς εὐεργεσίαις καὶ φιλανθρωπίαις ἐκκαλεῖσθαι τὰ πλήθη πρὸς εὖνοιαν, πλείστον ὅσον ἀπέσχευ. ἡργυρολογῶν δὲ καὶ πολλοὺς ἐπαναιροῦμενος, πεντήκοντα μὲν ταλάντοις ἐστεφάνωσε Τιμόθεον,

ἑβδομήκοντα δὲ τάλαντοis Δημήτριον τὸν βασιλέα
καὶ χωρὶς τούτων χ' τάλαντα προσεπαγγειλάμενος,
καὶ τὰ λοιπὰ τετρακόσια δώσειν ἐν ἑτέρῳ καιρῷ.
ὁρῶν δὲ τοὺς Καππάδοκας ἄλλοτριῶς διακειμέ-
νους, ἐνῆρξάτο πάντας ἀργυρολογεῖν, καὶ τὰς οὐ-
σίας τῶν ἐπιφανεστίων εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναλαμ-
βάνειν. ἀθροίσας δὲ χρημάτων πλῆθος, τετρακόσια
τάλαντα παρέθετο Πριηνεῦσι πρὸς τὰ τῆς τύχης
παράλογα. ἅπερ ὕστερον ἀπέδωκεν.

Οἱ δὲ πρεσβύτερος Πτολεμαῖος ταχὺ διὰ τὸ μέ-
γεθος τῆς στρατείας συγκλείσας τὸν ἀδελφὸν εἰς
πολιορκίαν, καὶ πείραν πάσης ἐμπορίας λαβεῖν
ἀναγκάσας, ἐπανελεσθαι μὲν αὐτὸν οὐκ ἐτόλμησεν.
ἅμα μὲν διὰ τὴν χρησιμότητα, καὶ διὰ τὸ τῆς φύ-
σεως συγγενὲς, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸν ἀπὸ Ῥωμαίων
φόβον. συνεχώρησε δὲ αὐτῷ τὴν ἀσφάλειαν, καὶ
συνθήκας ἐποίησατο, καθ' ἃς ἔδει Κυρηνήν ἔχοντα
τὸν νεώτερον εὐδοκεῖν, καὶ σίτου πλῆθος τακτὸν
λαμβάνειν κατ' ἐνιαυτόν. καὶ τὰ κατὰ τοὺς βασι-
λεῖς εἰς πολλὴν ἄλλοτριότητα καὶ κινδύνους ἀπειλι-
σμένους προαχθέντα, παραδόξου καὶ φιλανθρωπί-
ου συλλύσεως ἔτυχε.

Οἱ οἱ περὶ τὸν Ὀροφέρνην, ἐπὶ τὸ χεῖρον αὐ-
τοῖς τῶν πραγμάτων προβαιόντων, ἔσπευδον ἀπο-
δοῦναι τοὺς μισθοὺς, φοβούμενοι μὴ στασιάζειν
ἐπιχειρήσωσιν. ἀπορούμενος δὲ τὸ παρὸν χρημάτων,
ἤναγκάσθη ἱεροσυνῆσαι τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, ὃ καθί-
δρυσται μὲν ὑπὸ τὸ καλούμενον ὄρος Ἀριάδνης, ἄσυ-
λον δ' ἦν ἐκ παλαιῶν χρόνων. τοῦτο μὲν ἐσύλησε,

καὶ τὰ προσοφειλόμενα τῶν ὀφωνίων ἀπέ-
δωκεν.

Olymp. CLV, 4. a. C. 157. U. C. 597.

Ὅτι Προυσίας ὁ Βιθυνῶν βασιλεὺς ἀποτυχὼν
τῆς ἐπιβολῆς τῆς περὶ τὸν Ἀτταλον, τὸ πρὸ τῆς πό-
λεως τέμενος τὸ καλούμενον Νικηφόριον διεφθίρει,
καὶ τὸν πῶν ἐλυμήνατο. ἐβίβλησε δὲ καὶ τοὺς ἀν-
δριάντας, καὶ τὰ τῶν θεῶν ξόανα, καὶ τὸ περι-
βόητον ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπίου, δοκοῦν ἔργον εἶ-
ναι Φυρομάχου, περιτιθεὶς κατεσκευασμένον. καὶ
τὰ ἱερὰ πάντα ἐβύλα. ἀνθ' ὧν αὐτῷ ταχὺ τὸ δαι-
μόνιον ἐπεσήμαινε. τῆς γὰρ δυνάμεως δυσεντερίᾳ
περίπεσούσης, οἱ πλεῖστοι τῶν στρατιωτῶν διε-
φθάρησαν. παραπλήσιον δὲ τι συνέβη καὶ περὶ τὴν
ναυτικὴν δύναμιν. τοῦ γὰρ στόλου χειμῶνι παρὰ-
λόγῳ περιπεσόντος ἐν τῇ Προποντίδι, συνέβη τῶν
νεῶν πολλὰς μὲν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν ὑπὸ τῆς θα-
λάσσης καταποθῆναι, τινὰς δὲ πρὸς τὴν γῆν ἐκπε-
σόντας νυναγῆσαι. καὶ τὰς πρώτας ἀμοιβὰς τῆς
εἰς τὸ θεῖον ἀσβεβείας τοιαύτας ἔκομίσατο. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 588. sq.)

Olymp. CLVI, 2. a. C. 155. U. C. 599.

Ὅτι οἱ Κρηῖτες καταπλεύσαντες εἰς Σίφρον,
προσέβαλον τῇ πόλει. καὶ τὰ μὲν καταληψάμενοι,
τὰ δὲ ἐξαπατήσαντες παρεδέχθησαν ἐντὸς τῶν τει-
χῶν. δόντες δὲ πίστιν ὥστε μηδὲν ἀδικῆσειν, χρώ-
μενοι δὲ τῇ συνήθει τοῖς Κρησὶν ἀθεοῖα, τὴν τε πό-
λιν ἐξηνδραποδίσαντο, καὶ τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς συ-
λίσαντες, εἰς Κιτήτην ἀπήεσαν κατὰγομοι ταῖς ὥφρ.

Diod. T. VI.

L

λείαις ὄντες, ταχὺ δὲ τῆς παρανομίας αὐτοῖς τὸ
θεῖον ἐπέθηκε τὴν δίκην, παραδόξως τὴν ἀσέβειαν
αὐτῶν ἐπισημηγμένον τοῦ δαιμονίου. συναναγ-
κασθέντες γὰρ ὑπὸ τῶν πολεμίων νυκτὸς ποιήσα-
σθαι τὸν ἐκπλουν, διὰ τὸ δεδιέναι τὰ μεγέθη τῶν
σκαφῶν, μεγάλου πνεύματος ἐπιθρόνισαντος, οἱ πλεῖ-
στοι μὲν ὑποβρυχιοὶ κατεπόθησαν ὑπὸ τῆς θαλάσ-
σης· τινὲς δὲ ταῖς πρὸς τῇ γῇ πέτραις προσραχθέντες
ἀπώλοντο. παντελῶς δὲ ὀλίγοι διεσώθησαν, οἱ τῆς
κατὰ τοὺς Σιφνίους ἀθεσίας μὴ μετασχόντες. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 589.)

Olymp. CLVI, 4. a. C. 153. U. C. 601.

Ὡς Μίμμιος ἑξαπέλεκτος στρατηγὸς εἰς τὴν Ἰβη-
ριαν ἑξαπέσταλτο μετὰ δυνάμεως, οἱ δὲ Λυσιτανοὶ
συστραφέντες πρὸς αὐτὸν καὶ λαβόντες ἐκπαράσκευν-
ον ἐκ κατιάπλου, μάχῃ τε ἐνίκησαν, καὶ τὸ πλεῖ-
στον τοῦ στρατοῦ διεφθείραν· περιβοήτου δὲ γε-
νομένης τῆς τῶν Ἰβήρων εὐημερίας, οἱ μὲν Ἀρουα-
κροὶ, νομίσαντες πολὺ κρείττους εἶναι τῶν Ἰβήρων,
κατεφρόνησαν τῶν πολεμίων, καὶ τὸ πλῆθος τὸ κατὰ
τὴν ἐκκλησίαν, διὰ ταύτην μάλιστα τὴν αἰτίαν, εἰ-
λετο τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. (Eclog. V. p. 519.)

E L I B R O XXXII.

Olymp. CLVII, 1. a. C. 152. U. C. 106.

ὍΤΙ Φίλιππος ὁ Ἀμύντου δουλεύουσαν Ἰλλύ-
ριοις τὴν ἡγεμονίαν παραλαβὼν, τοῖς ὅπλοις ἅμα

καὶ τῇ κατὰ τὴν στρατηγίαν ἀγχινοίᾳ τὴν βασιλείαν ἀνεκτίησάτο· ταύτην δὲ μεγίστην τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην δυναστειῶν κατεσκευάσεν, ἐπιεικῶς προσφερόμενος τοῖς κρατηθεῖσιν. Ἀθηναίους γὰρ ἀμφισβητοῦντας τῆς ἡγεμονίας νικήσας ἐπιφανεῖ μάχῃ, τοὺς μὲν τετελευτηκότας τῶν ἡττημένων ἀτάφους ἀπολελειμμένους, μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἐκήδευσεν· τοὺς δὲ ἀλόντας ὑπὲρ δισχιλίους ὄντας τὸν ἀριθμὸν, ἄνεν λύτρων ἀπέλυσεν εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. τοιγαροῦν οἱ περὶ τῆς ἡγεμονίας διὰ τῶν ὅπλων ἀγωνισάμενοι, διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐπιείκειαν ἐκουσίως ἐξεχώρησαν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς· ὁ δὲ διὰ πολλῶν ἀγώνων καὶ κινδύνων μὴ δυνάμενος τυχεῖν τῆς ἀρχῆς, διὰ μιᾶς φιλανθρωπίας ἔλαβε παρὰ τῶν πολεμίων ἐθελοντὴν τὴν τῆς Ἑλλάδος ἡγεμονίαν. καὶ τὴν τελευταίαν τῆς βασιλείας παραμονὴν τῷ φόβῳ κατέσχε, κατασκάψας πόλιν μυριάνδρον τὴν Ὀλυνθον. ὁμοίως δὲ τούτῳ καὶ ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος Θήβας μὲν ἀρπάσας, τῇ ταύτης τῆς πόλεως ἀπωλείᾳ τοὺς πρὸς νεωτερισμὸν ὀρρωμένους Ἀθηναίους τε καὶ Λακεδαιμονίους τῆς ἀποστάσεως ἀπέτρεψεν. ἐν δὲ τοῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πολέμοις ἐπιεικέστατα χρώμενος τοῖς αἰχμαλώτοις, οὐ μόνον ἀνδρεῖα, ἀλλὰ καὶ ἡμερότητι περιβοήτῳ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντας ἐπιθυμητὰς ἔσχε τῆς ἰδίας ἀρχῆς. ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις χρόνοις Ῥωμαῖοι τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας ὀρεχθέντες, συνεστήσαντο μὲν αὐτὴν διὰ τῆς τῶν ὅπλων ἀνδρείας· πρὸς αὐξήσιν δὲ μεγίστην ἤγαγον, ἐπιεικέστατα χρώμενοι τοῖς καταπολεμηθεῖσι. τοσοῦτον γὰρ ἀπέσχον τῆς

κατὰ τῶν ὑποπεπωκότων ὁμότητος καὶ τιμωρίας, ὥστε δοκεῖν μὴ ὡς πολεμίοις, ἀλλ' ὡς εὐεργέταις καὶ φίλοις προσφέρεισθαι. οἱ μὲν γὰρ κρατηθέντες προσεδόκων τῆς ἐσχάτης ἔχεσθαι τιμωρίας, ὡς πολέμιοι γεγονότες· οἱ δὲ κρατοῦντες ὑπερβολὴν ἐπιεικείας ἐτέροις οὐκ ἀπέλειπον. οἷς μὲν γὰρ παλιτείας μετέδωκαν, οἷς δὲ ἐπιγαμίας συνεχώρησαν, τισὶ δὲ τὴν αὐτονομίαν ἀπέδωκαν, οὐδενὶ μνησικακήσαντες πικρότερον τοῦ δέοντος. τοιγαροῦν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἡμερότητος, οἱ τε βασιλεῖς καὶ αἱ πόλεις, καὶ συλλήβδην τὰ ἔθνη πρὸς τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν ἡτομόλησαν. οὗτοι δὲ σχεδὸν τὴν ἀρχὴν πάσης τῆς οἰκουμένης ἔχοντες, ταύτην ἡσφάλισαντο φόβῳ, καὶ τῇ τῶν ἐπιφανεσιτύτων πόλεων ἀπωλείᾳ. Κόρινθον γὰρ κατέσκαψαν, καὶ τοὺς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐριζοτόμησαν, οἷον τὸν Περσέα. καὶ Καρχηδόνα κατέσκαψαν, καὶ ἐν Κελτίβηρίᾳ τὴν Νομαντίαν, καὶ πολλοὺς κατεπλήξαντο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 589. sq.)

Ὅτι σφόδρα οἱ Ῥωμαῖοι φιλοτιμοῦνται δικαίους ἐνίστασθαι τοὺς πολέμους, καὶ μηδὲν εἰκῇ καὶ προπειῶς περὶ τῶν τοιούτων ψηφίζεσθαι. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 590.)

Ὅτι οἱ Κελτίβηρες μετὰ τὴν νίκην οὐκ ἀφρόνως προνοοῦμενοι τοῦ μέλλοντος, πρὸς τὸν ὑπατον περὶ διαλύσεως. ὁ δὲ ἀναγκάϊον ἡγούμενος τηρεῖν τὸ τῆς πατρίδος μεγάλῳ ψυχόν, ἀπεκρίθη τοῦτοις, ἢ διδόναι περὶ πάντων ἐπι-

τροπὴν Ῥωμαίοις, ἣ πρᾶττειν ἐνεργῶς τὰ τοῦ πο-
λέμου. (Excerpt. de Legal. XXVI, p. 626 sq.)

Olymp. CLVII, 2. a. C. 151. U. C. 603.

Ὅτι Σκιπίων ὁ Ἀφρικανὸς κληθεὶς ὕστερον, τό-
τε δὲ χιλιάρχος ὢν, τῶν ἄλλων τοὺς εἰς ὁμολογίαν
καὶ ὅρκους καταστήσαντας παρασπονδούντων, καὶ
τὴν δοθεῖσαν πίστιν ἄθετούντων, οὗτος τοῦναντίον
μάλιστα τὰς δοθείσας πίστεις τοῖς πολιορκουμένοις
εἴηρει, καὶ τοῖς ἑαυτοὺς ἐγγχειρίζουσιν ἐπιεικῶς προσ-
εφέρετο. διὸ καὶ τῆς περὶ αὐτοῦ φήμης δικαίας
διαδιδομένης κατὰ τὴν Λιβύην, οὐθὲς τῶν πολιορ-
κουμένων ἐνεπίστευεν αὐτὸν, εἰ μὴ Σκιπίωνι συν-
τίθοιτο τὰς ὁμολογίας.

Ὅτι κατὰ τὴν μάχην τριῶν Ῥωμαίων πεσόντων,
καὶ τούτων αἰάφων γεγυότων, πάντες χαλεπῶς
ἔφερον ἐπὶ τῇ τῶν ἀνδρῶν ἀπωλείᾳ τε καὶ στερήσει
τῆς ταφῆς. ὁ δὲ Σκιπίων συγχωρήσαντος τοῦ ὑπά-
του, διὰ γραμμάτων παρεκάλεσε τὸν Ἀσδρούβαν
θάψαι τοὺς ἄνδρας. οὗ ποιήσαντος τὸ παρακληθὲν,
καὶ μετὰ μεγάλης τιμῆς κηδεύσαντος τοὺς ἄνδρας,
καὶ τὰ ὀστέα πέμψαντος πρὸς τὸν ὑπατοῦ, ὁ Σκι-
πίων προέκοπτε τῇ δόξῃ, ὥς ἂν καὶ παρὰ τοῖς πολε-
μίοις μεγάλης τυγχάνων ἀποδοχῆς. (Excerpt. de
Virt. et Vit. p. 590)

Olymp. CLVII, 3. a. C. 150. U. C. 604.

Ὅτι τῶν Ῥωμαίων στρατευσάντων πρὸς Καρ-
χηδόνιους, οἱ Καρχηδόνιοι πνυθόμενοι τὸν εἰς τὸ
Λιλύβαιον κατάπλουν, καὶ πρὸς τὸν πόλεμον οὐδα-
μῶς καταβαίνοντες, πρεσβευτὰς ἐξέπεμψαν εἰς Ῥώ-
μην, ἐνεχείρισαν τοῖς Ῥωμαίοις ἑαυτοὺς τε, καὶ τῆς

πατρίδος τὰ πράγματα. ἡ δὲ σύγκλητος δεξαμένη
 τὴν παράδοσιν τῆς χώρας, ἔδωκεν ἀποκρισιν, ἐπὶ
 καλῶς βουλευόνται Καρχηδόνιοι, δίδωσιν αὐτοῖς ἡ
 σύγκλητος νόμους, χώραν, ἱερὰ, τάφους, ἔλευθερίαν,
 ὑπαρξιν· οὐδαμοῦ προστιθεῖσα πόλιν τὴν Καρχη-
 δόνα, παρακρύπτουσα δὲ τὴν ταύτης ἀναίρεσιν. τεύ-
 ξασθαι δὲ τούτων τῶν φιλανθρωπιῶν, εἴαν ὁμήρους
 δῶσι τριακοσίους υἱοὺς τῶν συγκλητικῶν, καὶ πεί-
 θωνται τοῖς ὑπὸ τῶν ὑπάτων παραγγελλομένοις·
 οἱ δὲ νομίσαντες ἀπολεῦσθαι τοῦ πολέμου, τοὺς
 ὁμήρους ἐξέπεμψαν μετὰ πολλῆς οἰμωγῆς. εἴτα ἤλ-
 θον εἰς τὴν Ἰτύκην. οἱ δὲ πάλιν πρεσβευτὰς ἐξέ-
 πεμψαν τοὺς πεισομένους εἴ τι ἕτερον αὐτοῖς οἱ Ῥω-
 μαῖοι ποιεῖν κελεύουσι. τῶν δὲ ὑπάτων εἰπόντων
 παραδοῦναι τὰ ὅπλα ἀδόλως καὶ τοὺς καταπέλτας·
 οἱ δὲ τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὸν πρὸς Ἀνδρούβαν πόλε-
 μον, βαρέως ἔφερον. παρέλαβον δ' ὅπλων παντοδα-
 πῶν εἴκοσι μυριάδας, καὶ καταπέλτας διαχιλίους·
 εἴτα πάλιν οἱ Ῥωμαῖοι διεπέμψαντο πρὸς Καρχηδο-
 νίους, ἀποστεῖλαι τινας ἐκ τῆς γερουσίας κελεύον-
 τες, οἷς τὸ καταλειπόμενον πρόσταγμα διασαφήσου-
 σιν. οἱ δὲ τριάκοντα τῶν ἐπιφανεστάτων ἀπέστειλαν.
 ὁ δὲ πρεσβύτερος τῶν ὑπάτων Μανίλιος εἶπεν, ὅτι
 τῇ συγκλήτῳ δέδοκται, ἣν μὲν νῦν οἰκοῦσι πόλιν,
 ἐκλιπεῖν· ἑτέραν δὲ κτίσαι τῆς θαλάσσης ἀπέχουσαν
 σταδίους ὀγδοήκοντα. τῶν δὲ πρεσβευτῶν εἰς οἶκτον
 καὶ ἔλεον τραπέντων, καὶ πάντων ὀψιάντων ἑαυτοὺς
 ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πολὺν κλαυθμὸν μετὰ δακρύων
 προῖκμένων, διατροπὴ μεγάλη τὸ συνέδριον ἐπέσχε,

μόγισ δὲ τῶν Καρχηδονίων ἀπὸ τῆς καταπλήξεως ἀναλεξαμένων, μόνος ὁ Βλάντων καλούμενος, οἰκίαν τῆς περιστάσεως φωνὴν προέμενος, διελέχθη παρυστατικῶς ἅμα καὶ παρόησιοζόμενος· εἰς δὲ οἶκτον προαγόμενος τοὺς ἀκούοντας. (Excerpt. de Legat. XXVII, pag. 627.)

Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἀμετάθετοι ταῖς γνώμας ὄντες πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς Καρχηδόνας, προσέταξαν ἀπιέναι ταχέως εἰς τὴν Καρχηδόνα, καὶ τὰ δεδογμένα τοῖς πολίταις ἀπαγγέλλειν. τῶν δὲ πρέσβεων τινες, οἱ μὲν ἀπογνόντες τὴν εἰς τὴν πατρίδα πορείαν, ἔφυγον ὁπότ' οὖν ἕκαστος ἐδύνατο· οἱ δὲ λοιποὶ τὴν ἐπάνοδον ἐλόμενοι, ἐπανῆλθον τὴν ὁλέθριον πρεσβείαν τετελεκότες. τῶν δὲ ὄχλων ὑπαπαντώντων, τοῦτοις μὲν οὐδὲν ἐλάλουν· τὰς δὲ ἑαυτῶν κεφαλὰς τύπτοντες, καὶ τὰς χεῖρας ἐπανατείνοντες, καὶ τοὺς θεοὺς ἐπιβοώμενοι, προῆγον εἰς τὴν ἀγορὰν, καὶ τῇ γερουσίᾳ ἀπήγγειλαν τὰ προστεταγμένα. (Excerpt. de Legat. XXVIII, pag. 628.)

Ὅτι ὁ Ψευδοφίλιππος περιβοήτῳ μάχῃ νικήσας Ῥωμαίους, ἐξετράπη πρὸς ὠμότητα καὶ παρανομίαν τυραννικὴν. πολλοὺς μὲν γὰρ τῶν εὐπόρων ἀνέβλεν, ἐπιρρίψας αἰτίας διαβολῆς ψευδοῦς· οὐκ ὀλίγους δὲ τῶν φίλων ἐμιαίφονησεν. ἦν γὰρ φύσει θηριώδης, καὶ φονικὸς, καὶ κατὰ τὰς ἐντεῦξεις ὑπερήφανος, ἔτι δὲ πλεονεξίας καὶ πάσης κακίας ἀνάπλευς. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 590 sq.)

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀπὸ μὲν τῆς μάχης μετὰ πεντακοσίων τὴν φυγὴν ἐποίησατο τῆς Ἀραβίας εἰς τὰς

καλουμένας Ἀβας πρὸς Διοκλέα τὸν θυγάτην, πρὸς
ὃν ἦν καὶ τὸν υἱὸν Ἀντίοχον προεκτεθειμένος ὄντα
νήπιον. εἶτα οἱ μὲν περὶ τὸν Ἡλιάδην ἡγεμόνες, οἱ
συνῆσαν Ἀλεξάνδρῳ, λάθρα διεπρεσβεύσαντο περὶ
τῆς ἰδίας ἡγεμονίας, ἐπαγγελλόμενοι δολοφονήσιν τὸν
Ἀλεξάνδρον. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Δημητρίου πε-
ρὶ ὧν ἡξίου, οὐ μόνον προδύται τοῦ βασιλέως,
ἀλλὰ καὶ φονεῖς ἐγενήθησαν.

Οὐκ ἄξιον δὲ παρελθεῖν τὴν γενομένην περιπέ-
τειαν πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, διὰ δὲ τὸ πα-
ράδοξον ἴσως ἀπιστηθησομένην. Ἀλεξάνδρου γάρ
τοῦ βασιλέως βραχὺ πρὸ τῶν ἐνεστώτων χρόνων χρη-
στηριαζομένου κατὰ τὴν Κιλικίαν, ἐνθα φασὶν
Ἀπόλλωνος Σαρπηδονίου ἱερὸν εἶναι, ἀνελεῖν αὐτῷ
λέγεται τὸν θεόν, φυλάσασθαι τὸν τόπον τὸν ἐνεγ-
κόντα θεὸν δίμορφον. καὶ τότε μὲν αἰνιγμα-
τῶδη τὸν χρησμὸν εἶναι δόξαι· ὕστερον μέντοι, με-
τὰ τὴν τελευτὴν τοῦ βασιλέως, ἐπιγνωσθῆναι τὸ λό-
γιον διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῆς Ἀραβίας ἐν ταῖς
καλουμέναις Ἀβαις ὄκει τις Διοφαντος ὄνομα, τὸ
δὲ γένος Μακεδῶν. οὗτος ἐγχώριον Ἀραβίαν γυναι-
κα γήμας, ἐγέννησε μὲν υἱὸν δμῶνυμον ἑαυτῷ, θυ-
γατέρα δὲ τὴν προαγορευθεῖσαν Ἡραΐδα. τὸν μὲν
οὖν υἱὸν πρὸ τῆς ἀκμῆς ἐπέιδε τελευτήσαντα· τὴν δὲ
θυγατέρα γάμου ἔχουσαν ὥραν προικίσας συγκατώ-
κισέ τι ὄνομα Σαμιάδην. οὗτος μὲν συμβιώσας τῇ
χαμηθείῃ χρόνον ἐνιαύσιον, ἀπεδήμησε μακρὰν
ἀποδημίαν. τὴν δὲ Ἡραΐδα φασὶν ἀρρώστια περι-

πεσεῖν παραδόξῳ καὶ παντελῶς ἀπιστουμένῃ· φλεγ-
 μονὴν γὰρ ἰσχυράν γενέσθαι περὶ τὸ ἱτρον αὐτῆς.
 ἐπὶ πλέον δὲ οἰδήσαντος τοῦ τύπου, ἔπειτα τῷ πυ-
 ρετῷ μεγάλων συνεπιγενομένων, καταδοξάσαι τοὺς
 ἰατροὺς, ἔλκωσιν γεγενῆσθαι περὶ τὸν τραχήλον τῆς
 μητράς. χρωμένων δὲ αὐτῶν θεραπαίαις, αἷς ὑπε-
 λάμβανον καταστέλλειν τὰς φλεγμονάς, ἐβδομαίαις
 δ' οὔσης, ῥῆξιν ἐπιγενέσθαι τῆς ἐπιφανείας, καὶ
 προπεσεῖν ἐκ τῶν τῆς Ἡραΐδος γυναικείων αἰδοῖον
 ἀνδρεῖον, ἔχον διδύμους προσκειμένους. τὴν δὲ ῥῆ-
 ξιν τούτων καὶ τὸ πάθος γενέσθαι, μήτε ἱατροῦ
 μήτ' ἄλλου τῶν ἔξω παρόντων, πλὴν μητρὸς, καὶ
 δύο θεραπαينίδων. τότε μὲν ἀχανεῖς γινομένας διὰ
 τὸ παράδοξον, τὴν ἐνδεχομένην ἐπιμέλειαν ποιήσα-
 σθαι τῆς Ἡραΐδος, καὶ κατασιωπῆσαι τὸ γεγονός.
 τὴν δὲ ἀπολυθεῖσαν τῆς νόσου, τὴν ἐσθῆτα φορεῖν
 γυναικείαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀγωγὴν οἴκουρον καὶ
 ὕπανδρον διαφυλάττειν. κατεδοξάσθαι δὲ ὑπὸ τῶν
 συνειδόντων τὴν περιπέτειαν, ἐρμαφρόδιτον εἶναι.
 καὶ κατὰ τὴν γεγεννημένην μετ' ἀνδρὸς συμβίωσιν,
 τῆς κατὰ φύσιν ἐπιπλοκῆς ἀντιπρατιούσης, δοκεῖν
 αὐτὴν ταῖς ἀρῆενικαῖς συμπεριφοραῖς καθωμιλῆ-
 σθαι. λανθανούσης δὲ τοὺς ἐκτὸς τῆς διαθέσεως
 ταύτης, ἐπανελθεῖν τὸν Σαμιάδην, καὶ (καθάπερ
 ἦν ἐπιβάλλον) τὴν γαμηθεῖσαν ἐπιζητεῖν. οὐ τολμώ-
 σης δὲ ἐκείνης εἰς ὅψιν ἐλθεῖν, διὰ τὴν αἰσχύνην,
 τὸν Σαμιάδην φασὶ βαρέως ἐνεγκεῖν· ἐπικειμένου
 δὲ συνεχέστερον, καὶ ἀπαιτοῦντος τὴν σύμβιον, καὶ
 τοῦ πατρὸς μὴ συγχωροῦντος μὲν, αἰσχυνομένου δὲ

τὴν αἴτλιαν εἰπεῖν, εἰς μέγα ἠύξετο ἢ διάφορά. ἐπε-
 τεγκεῖν τε διὰ τοῦτο δίκην τῷ πατρὶ περὶ τῆς ἰδίας
 γυναικός· τῆς τύχης ὥσπερ ἐν δράμασι τὸ παράδο-
 ξον τῆς περιπετείας ἀγούσης εἰς ἔγκλημα. συνεδρευ-
 σάντων δὲ τῶν κριτῶν, καὶ λόγων ῥηθέντων, συμ-
 παρεῖναι μὲν τῇ κρίσει τὸ ἀμφισβητούμεγον σῶμα·
 διαπορεῖν δὲ τοὺς δικαστάς, πότερον προσήκει τὸν
 ἄνδρα τῆς γυναικός, ἢ τὸν πατέρα τῆς θυγατρὸς κυ-
 ριεύειν; πέρας τῶν κριτῶν οἰομένων δεῖν ἀκολου-
 θεῖν τὰνδρὶ τὴν γαμηθεῖσαν, τὴν ἀλήθειαν διασα-
 φῆσαι, τὸ τῆς φύσεως ἄρῶν, καὶ θυμῷ τετολημηκό-
 τι τὴν καθυποκρινομένην ἐσθῆτα λύσασαν δεῖξαι
 πᾶσι, ῥῆξαι τε φωνὴν δεινοπαθοῦσαν, εἴ τις ἀναγ-
 κάζουσι συνοικεῖν ἄνδρὶ τὸν ἄνδρα; πάντων δὲ κα-
 ταπλαγέντων, καὶ φωνῇ θαυμαζούσῃ τὸ παράδοξον
 ἐπισημαινομένων, τὴν μὲν Ἡραΐδα φασίν, ἀποκα-
 λυφθείσης τῆς αἰσχύνης, μεταμφιάσασθαι τὸν γυ-
 ναικεῖον κόσμον εἰς νεανίσκου διάθεσιν· τοὺς δὲ ἰα-
 τρούς, ἐπιδειχθέντων αὐτοῖς τῶν φανέντων, γινῶναι,
 ὅτι κατεκέκρυπτο φύσις ἄρῶνος ἐν ᾧιδεῖ τόπω
 φύσεως θηλείας, καὶ δέρματος περιειληφότος παρὰ
 τὸ σύνηθες τὴν φύσιν, σύντηρησις ἐγγένητο, δι' ᾧ
 ἐξωδεύοντο τὰ περιττώματα· διόπερ τὸν προσεσυ-
 ριγγωμένον τόπον ἐλκώσαντας δεῖν κατουλῶσαι, τὴν
 δὲ ἄνδρὸς φύσιν εὐκόσμον ποιήσαντας, σὺν ἐνδεχο-
 μένῃ χρῆσθαι δόξαι θεραπείᾳ. τὴν δ' Ἡραΐδα με-
 τονομασθεῖσαν Λιόφαντον, εἰς τοὺς ἱππεῖς κατα-
 λεχθῆναι, καὶ σὺν τῷ βασιλεῖ παραταξάμενον εἰς
 τὰς Ἀβας συναναχωρῆσαι. δι' ὃ καὶ τὸν πρότερον

ἀγνοούμενοι χρησμόν τότε γνωσθῆναι, φανέντος τοῦ βασιλέως ἐν ταῖς Ἀβαῖς, καθ' ὃν τόπον ὁ διμορφος ἐγεγένητο. τὸν δὲ Σαμιάδην λέγουσιν, ἔρωτα καὶ τῇ προγεγεννημένῃ συνηθείᾳ δεδουλωμένον, αἰσχύνῃ τε τοῦ παρὰ φύσιν γάμου συνεχόμενον, τῆς μὲν οὐσίας τὸν Διόφαντον ἀναδείξαι διαθήκη κληρονόμον· ἑαυτὸν δὲ τοῦ ἕξιν μεταστῆσαι. ὥστε τὴν μὲν γυναῖκα γεγεννημένην, ἀνδρὸς ἀναλαβεῖν δόξαν καὶ τόλμαν, τὸν δ' ἄνδρα γυναικείας ψυχῆς ἀσθενέστερον γενέσθαι.

Παραπλησίᾳ δὲ ταύτῃ τῇ διαθεσῇ συνετελέσθη περιπέτεια τριάκοντα ἔτεσιν ὕστερον ἐν τῇ πόλει τῶν Ἐπιδαυρίων. ἦν γάρ τις Ἐπιδαυρία, κόρη μὲν εἶναι δοκοῦσα, γονέων δὲ ὀρφανή, Καλλῶ δ' ὄνομα. αὕτη τὸν ἐπὶ τῆς φύσεως ἀποδεδειγμένον ταῖς γυναῖξι πόρον ἄτρητον εἶχεν· παρ' αὐτὸν δὲ τὸν καλούμενον κτένα, τόπου συριγγωθέντος ἐκ γενετῆς, τὰς περιττώσεις τῶν ὑγρῶν ἐξέκρινεν. εἰς δὲ τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας παραγερομένη, συνωκίσθη τινὶ τῶν πολιτῶν. διετῇ μὲν οὖν χρόνον συνεβίωσε τᾶνδρί· τὴν μὲν γυναικεῖαν ἐπιπλοκὴν οὐκ ἐπίδεχόμενή, τὴν δὲ παρὰ φύσιν οὐμίαν ὑπομένειν ἀναγκαζομένη. μετὰ δὲ ταῦτα φλεγμονῆς αὐτῇ συμβάσης περὶ τὸν κτένα, καὶ δεινῶν ἀλγηδόνων ἐπιγενομένων, συνεκλήθη πλῆθος ἰατρῶν· καὶ τῶν μὲν ἄλλων οὐδεὶς ὑπισχνεῖτο θεραπεύειν, φαρμακοπώλης δὲ τις ἐπαγγελλλόμενος ὑγιάσειν, ἔειπε τὸν ἐπηρμένον τόπον· ἐξ οὗπερ ἐξέπεσεν ἀνδρὸς αἰδοῖα, δίδυμοι, καὶ κανλὸς ἄτρητος. πάντων δὲ τὸ παράδοξον καταπλαγέν-

των, ὃ φαρμακοπώλης ἐβοήθει τοῖς λειπομένοις μέ-
 ρεισι τῆς πηρώσεως. τὸ μὲν οὖν πρῶτον, τὸ αἰδοῖον
 ἄκρον ἐπιτεμών, συνείρησεν εἰς τὸν οὐρητῆρα· καὶ
 καθεὶς ἀργυροῦν καυλίσκον, ταύτη τὰ περιττώμα-
 τα τῶν ὑγρῶν ἐξεκόμεψε, τὸν δὲ σεσυριγγωμένον τό-
 πον ἐλκώσας, ἐνέφυσε. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ὑγιο-
 ποιήσας, διπλοῦν ἀπῆτει τὸν μισθόν. ἔφη γὰρ, αὐ-
 τὸν παρεληφέναι γυναῖκα νοσοῦσαν, καθεστακέναι
 δὲ νεανίσκον ὑγιαίνοντα. ἡ δὲ Καλλὼ τὰς μὲν ἐκ
 τῶν ἰστίων κερκίδας, καὶ τὴν ἄλλην τῶν γυναικῶν τα-
 λασιουργίαν, ἀπέθετο· μεταλαβοῦσα δὲ ἀνδρός
 ἐσθῆτα, καὶ τὴν ἄλλην διαθήσειν, μετωνομάσθη Καλ-
 λων, ἐνὸς στοιχείου ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ν' προστεθέν-
 τος. λέγεται δ' ὑπὸ τινων, ὅτι πρὸ τοῦ μεταλαβεῖν
 τὴν εἰς ἄνδρα μορφήν, ἱέρεια τῆς Διμητρος ἐγγένη-
 το· καὶ τί τοῖς ἁρῶσιν ἀόρατα ἰδοῦσα, κρίσιν
 ἔσχεν ἀσεβείας. ὁμοίως δ' ἐν τῇ Νεαπόλει, καὶ κατ'
 ἄλλους τόπους πλείονας, ἱστοροῦνται γεγονέναι τοι-
 αῦται περιπέτειαι, οὐκ ἁρῶνος καὶ θηλείας φύ-
 σεως εἰς-δίμορφον τύπον δημιουργηθείσης, (ἀδύνα-
 τρον γὰρ τοῦτο) ἀλλὰ τῆς φύσεως διὰ τῶν τοῦ σώ-
 ματος μερῶν ψευδογραφούσης, εἰς ἐκπληξιν καὶ ἀπά-
 την τῶν ἀνθρώπων. διόπερ ἡμεῖς τὰς περιπετείας
 ταύτας ἀναγραφῆς ἡξιώσαμεν, οὐ ψυχαγωγίας, ἀλλ'
 ὠφελείας ἕνεκα τῶν ἀναγινωσκόντων. πολλοὶ γὰρ,
 τέρατα τοιαῦτα νομίζοντες εἶναι, δεισιδαιμονοῦσιν,
 οὐκ ἰδιῶται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔθνη καὶ πόλεις. κατ'
 ἀρχὰς γοῦν τοῦ Μαρσικοῦ πολέμου, πλησίον τῆς
 Ῥώμης οἰκοῦντά φασιν Ἰταλικόν, γέγαμηκότε πα-

ραπλήσιον τοῖς εἰρημένοις ἀνδρόγυνον, προσαγγεῖ-
 λαι τῇ συγκλήτῳ· τὴν δὲ δεισιδαιμονήσαντα, καὶ
 τοῖς ὑπὸ Τυρρηνίας ἱεροσκόποις πεισθεῖσαν, ζῶντα
 προστάξαι καῦσαι. τοῦτον μὲν οὖν ὁμοίως κεκοινω-
 νηκότα φύσεως, ἀλλ' οὐ πρὸς ἀλήθειαν τέρας γεγε-
 νημένον, φασὶν ἀγνοίᾳ τῆς νόσου παρὰ τὸ προσῆ-
 κον ἀπολωλέναι. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ παρ' Ἀθηναίοις
 [τοῦ] τοιοῦτου γενομένου, διὰ τὴν ἀγνοίαν τοῦ πά-
 θους, ζῶντά φασι κατακαῆναι. καὶ γὰρ καὶ τὰς λε-
 γομένας ναίνας τινὲς μυθολογοῦσιν ἄρρενας ἅμα
 καὶ θηλείας ὑπάρχειν, καὶ παρ' ἐνιαυτὸν ἀλλήλας
 ὀχεύειν· τῆς ἀληθείας οὐχ οὕτως ἐχούσης· ἑκατέρου
 γὰρ τοῦ γένους ἅπλῃν ἐχόντος καὶ ἀνεπίμικτον τὴν
 φύσιν προσώρισται τὸ ψευδογραφῶν καὶ παρα-
 κρουόμενον τοὺς εἰκῇ θεωροῦντας. τῇ μὲν θηλείᾳ
 πρόσκειται τι κατὰ τὴν φύσιν παρεμφερὲς ἄρρενι
 μορίῳ· τῇ δὲ ἄρρενι κατὰ τὸ ἐναντίον ἐμφάσεις θη-
 λείας φύσεως. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν
 ζώων, γενομένων μὲν πρὸς ἀλήθειαν πολλῶν καὶ
 παντοδαπῶν τεράτων, μὴ τρεφομένων δὲ, καὶ εἰς
 τελείαν αὐξήσιν ἔλθεῖν οὐ δυναμένῶν. ταῦτα μὲν
 εἰρήσθω πρὸς διώρθωσιν δεισιδαιμονίας. (Eclog. I,
 pag. 519. - 522.)

Olymp. CLVIII, 1. a. C. 148. U. C. 606.

Ὅτι ὁ δῆμος τηλικαύτην εὐνοίαν ἔσχε πρὸς τὸν
 Σκιπίωνα, ὥστε μῆτε τῆς ἡλικίας συγχωρούσης,
 μῆτε τῶν νόμων ἐπιτρεπόντων, μεγάλην εἰσφέρει-
 σθαι σπουδὴν εἰς τὸ τὴν ὑπατον ἀρχὴν αὐτῷ πα-
 ριθεῖναι.

Ἵππ. Ὅτι ὁ τῶν Ῥωμαίων ἵππατος Καλπούρσιος δὲ ὁμολογίας τινὰς τῶν πόλεων εἰληφὼς κατέσκαψεν, οὐδὲν τῆς πίστεως φροντίσας. διόπερ ἐν ταῖς ἐπιβολαῖς ἀπιστοῦμενος ἀπετύγχανεν, ὥσπερ δαιμονίου τινὸς ἀντιπράιτοντος· εἰς πολλὰς γὰρ ἐπιβολὰς δυσ-ἐπιτεύκτους ἔσχεν τὰς πράξεις.

Ἵππ. Ὅτι ὁ Προυσίας ὁ βασιλεὺς τὴν τε ὄψιν ὧν εἶδεχθῆς, καὶ τὸ σῶμα διὰ τὴν τροφὴν ἔχων γυναικεῖον, ὑπὸ τῶν Βιθυνῶν ἐμισεῖτο. (Excerpt. de Virt. et Vitiis. p. 591.)

Ἵππ. Ὅτι τὸ τεῖχος τῶν Καρχηδονίων τῆς πόλεως φησιν ὕψος μὲν εἶναι πηχῶν τεσσαράκοντα, πλάτος δὲ εἰκοσιδύο· ὁμοῦς, καὶ τοιούτων ὄντων, αἱ Ῥωμαίων μηχαναὶ, καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ἀνδραγαθήματα, κρείττους ὤφθησαν τῆς ἐκείνων ἀσφαλείας· καὶ ἐάλω ἢ πόλις καὶ κατερειπώθη. (Eclog. II, pag. 522.)

Ἵππ. Ὅτι Μασσανάσσης ὁ Λιβύων βεβασιλευκῶς, καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους φιλίαν τετηρηκῶς, ἐνενήκοντα μὲν ἐβίω ἔτη ἐν δυνάμει, παῖδας δέκα ἐν τῇ ἀπαλλάττεσθαι καταλιπὼν, οὓς καὶ Ῥωμαίοις ἐπιτροπεύεσθαι παρακατέθετο. ἦν δὲ καὶ κατὰ τὴν τοῦ σώματος εὐτονίαν διαφέρων, καὶ καρτερία καὶ πόνοις συνήθης ἐκ παιδός. ὃς γε στάς ἐν τοῖς ἔχνεσιν, ὅλην τὴν ἡμέραν ἀκίνητος ἔμενε· καθεζόμενος δὲ οὐκ ἠγείρετο, μέχρι νυκτός ἐνημερεύων ταῖς τῶν πόρων μελέταις. ἐπὶ δὲ τὸν ἵππον ἐπιβαίνων συνεχῶς ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ ταῖς ἵππασίαις χρώμενος, οὐκ ἔξε-

λύετο. σημείον δὲ τῆς περὶ αὐτὸν εὐξίας τε καὶ δυνάμεως μέγιστον· ἐνενήκοντα γὰρ σχεδὸν ἔχων ἔτη, υἱὸν εἶχε τετραετῇ, διαφέροντα τῇ τοῦ σώματος ὥμῃ. ἐν δὲ ταῖς τῶν ἀγρῶν ἐπιμελείαις τοσοῦτον διήνεγκεν, ὥς ἐκάστῳ τῶν υἱῶν ἀπολιπεῖν ἄγρον μυριόπλεθρον, κεκοσμημένον πάσαις ταῖς κατασκευαῖς. ἐβασίλευσε δ' ἐπιφανῶς ἔτη ἑξήκοντα. (Eclog. III, pag. 523.)

ἽΟι Νικομήδης Προυσίαν τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καταπολεμήσας, καὶ καταφυγόντα εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, ἀνελὼν, παρέλαβε τὴν βασιλείαν τῆς Βιθυνίας, ἀσεβειστίτῳ φόνῳ κτησάμενος τὴν ἀρχήν. (Eclog. IV, pag. 523.)

E LIBRO XXXIII.

ἽΟΤΙ ὁ Σκιπίων μετὰ τὴν ἄλωσιν Καρχηδόνας, τοῖς ἀπὸ τῆς Σικελίας κατηντηκόσι πρεσβευταῖς ἐπιδείξας ἅπαντα τὰ λάφυρα, προσέταξεν ἐκάστους τὰ ἐκ τῶν ἰδίων πατρίδων εἰς Καρχηδόνα πάλαι ποτὲ μετενηνεγμένα ἐπιλεγόμενους ἀποκομίζειν εἰς Σικελίαν. καὶ πολλὰ μὲν εὐρέθησαν ἐπισήμων ἀνδρῶν γραφαί, πολλοὶ δὲ ἀνδριάντες ἐπιφανεῖς ταῖς κατασκευαῖς, οὐκ ὀλίγα δὲ ἀναθήματα διαπρεπῆ θεῶν ἀργυρᾷ τε καὶ χρυσᾷ. ἐν δὲ τούτοις ὑπῆρχε καὶ ὁ περιβόητος ταῦρος ἐξ Ἀκράγαντος, ὃν κατασκευά-

σας Περίλαος Φαλάριδι τῷ τυράννῳ, καὶ πρῶτος τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἰδίας τέχνης ἐν τῇ καθ' αὐτὸν τιμωρίᾳ δικαίως ὑπομείνας ἀνηρέθη.

Οἱ κατὰ τοὺς τῆς παλαιᾶς ἡλικίας καιροὺς διηληλυθότων σχεδὸν ἐτῶν ἑκατὸν θεασάμενος τὴν Κόρινθον Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ, ὁ διὰ τὰς πράξεις ὀνομασθεὶς θεός, εἰς τοιαύτην ἦλθε συμπάθειαν καὶ φιλοδοξίαν, ὥστε μετὰ πολλῆς σπουδῆς πάλιν αὐτὴν ἀναστήσαι. διόπερ τὸν ἄνδρα τοῦτον, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς περὶ αὐτὸν ἐπικείας δίκαιον ἐστὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἀξιοῦσθαι, καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ἀπονέμειν αὐτῷ τὸν αἰώνιον τῆς χρησιμότητος ἔπαινον. τῶν γὰρ προγόνων αὐτοῦ σκληροτέρον κεκηρμένων τῇ πόλει, οὗτος διὰ τῆς ἰδίας ἡμερότητας διωρθώσατο τὰς ἐκείνων ἀπογομίας, προκρίνας τῆς τιμωρίας τὴν συγγνώμην. ὑπερεβάλετο δὲ οὗτος τοὺς πρὸ αὐτοῦ τῷ μεγέθει τῶν κατεργασθέντων. καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἀρετῆς δικαίως ἐκτέσαστο. καθόλου δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος εὐγενείᾳ τε, καὶ λόγου δεινότητι, καὶ στρατηγήμασι πολεμικοῖς, καὶ ἀφιλαργυρία, ἀποδοχῆς ἀξίός ἐστιν ἀξιοῦσθαι, καὶ διὰ τῆς ἱστορίας ἀξίον ἀπονέμειν αὐτῷ τὸν τῆς χρησιμότητος ἔπαινον. μεγέθει γὰρ πράξεων ἅπαντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ Ῥωμαίους ὑπερέθετο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 591.)

Οἱ Λυσίταγοι, φησὶ, τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἔχοντες ἀξιοχρεῶν ἡγεμόνα, εὐάλωτοι καθίσταντο, Ῥωμαίοις πολεμοῦντες, ὑπερὸν δὲ Οὐριάτου κυρῆσαντες, μέγала Ῥωμαίους ἔβλαψαν. ἦν μὲν οὖν οὗ-

τος τῶν παρὰ τὸν ὠκεανὸν οἰκούντων Λυσιτανῶν,
 ποιμαίνων ἐκ παιδός, ὁρείῳ βίῳ κατέστη αὐνθήης,
 συνεργὸν ἔχων καὶ τὴν τοῦ σώματος φύσιν· καὶ γὰρ
 ῥώμῃ, καὶ τάχει, καὶ τῇ τῶν λοιπῶν μερῶν ἐνκίνη-
 σίᾳ, πολὺ διήνεγκε τῶν Ἰβήρων. συνείθισε δὲ αὐτὸν
 τροφῇ μὲν ὀλίγῃ, γυμνασίῳ δὲ πολλοῖς χρῆσθαι,
 καὶ ὑπὸν μέχρι μόνου τοῦ ἀναγκαίου. καθόλου δὲ
 σιδηροφορῶν συνεχῶς, καὶ θηρίοις καὶ λησταῖς εἰς
 ἄγῶνας καθιστάμενος, περιβόητος ἐγένετο παρὰ τοῖς
 πλήθεσι, καὶ ἡγεμὼν αὐτοῖς ᾗρέθη, καὶ ταχὺ σύστη-
 μα περὶ ἑαυτὸν ληστῶν ἤθροισε. καὶ προκόπτων ἐν
 τοῖς πολέμοις, οὐ μόνον ἐθανυμασιώθη δι' ἀλκὴν,
 ἀλλὰ καὶ στρατηγεῖν ἔδοξε διαφερόντως. ἦν δὲ καὶ
 δίκαιος ἐν ταῖς διανομαῖς τῶν λαφύρων, καὶ κατ'
 ἀξίαν τοὺς ἀνδραγαθήσαντας ἐξῆρε τοῖς δώροις.
 προῖων δὲ οὐκ εἶε ληστήν, ἀλλὰ δυνάστην αὐτὸν
 ἀναδείξας, ἐπολέμησε Ῥωμαίοις, καὶ πολλὰς ἐκρά-
 τησε μάχαις· ὥς καὶ στρατηγὸν Ῥωμαίων Οὐτίτελιον
 αὐτῷ καταπολεμῆσαι στρατῷ, καὶ αἰχμάλωτον λα-
 βεῖν, καὶ ξίφει ἀνελεῖν, καὶ πολλὰ ἔτερα εὐημερῆσαι
 κατὰ πόλεμον· ἕως Φάβιος στρατηγὸς τοῦ πρὸς αὐ-
 τὸν πολέμου κεχειροτόνητο. ἐκεῖθεν δ' ἐλαττοῦ-
 σθαι ἤρξατο ἐπ' οὐκ ὀλίγον. εἴτα ἀναλαβὼν, καὶ κα-
 τευδοκιμήσας Φαβίου, εἰς συνθήκας αὐτὸν ἐλθεῖν,
 ἀναξίους Ῥωμαίων, ἠνάγκασεν. ἀλλ' ὅγε Καπιλίων
 στρατηγεῖν κατ' Οὐριάτιθου αἵρεθεῖς, τὰς τε συν-
 θήκας ἠκύρωσε, καὶ πολλάκις Οὐριάτιθον ἐλατιώ-
 σας, εἴτα εἰς ἔσχατον ἥτις συνελάσας, ὥστε καὶ πρὸς
 σπονδὰς ὄρᾳν, διὰ τῶν οἰκείων ἐδολοφόνησε· καὶ

τὸν διαδεξάμενον αὐτοῦ τὴν στρατηγίαν Ταῦταμον, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καταπληξάμενος, καὶ σπονδὰς οἷας ἐβούλετο θέσθαι παρασκευασάμενος, ἔδωκε χώραν καὶ πόλιν εἰς κατοίκησιν. (Eclog. V, pag. 523. sq.)

Ἔστι Οὐριάτθος ὁ λήσταρχος ὁ Λυσιτανὸς καὶ δίκαιος ἦν ἐν ταῖς διανομαῖς τῶν λαφύρων, καὶ κατ' ἀξίαν τιμῶν τοὺς ἀνδραγαθήσαντας ἐξαιρέτοις δώροις, ἔτι δὲ οὐδὲν ἀπλῶς ἐκ τῶν κοινῶν ροσφιζόμενος. διὸ καὶ συνέβαινε τοὺς Λυσιτανοὺς προθυμότερα συγκινδυνεύειν αὐτῷ, τιμωκτίας οἶονεῖ τινα κοινὸν εὐεργέτην καὶ σωτῆρα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 591 sq.)

† Redit retrò ad Olymp. CLVIII, 1.

Ἔστι ὁ Πλαύτιος ὁ ἐξαπέλεκτος στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων, κακὸς προσιότης ἐγένετο ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, ἀνθ' ὧν κατὰκριτος ἐν τῇ πατρίδι γενόμενος ἐπὶ τῷ τεταπεινωμένῳ τὴν ἀρχὴν, ἐφυγεν ἐκ τῆς Ῥώμης.

* Ἔστι κατὰ τὴν Συρίαν Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς ψυχῆς ἀχρηστος ὢν εἰς προστασίαν βασιλείας, τὰ κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν ἐπέτρεπεν Ἰέρακι καὶ Λιοδότῳ.

Ἔστι Δημήτριος τεταπεινωμένης τῆς κατ' Αἴγυπτον βασιλείας, καὶ μόνος ἀπολειφθεὶς, ἀπολελυσθαι διέλαβεν ἑαυτὸν παντὸς κινδύνου. διόπερ τῆς συνήθους τοῖς ὄχλοις ἀρεσκείας καταφρονήσας, καὶ βαρύτερος ἀεὶ μᾶλλον τοῖς προστάγμασι γινόμενος, ἀπέσκηψεν εἰς ὁμότητα τυραννικὴν καὶ ποικίλων ἀνομημάτων ὑπερβολάς. αἰτία δ' ἦν αὐτῷ τῆς δια-

θέσειας ταύτης οὐ μόνον ἡ φύσις, ἀλλὰ καὶ ὁ τῆς
 βασιλείας προεσθηκώς. οὗτος γὰρ ἀσεβῆς ὢν καὶ ὅρα-
 διουργὸς πάντων τῶν κακῶν εἰσηγητὴς ἐγένετο, κο-
 λακείων τὸ μειράκιον καὶ προτρέπομενος εἰς
 τὰς αἰσχίστας πράξεις. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τοὺς ἐν
 τῷ πολέμῳ γεγονότας ἀλλοτριούς, οὐ μετρίαις ἐπιτι-
 μήσεσιν ἐκόλαζεν, ἀλλὰ τιμωρίαις ἐξηλλαγμέναις πε-
 ριέβαλλεν. ἔπειτα τῶν Ἀντιοχέων χρωμένων πρὸς
 αὐτὸν τῇ συνηθείᾳ, ξενικὴν δύναμιν ἀξιόλογον ἐπ'
 αὐτοὺς συνεστήσατο. καὶ τὰ μὲν ὅπλα παρείλετο,
 τῶν δὲ μὴ προαιρουμένων παραδοῦναι, τοὺς μὲν ἐν
 χειρῶν νόμῳ διέφθειρε, τοὺς δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις με-
 τὰ τέκνων καὶ γυναικῶν κατεκέντησε. μεγάλης δὲ ταρα-
 χῆς γενομένης περὶ τὸν παροπλισμὸν, τὰ πλείστα
 τῆς πόλεως ἐνέπηρσε. πολλοὺς δὲ τῶν καταιτιαθέν-
 των τιμωρησάμενος, εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον τὰς
 οὐσίας ἀνέλαβε. διὰ δὲ τὸν φόβον καὶ τὸ μῖσος πολ-
 λοὶ τῶν Ἀντιοχέων φυγόντες ἐκ τῆς πατρίδος, ἡλῶν-
 το καὶ ὕλην τὴν Συρίαν, τηροῦντες τοὺς κατὰ τοῦ
 βασιλέως καιροὺς. ὁ δὲ Δημήτριος ὑπάρχων αὐτοῖς
 πολέμιος, οὐ διέλιπε ποιῶν σφαγὰς καὶ φυγὰς, καὶ
 χρημάτων ἀφαιρέσεις, πολὺ καὶ τὴν τοῦ πατρὸς χα-
 λεπότητα καὶ μαιφονίαν ὑπερβαλόμενος. καὶ γὰρ
 ἐκεῖνος οὐ βασιλικὴν ἐπιείκειαν, ἀλλὰ τυραννικὴν
 παρανομίαν ἐξηλωκώς, ἀνηκέστοις κακοῖς τοὺς ὑπο-
 τακτομένους περιβεβλήκει. ὥστε συνέβαινε τοὺς
 μὲν ἀπὸ ταύτης τῆς οἰκίας βασιλεῖς διὰ τὴν παρα-
 νομίαν μισεῖσθαι, τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς ἐτέρας διὰ
 τὴν ἐπιείκειαν ἀγαπᾶσθαι, διὸ καὶ παρ' ἑκαστον

ἀγῶνες καὶ πόλεμοι συνεχεῖς ἐγίνοντο κατὰ Συρίαν, ἐφεδρευόντων ἀλλήλοις τῶν δυναστῶν, τῶν ἀφ' ἐκάστης οἰκίας. καὶ γὰρ τὰ πλήθη, διὰ τὴν τῶν κατιόντων ἀεὶ βασιλέων ἀρεσκείαν, εὐθέτως εἶχε πρὸς τὰς μεταβολάς. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 592 sq.)

Ὅτι οἱ τὴν Ἀραδὸν οἰκοῦντες, ὑπελάβον καιρὸν εἰληφέναι, πρὸς τὴν τῶν Μαραθηρῶν ἀπώλειαν. ἀποστείλλαντες δὲ οὖν ἐν ἀπορόήτοις πρὸς Ἀμμώνιον τὸν προσετηκότα τῆς βασιλείας, ἔπεισαν τριακοσίοις ταλάντοις παραδοῦναι τὴν Μάραθὸν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰσίδωρον αὐτοῖς ἀπέστειλε, λόγῳ μὲν ὥς ἐφ' ἐτέρας χρείας, ἔργῳ δὲ τὴν πόλιν ἐξαιρήσοντα, καὶ παραδώσοντά τοις Ἀραδίοις. οἱ δὲ Μαραθηνοὶ τὸν κεκυρωμένον καθ' αὐτῶν ὄλεθρον ἀγνοοῦντες, τοὺς δὲ Ἀραδίους ὁρῶντες ἐν προτιμῇσιν παρὰ τῷ βασιλεῦ φερομένους, ἔγνωσαν τοὺς μὲν παρὰ τοῦ βασιλέως στρατιώτας εἰς τὴν πόλιν μὴ προσδέχεσθαι, τῶν δὲ Ἀραδίων αὐτοὺς ἰκέτας γενέσθαι. εὐθύς οὖν τῶν πρεσβυτάτων τοὺς ἐπιφανεσιτάτους παρὰ τούτοις δέκα πρεσβευτὰς ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Ἀραδὸν ἰκετηρίαν κομίζοντας μεθ' ἑαυτῶν, καὶ τὰ παλαιότατα τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἀφιδρυμάτων. ὑπελάμβανον γὰρ ἐλέῳ συγγενείας, καὶ θεῶν εὐσεβείας, μεταθήσειν τὴν πᾶσαν ὀργὴν τῶν Ἀραδίων. οἱ δὲ κατὰ τὰς δεδομένας ἐντολάς ἐκβάντες τῆς νηὸς, εἰς ἱκεσίαν καὶ δέησιν ἐτρέποντο τῶν ὄχλων. οἱ δὲ Ἀραδιοὶ ταῖς ψυχαῖς ἀνηρημένοι, κατεφρόνησαν μὲν τῶν κοινῶν τῆς ἱκεσίας νόμων. παρ' οὐδέν δὲ ἡγήσαντο τὴν τῶν συγγενικῶν

ἐφιδρυμάτων καὶ θεῶν εὐσεβειαν· διόπερ τὰ μὲν τῶν θεῶν ἀγάλματα συντρίψαντες ὑβριστικῶς κατεπάτησαν· τοὺς δὲ πρεσβευτὰς ἐπεβάλλοντο τοῖς λίθοις καταλεύειν. πρεσβυτέρων δὲ τινων ἐπιλαβομένων τῆς ὁρμῆς τῶν ὄχλων, μόγῃς διὰ τὴν τούτων ἐντροπὴν τοῦ βάλλειν ἀποσχόμενοι, προσέταξαν εἰς τὴν φυλακὴν αὐτοὺς ἀπαγαγεῖν. (Excerpt. de Legat. XXIX, pag. 628.)

“Οἱ οἱ Ἀραδιοὶ ταῖς ψυχαῖς ἀνηρημένοι τοὺς πρεσβευτὰς ἠτίμασαν. ἐπιβουμένων δὲ τῶν αὐτοκούντων τὴν ἱερὰν τῶν ἱκετῶν τιμὴν, καὶ τὴν ἄδειαν τῆς τῶν πρεσβευτῶν ἀσυλίας, παραξυνθέντες οἱ πολλοὶ τῶν γένων, ἐξεκέντησαν τοὺς ἱκέτας. οἱ δὲ ἀνόσιον φόνον ἐπιτελεσάμενοι, συνέδραμον ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τοῖς ἑαυτῶν παρονομήμασι συνεπιχειρονομοῦντες, ἄλλην κατὰ τῶν Μαραθηνῶν ἐπιβολὴν ἀσεβῆ συνεστήσαντο. περιελόμενοι γὰρ τῶν σφαγέντων τοὺς δακτυλίους, ἔπεμψαν ὡς παρὰ τῶν πρεσβευτῶν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν δῆμον τῶν Μαραθηνῶν, ἐν ᾗ ἐδήλουν ἐπαγγελλόμενοι τοὺς Ἀραδίους πέμψαι στρατιώτας τοὺς βοηθήσουσας· ὅπως πιστευσάντων τῶν Μαραθηνῶν ὡς πρὸς ἀλήθειαν ἔχειν συμμάχους ἀποστελλομένους, προσδεχθῶσιν οἱ παρ’ αὐτῶν στρατιῶται. οὐ μὴν ἡδυνηθῶσιν γε τὴν ἀνομον ἐπιβολὴν εἰς πέρας ἀγαγεῖν, ἀνδρὸς εὐσεβοῦς καὶ δικαίου κατελέσαντος τὴν τύχην τῶν μελλόντων πάσχειν ἀνήκεστα. τῶν γὰρ Ἀραδίων πάντα τὰ πλοῖα παρελομένων, ὅπως μηδεὶς δυνηθῇ δηλώσαι τοῖς ἐπιβουλευομένοις τὴν κατ’ αὐ-

τῶν σκευωρίαν, θαλαττουργός τις πρὸς τοὺς Μαρα-
 θηνοὺς οἰκείως διακείμενος, καὶ τὸν αὐλῶνα τὸν
 περὶ ἐκείνους τοὺς τόπους ἐργαζόμενος, παρηρημέ-
 νης αὐτοῦ τῆς ἀλιάδος διενήξατο νυκτὸς τὸν πόρον,
 καὶ παραβόλως διήνυσσε τοὺς ὀκτὼ σταδίους, καὶ
 ἐδήλωσε τοῖς Μαραθηνοῖς τὴν κατ' αὐτῶν ἐπιβου-
 λήν. οἱ δὲ Ἀριάδιοι γνόντες διὰ τῶν κατασκόπων με-
 μηνυμένην τὴν ἰδίαν ἐπιβολήν, ἀπέστησαν τῆς διὰ
 τῶν ἐπιστολῶν κακουργίας.

Ὅτι δὲ Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ φιλο-
 μήτορος ἀδελφός, βασιλεύσας ἐξ ἀνομημάτων ἤρξα-
 το μεγάλων διοικεῖν τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν. πολ-
 λούς μὲν γὰρ ψευδέσιν αἰτίαις περιβάλλων ὥς ἐπι-
 βουλευόντας αὐτῷ, ὥμῳς καὶ παρανόμῳς ἀνῆρει·
 ἄλλους δὲ ποικίλαις προφάσεσι συκοφαντῶν ὥς ἀδι-
 κοῦντας ἐφυγάδευσεν, καὶ τὰς τούτων οὐσίας ἀφῆρετ-
 ο. ἐφ' οἷς δυσχεραίνοντων καὶ ἀγανακτούντων, τὴν
 παρὰ πάντων ὀργὴν ἐπαναιρούμενος, ταχὺ τοῖς ὑπο-
 τεταγμένοις ἤλθεν εἰς μῖσος. ὅμως ἐβασίλευσεν ἔτη
 πεντεκαίδεκα. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
 593.)

Olymp. CLVIII, 4. a. C. 145. U. C. 609.

Ὅτι Οὐρίατθος πολλῶν παρατεθεντων κατὰ τὸν
 γάμον ἀργυρῶν τε καὶ χρυσῶν ἐκπομάτων, καὶ ποι-
 κίλων καὶ παντοδαπῶν ὑφασμάτων, τῇ λόγῃ προσ-
 αιωρησάμενος ἀπεθεώρει τὸ τοιοῦτον πλῆθος, οὐ
 θαυμάζων οὔτε ἐκπλητιόμενος, ἀλλὰ μᾶλλον κατα-
 φρονήσεως ἔννοιαν ἐπιφαίνων. καὶ πολλὰ εἰπὼν

πραγματικῶς, ἀποκρίσει μὲν πολλὰς ἐμφάσεις ἀπέ-
 λιπεν ἀχαριστίας εἰς τοὺς εὐεργέτας καὶ ἀφροσύνης.
 ἐπὶ τὸ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τοῖς ἀστάτοις τῆς τύχης
 δωρημασι. τὸ δὲ μέγιστον ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ περιβόη-
 τος τοῦ συγκηδεστοῦ πλοῦτος, δοῦλος ἦν τοῦ τὴν
 λόγην ἔχοντος. πρὸς δὲ τοῦτοις ὅτι χάριν αὐτῷ
 μᾶλλον ὀφείλει, δίδωσι δὲ οὐδὲν ἴδιον τῷ κυρίῳ
 πάντων. ὁ δ' οὖν Οὐρίαιθος οὔτε ἐλούσατο λιπα-
 ρούντων, οὔτε κατεκλίθη· τραπέζης δὲ παρατεθεί-
 σης παντοδαπῶν βρωμάτων, ἀφελὼν ἄριους καὶ
 κρέα τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ πορευθεῖσιν ἔδωκε. καὶ αὐτὸς
 ὑπὸ χειρῶν βραχέα προσενεγκάμνους, ἄγειν ἐκέλευ-
 σε τὴν ῥύμφην. θύσας δὲ τοῖς θεοῖς, καὶ τὰ νομι-
 ζόμενα παρ' Ἰβηρσι ποιήσας, ἐπέθετο τὴν παρ-
 θένον ἐπὶ τὴν ἵππον, καὶ παρακρήμα ἀπῆλυνεν
 εἰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι παρασκευάς. ὑπελάμβανε γὰρ
 τὴν μὲν αὐτάρκειαν μέγιστον ὑπάρχειν πλοῦτον, τὴν
 δὲ ἐλευθερίαν πατρίδα, τὴν δὲ ἐκ τῆς ἀνδρείας
 ὑπεροχὴν βεβαιωτάτην κτήσιν. ἦν δὲ ὁ ἀνὴρ οὗτος
 καὶ κατὰ τὰς ὁμολογίας εὖστοχος, ὥς ἂν ἐξ αὐτο-
 διδάκτου καὶ ἀδιαστρόφου φύσεως ἀμωμήτους φέ-
 ρων τοὺς λόγους. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
 594. sq.)

Olymp. CLIX, l. a. C. 144. U. C. 610.

Ὅτι ὁ Δημήτριος ἐν Λαοδικείᾳ διατρέβων ῥαθύ-
 μως διῆγε, πότους τε συνάγων, καὶ ταῖς πολυτε-
 λεστάταις ἀπολαύσεσιν ἐκκεχυμένως χρώμενος. ὁμοίως
 δὲ κατὰ τὴν ἀγωνὴν ὁ αὐτὸς διέμεινεν εἰς πολλοὺς

εἰκῇ παρανομῶν, καὶ μὴ δυνάμενος ὑπὸ τῶν ἐλαττωμάτων διορθωθῆναι.

Ὅτι οἱ Κνώσσιοι τῶν πρωτείων ἀντείχοντο. προῆγε δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὴν τῆς ἡγεμονίας φιλοτιμίαν τὸ παλαιὸν ἄξιωμα τῆς πόλεως, καὶ τῶν προγόνων ἡ διαβεβημένη δόξα, κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους. τὸν τε γὰρ Δία παρ' αὐτοῖς τετραφθαι μυθολογοῦσιν τινες, καὶ Μίνω τὸν θαλαττοκρατήσαντα, Κνώστιον ὄντα, παιδευθῆναι ὑπὸ Διὸς, καὶ πολὺ τῶν ἄλλων ἀρετῇ διενεγκεῖν.

Ὅτι κατὰ τὴν Αἴγυπτον τὸν Πτολεμαῖον, διὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀρχομένους ὁμότητα καὶ παρανομίαν, οὐ μετρίως ἐμίσει τὸ πλῆθος. παράλληλος γὰρ ὁ τοῦτου τρόπος πρὸς τὸν τοῦ Φιλομήτορος θεωρούμενος, οὐδὲ σύγκρισιν ἐπεδέχετο, διὰ τὰς παρ' ἀμφοτέροις ὑπερβολὰς, τοῦ μὲν ἐπιεικείας, τοῦ δὲ ὁμότητος καὶ μαιφονίας. διὸ τὰ πλήθη καὶ πρὸς μεταβολὴν οἰκείως ἔχοντα, τὸν τῆς ἀποκαταστάσεως ἐκαραδόκει καιρὸν.

Olymp. CLIX, 2. a. C. 143. U. C. 611.

Ὅτι Πτολεμαίου κατὰ τὴν Μέμφιν ἐνθρονίζοντος τοῖς βασιλείοις κατὰ τοὺς Αἰγυπτίων νόμους, παῖς ἐγένετο ἐκ τῆς Κλεοπάτρας τῇ βασιλεῖ. ἡσθεὶς δὲ διαφερόντως, προσηγόρευσε τὸν παῖδα Μεμφίτην, ἀπὸ τῆς πόλεως, καθ' ἣν τὰς θυσίας ἐπιτελοῦντος ἐγεννήθη. ἄγων δὲ παιδογόνια, καὶ τῇ συνήθει μαιφονίᾳ χρώμενος, προσέταξεν ἀποκτεῖναι τῶν Κυρηναίων τοὺς συγκαταγαγόντας μὲν αὐ-

τὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐγκαλουμένους δὲ ἐπὶ τισὶ
δικαίαις παρῴησίαις διὰ τὴν παλλακὴν Εἰρήνην.

Ὅτι Διήγυλις ὁ τῶν Θρακῶν βασιλεὺς, παρα-
λαβὼν τὴν βασιλείαν, καὶ παραδόξως αὐτῷ τῶν
ἀγαθῶν ἐπιρροέοντων, οὐκέτι τῶν ὑποτεταγμένων
ὡς φίλων καὶ συμμάχων ἦρχεν, ἀλλ' ὡς ἀργυρωνή-
των ἀνδραπόδων ἢ πολεμίων αἰχμαλώτων ὡμῶς ἐδέ-
σποζε. πολλοὺς μὲν γὰρ καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἄνδρας
Θρακῶν ἀνέιλε μετ' αἰκίας· οὐκ ὀλίγους δὲ ὕβριζε,
καὶ ταῖς ἐσχάταις παροινίαις περιέβαλλεν. οὐ γὰρ
ἦν οὐ γυναικὸς, οὐ παιδὸς αὐτῷ κύλλος ἄθικτον·
οὐ κατασκευὴ κτημάτων πολυτελὲς ἀναφαίρετος·
ἀλλὰ πᾶσαν τὴν ὑφ' ἑαυτὸν δυναστείαν ἐπλήρου
παρανομίας. ἐπόρθει δὲ καὶ τῶν Ἑλληνίδων πό-
λεων τὰς πλησιοχώρους, καὶ τῶν ἀλίσκομένων οὓς
μὲν ὕβριζεν, οὓς δὲ δειναῖς καὶ παρηλλαγμέναις
αἰκίαις ἐτιμωρεῖτο. κυριεύσας δὲ ὁ αὐτὸς πόλεως
Λυσιμαχίας, τεταγμένης ὑπὸ τὸν Αἰταλον, τὴν μὲν
πόλιν ἐνέπηρσε· τῶν δ' αἰχμαλώτων ἐπιλέξας τοὺς
ἀξιολογωτάτους, ἰδίαις καὶ παρηλλαγμέναις κατ'
αὐτῶν ἐχρήσατο τιμωρίαις. παίδων μὲν γὰρ ἀπο-
κόπτων χεῖρας, καὶ πόδας, καὶ κεφαλὰς, ἐξῆπτε
ταῦτα φέρειν τοῖς τῶν γονέων τραχήλοις. ἀνδρῶν τε
καὶ γυναικῶν ἑκατέρων διήλλαττεν ἀμφοτέρων τὰ
μέλη. καὶ τινὰς μὲν χειροκοπήσας διεμέλιζε τὰ σώ-
ματα κατὰ ῥάχιν. ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰς διακοπὰς ἐπ'
ἄκραις ταῖς λόγχαις φέρειν· ὡς Φάλαριν καὶ τὸν
Κασσανδρέων τύραννον Ἀπολλόδωρον ὑπερβάλλειν
ὁμότητι. παραλιπὼν δ' ἂν τις τὰ λοιπὰ τῆς περὶ

αὐτὸν μαιφονίας, ἐξ ἑνὸς τοῦ μέλλοντος λέγεσθαι τεκμήραιτο τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὁμότητος. γάμων ἀγομένων τούτῳ κατὰ τι Θορακικὸν παλαιὸν ἔθος, δύο νεανίσκους Ἕλληνας ἐκ τῆς Ἀιταλικῆς βασιλείας καθ' ὁδοιπορίαν συνήρπασεν, ἀδελφοὺς μὲν ὑπάρχοντας, τῇ δὲ εὐπρεπείᾳ διαφόρους· τὸν μὲν ἴουλον κατάρχοντα, τὸν δὲ ὑπογραφὴν ἄρτι λαμβάνοντα ταύτης τῆς ἀκμῆς. τούτους ἀμφοτέρους καταστέψας ἱερείου τρόπον, εἰσήγαγε, καὶ τὸν μὲν νεώτερον κατατείνας μακρὸν διὰ τῶν ὑψηλείων, ὡς μέσον διακόψων, ἀνεφώνησεν ὡς οὐχ ὁμοίοις ἱερεῖοις δεῖ χρῆσθαι τοὺς ιδιώτας καὶ τοὺς βασιλεῖς. κλαίοντος δὲ τοῦ πρεσβυτέρου, καὶ φιλάδελφον πάθος προφαίνοντος, καὶ τιθέντος ἑαυτὸν ὑπὸ τὸν σίδηρον, προσέταξε τοῖς ὑψηλείαις καὶ τοῦτον ὁμοίως τεῖναι μακρὸν. διπλασιάζων δὲ τὴν ὁμότητα, καὶ μιᾷ πληγῇ καθ' ἑκατέρου χρησάμενος, ἐν ἀμφοτέροις εὐστόχησε, παιᾶνι τῶν θεωμένων ἐπισημῶν τῶν τὴν κατόρθωσιν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα παράνομα ἐποίησεν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 595. sq.)

“Οἱ δ' Αἰταλὸς ἀκούων τὸν Διήγυλιν παρὰ τοῖς ὑποτεταγμένοις διαβεβλήσθαι, διὰ τε τὴν πλεονεξίαν, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὁμότητος, ἐξήλωσε τὴν ἐναντίαν προαίρεσιν. διὸ καὶ τοὺς ἀλίσκομένους τῶν Θορακῶν ἀπολύων μετὰ φιλανθρωπίας, πολλοὺς ἔσχε κήρυκας τῆς ἰδίας ἐπιεικειᾶς. ἃ δὲ πυνθανόμενος ὁ Διήγυλις, τῶν μὲν ἀποχωρούντων τοὺς ὁμήρους δειναῖς ὕβρεσι καὶ παρανό-

μοις αἰκίαις περιέβαλλεν, ὧν ἥσάν τινες τῶν ἀσθε-
νεστάτων παίδων, ἡλικία καὶ φύσει. καὶ γὰρ
τούτων οἱ μὲν διαμεμελισμένοι τὰ σώματα ποικί-
λως, οἱ δὲ κεφαλὰς καὶ χεῖρας καὶ πόδας ἀφηρημέ-
νοι· καὶ τούτων οἱ μὲν ἐπὶ σκόλοψιν, οἱ δὲ ἐπὶ
δένδρεσιν ἀνήρτηντο. οὐκ ὀλίγας δὲ καὶ τῶν γυναι-
κῶν ἀνεπτυγμένας τὰ σώματα πρὸς ὕβριν τε ἢ ἰδεῖν
πρὸς ταῖς τοῦ θανάτου συμφοραῖς προκειμένας,
παντοίας διαθέσεις αἰσχύνης ἐξ ὑπερηφανίας βαρ-
βάρων συντετελεσμένας· αἱ ταῖς μὲν πράξουσιν ὠμό-
τητος ἀναισχύντου δεῖγμα προέκειντο, τῶν δὲ θεω-
ρούντων καὶ τὸν ἡμέρον ἐχόντων λογισμὸν πολλοὺς
ἐξεκαλοῦντο πρὸς τὸν τῶν ἡτυχηκότων ἔλεον. (Ex-
cerpt. de Virt. et Vit. pag. 596.)

Olymp. CLIX. 3. a C. 142. U. C. 612.

“Οἱ Νομαντῖνοι καὶ Τερμήσιοι περὶ διαλύσεως
διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Ῥωμαίους, συνεχώρησαν
αὐτοῖς τὴν εἰρήνην ἐπὶ τούτοις· δοῦναι τῶν πόλεων
ἐκατέραν Ῥωμαίοις ὀκτὸς τριακοσίους, σάγους
ἐννεακισχιλίους, βύρσας τρισχιλίας, ἵππους πολε-
μιστὰς ὀκτακοσίους, ὅπλα πάντα· καὶ ταῦτα πρά-
ξαντας, φίλους εἶναι καὶ συμμάχους. ταχθείσης δὲ
ἡμέρας, ἐν ἣ ταῦτα συντελεῖν ἔδει τὰς πόλεις, κατὰ
τὰς ὁμολογίας πάντα ἐτέλεσαν. ὥς δὲ ἐπὶ τελευτῆς
ἔδει τὴν τῶν ὀπλων παραδόσιν ποιήσασθαι, ὀδυρ-
μὸς ἦν τις εὐγενῆς, καὶ παρὰστασις ψυχῆς πρὸς
ἐλευθερίαν ἐνέπεσε τοῖς πλήθεσι. διὸ πρὸς ἀλλή-
λους ἐδεινοπάθουν, εἰ γυναικῶν τρόπον γυμνώ-
σουσιν ἑαυτοὺς ὀπλων. μεταμελόμενοι δὲ τοῖς ψη-

φισθεῖσιν, ἀλλήλους κατεμέφοντο, καὶ πατέρες μὲν νύεσιν ἐνεκάλουν, παῖδες δὲ γονεῦσι, γυναῖκες δὲ ἀνδράσι· καὶ ἐπὶ τὴν ἐξαρχῆς διάθεσιν ἀναδραμόντες, καὶ τῶν ὄπλων οὐ παραχωρήσαντες, ἀνεκάλυσαν τὸν πρὸς Ῥωμαίους πόλεμον. (Excerpt. de Leg. XXX, pag. 629.)

Ὅτι Τρύφων ἐξ ἰδιώτου βασιλεὺς γεγονὼς, ἔσπευδε τὴν δυναστείαν αὐτῷ διὰ δόγματος συγκλητικοῦ βεβαιῶσαι. διόπερ κατασκευάσας νίκην χρυσῆν, ἄγουσαν ὅλην χρυσίῳ μυρίαν, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην τοὺς ταύτην κομιοῦντας τῷ δήμῳ. ὑπελάμβανε γὰρ τοὺς Ῥωμαίους, ἅμα μὲν διὰ τὸ λυσιτελές, ἅμα δὲ διὰ τὸ εὐοιώνιστον εἶναι, προσδέξασθαι τὴν νίκην, καὶ προσαγορευθῆναι βασιλέα. εὗρε δὲ τὴν συγκλητον πᾶν πανουργότεραν ἑαυτοῦ, καὶ τοὺς ἅπῃ παρακρουμένους, συνέσει καταμαρτυροῦσαν· τὸ μὲν γὰρ δῶρον ἐδέξατο, καὶ τὴν εὐφημίαν μετὰ τοῦ λυσιτελοῦς εἰήρησεν. ἀντὶ δὲ Τρύφωνος μεταχρηματίσασα τὴν δόσιν, εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ δολοφονηθέντα βασιλέα, τὴν ἐπιγραφὴν ἐποίησατο. διὰ δὲ ταύτης τῆς πράξεως, ἀνέδειξεν ἑαυτὴν μισοπονηροῦσαν ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀναιρέσει, καὶ δωρεὰς ἀσεβῶν ἀνδρῶν οὐ προσδεχομένη. (Excerpt. de Legat. XXXI. pag. 629.)

Olymp. CLIX, 4. a. C. 141. U. C. 613.

Ὅτι τοῦ Πομπηίου ἐλθόντος ἐπὶ πόλιν τὴν καλουμένην Λαγνὴν, καὶ ταύτην πολιορκοῦντος, οἱ Νουμαντῖνοι βουλόμενοι βοηθῆσαι τοῖς ὁμοεθνε-

σιν, ἔπεμψαν στρατιώτας τετρακοσίους νυκτός. ἡ δὲ τούτους ἀσμένως δεξάμενοι, σωτήρας ἀπεκάλουν καὶ δωρεαῖς εἰμῶν. μετὰ δὲ ἡμέρας ὀλίγας καταπλαγέντες, καὶ τὴν πόλιν προδιδόντες, τοῖς σώμασιν ἦτον ἀσφάλειαν. τοῦ δὲ Πομπηίου δόντος ἀπόκρισιν, ὥς οὐκ ἂν ἄλλως ποιήσοιτο πρὸς αὐτοὺς ὁμολογίας, εἰ μὴ πρῶτον ἐκδώσουσι τοὺς συμμάχους, τὸ μὲν πρῶτον ἐντρεπόμενοι τὸ πρὸς τοὺς εὐεργέτας ἀνόμημα διεκαρτέρουν. τοῦ δὲ δεινοῦ πλησίον ὄντος διεπρεσβεύοντο, καὶ τῇ τῶν φίλων ἀπωλείᾳ τὴν σωτηρίαν αὐτοῖς ἐπεχείρουν περιποιῆσαι. οὐ μὴν ἔλαθόν γε τοὺς ἐπιβουλευομένους· ἀλλὰ τοῦτο μαθόντες πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο, καὶ νυκτός τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ἐπιθέμενοι, πολλὴν ἐποίησαν φόνον. ὁ δὲ Πομπηῖος τοῦ Θορύβου αἰσθόμενος, καὶ κλίμακας προσερείσας τοῖς τείχεσιν, ἐκυρίευσεν τῆς πόλεως· καὶ τοὺς μὲν εὐγενεῖς ἅπαντας ἀπέσφαξε, τοὺς δὲ συμμάχους ὄντας διακοσίους τὸν ἀριθμὸν ἀπέλυσε τῶν κινδύνων· ἅμα μὲν ἐλέησας κινδυνεύουσαν ἀρετὴν, καὶ τὸ περὶ τοὺς ἀκληροῦντας γινόμενον πάθος δι' ἀχαριστίαν· ἅμα δὲ τὴν Νουμαντίνων εὐνοίαν πρὸς Ῥωμαίους πόρρωθεν ἐκκαλούμενος ταῖς εὐεργεσίαις· τὴν δὲ πόλιν κατέσκαψεν. (Excerpt. de virt. et Vit. pag. 596. sq.)

Ὅτι ὁ Ἀρσάκης ὁ βασιλεὺς ἐπιείκειαν καὶ φιλάνθρωπίαν ζηλώσας, αὐτομάτην ἔσχε τὴν ἐπιρροίαν τῶν ἀγαθῶν, καὶ τὴν βασιλείαν ἐπὶ πλεῖον ἡύξησε. μέχρι γὰρ τῆς Ἰνδικῆς διατείνας, τῆς ὑπὸ τὸν Πω-

ρον γενομένης χώρας ἐκυρίευσεν ἀκινδύνως. εἰς τη-
 λικοῦτο δὲ μέγεθος προαχθεὶς βασιλείας, οὐκ ἐξή-
 λωσε τρυφήν οὐδὲ ὑπερηφανίαν, ἅπερ ταῖς πλείσταῖς
 δυναστείαις ἀκολουθεῖν εἶωθεν· ἀλλ' ἐπιείκειαν μὲν
 πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους, ἀνδρείαν δὲ πρὸς τοὺς
 ἀντιταττομένους· καθόλου δὲ πολλῶν ἐθνῶν ἐγκρα-
 τὴς γενόμενος, τὰ παρ' ἐκάστοις ἄριστα τῶν νομί-
 μων κατέδειξε τοῖς Πάρθοις. (Excerpt. de Virt.
 et Vit. pag. 597. sq.)

Olymp. CLX, 1. a. C. 140. U. C. 614.

Ὅτι τὸ σῶμα τοῦ Οὐριάνθου ταφῆς παραδόξου
 καὶ μεγαλοπρεποῦς ἠξίωσαν, καὶ διακοσίους ζεύγεσι
 μονομάχων ἀγῶνα πρὸς τῷ τάφῳ συνετέλεσαν, τι-
 μῶντες αὐτοῦ τὴν διαβεβοημένην ἀνδρείαν. ὁμο-
 λογουμένως γὰρ ἦν πολεμικώτατος μὲν ἐν τοῖς κιν-
 δύνοις, στρατηγικώτατος δὲ ἐν τῷ προΐδεσθαι τὸ
 συμφέρον. τὸ δὲ μέγιστον διετέλεσε πάντα τὸν τῆς
 στρατηγίας χρόνον ἀγαπώμενος ὑπὸ τῶν στρατιω-
 τῶν ὥς οὐδεὶς ἕτερος. κατὰ μὲν γὰρ τὰς ἐκ τῆς λη-
 στείας διανομᾶς, οὐδὲν πλέον ἀπεφέρετο τῆς τοῖς
 ἰδιώταις ἐπιβαλλούσης μοίρας· ἀπὸ δὲ τῶν αὐτῷ
 πορισθέντων εἶμα τοὺς ἀξίους χάριτος, καὶ τοὺς
 ἀπόρους τῶν στρατιωτῶν ὑπελάμβανεν. ὑπῆρχε δὲ
 καὶ νήπιος καὶ ἀγρυπνητικός, καὶ παντὸς πόνου
 καὶ κινδύνου κατεξανεστηκώς· ἔτι δὲ πάσης ἡδονῆς
 κρείττων. αἱ δὲ ἀποδείξεις τῆς περὶ αὐτὸν ἀρετῆς
 ἐμφανεῖς εἰσὶν. ἑνδεκα γὰρ ἔτη δυναστεύοντος αὐ-
 τοῦ Λυσιτανῶν, οὐ μόνον αἱ δυνάμεις ἀστασίαστοι
 διέμειναν, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ἀνίκητοι. μετὰ δὲ τὴν

τούτου τελευταίην, τὸ σύστημα τῶν Λυσιτανῶν διελύθη στερηθὲν τῆς τούτου προστασίας.

Ὅτι Πτολεμαῖος διὰ τὴν ὁμότητα καὶ μαιφονίαν, καὶ διὰ τὰς ἀναίδην τῶν αἰσχίστων ἡδονῶν ἀπολαύσεις, καὶ τὸ τοῦ σώματος ἀγεννὲς πάθος, διὸ φύσκων ἐκαλεῖτο. ὁ δὲ στρατηγὸς Ἰέραξ ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις θαυμαστός ὢν, καὶ κατὰ τὰς ἐντεῦξαις τοῖς ὄχλοις εὐθετος, ἔτι δὲ μεγαλόψυχος, συνέσχε τὴν τοῦ Πτολεμαίου βασιλείαν. τούτου γὰρ ἀπορουμένου χρημάτων, καὶ τῶν στρατιωτῶν βουλομένων ἀφίστασθαι πρὸς Γαλασίην, διὰ τὸ μὴ κομίζεσθαι τοὺς μισθοὺς, ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ὀψωνιάσας τὴν δύναμιν, διωρθώσατο τὴν ἑλὴν μεταβολήν.

Ὅτι τοῦ Πτολεμαίου παντελῶς οἱ Αἰγύπτιοι κατεφρόνησαν, ὀρῶντες ἐν τε ταῖς ὁμιλίαις ὄντα παιδαριώδη, καὶ πρὸς τὰς αἰσχίστας ἡδονὰς ἐκκεχυμένον, καὶ διὰ τὴν ἀκολασίαν τὸ σῶμα γυναικῶδες περιπεποιημένον.

Olymp. CLX, 4. a. C. 137. U. C. 617.

Ὅτι ὁ Αἰμίλιος ὁ ὑπάτος διὰ τὴν βαρύτητα καὶ δυσκινήσιαν τοῦ σώματος, τῇ διὰ τὸν ὄγκον ὑπεροχῇ, καὶ τῷ πλήθει τῶν περιεχυμένων σαρκῶν, ἀχρηστος ἦν ἐν ταῖς κατὰ πόλεμον ἐνεργείαις. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 598.)

E L I B R O X X X I V .

Olymp. CLXI. 1. a. C. 136. U. C. 618.

ὍΤΙ ἦκον εἰς Ἀλεξάνδρειαν οἱ περὶ τὸν Σκιπίωνα
 τὸν Ἀφρικανὸν πρεσβευταὶ, κατασκευόμενοι τὴν
 ὅλην βασιλείαν· ὁ δὲ Πτολεμαῖος μετὰ μεγάλης
 ἀπαντήσεως καὶ παρασκευῆς προσδεξάμενος τοὺς
 ἄνδρας, τὰς τε ἐστιᾶσεις πολυτελεῖς ἐποιεῖτο, καὶ
 τὰ βασίλεια περιάγων ἐπεδείκνυτο, καὶ τὴν ἄλλην
 τὴν βασιλικὴν γάζαν. οἱ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις
 ἀρετῇ διαφέροντες τοῖς μὲν βρωτοῖς ταῖς ὀλίγοις καὶ
 πρὸς ὑγίαν διατείνουσι χρώμενοι κατεφρόνουν τῆς
 πολυτελείας, ὡς διαφθειρούσης καὶ ψυχὴν καὶ σῶ-
 μα. τῶν δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως θαυμάζομένων, ἐν
 παρέργῳ τὴν θέαν, ὡς οὐδενὸς ἀξίαν ποιησαμένων,
 τὰ θεᾶς ἄξια πρὸς ἀλήθειαν ἐπολυπραγμόνησαν
 ἀκριβῶς· τῆς πόλεως τὴν θέσιν καὶ τὸ βάρος, καὶ
 τὰς περὶ τὸν Φάρον ιδιότητας· πρὸς δὲ τοῦτοις
 ἀναπλεύσαντες εἰς Μέμφιν, τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας,
 καὶ τὰς κατὰ τὸν Νεῖλον εὐκαιρίας, τό τε πλῆθος
 τῶν κατ' Αἴγυπτον πόλεων, καὶ τὰς ἀναριθμήτους
 τῶν οἰκητόρων μυριάδας, καὶ τὴν ὀχυρότητα τῆς
 Αἰγύπτου, καὶ τὴν ὅλην τῆς χώρας ὑπεροχὴν, ὡς
 εὖ διαέκειται πρὸς ἡγεμονίας ἀσφάλειαν τε καὶ μέ-
 ιθος, καὶ θαυμάσαντες τὰ πλῆθη τῶν κατοικούν-

των Αἰγυπτίων, καὶ τὰ τῶν τόπων ἐπιτεύγματα, διέ-
 λαβον μερίστην ἡγεμονίαν δύνασθαι συσταθῆναι
 τυχοῦσης τῆς βασιλείας ταύτης ἄξιων τῶν ἡγεμό-
 νων. οἱ μὲν οὖν πρεσβευταὶ κατασκεψάμενοι τὰ
 κατὰ τὴν Αἰγυπτίον ἐπὶ Κύπρου, καὶ κεῖθεν ἐπὶ Συ-
 ρίας τὴν ἀναγωγὴν ἐποιήσαντο. καθόλου δὲ καὶ τὰ
 πλεῖστα μέρη τῆς οἰκουμένης ἐπῆλθον. καὶ παρὰ
 πᾶσι σώφρονα καὶ θαυμαστὴν ποιησάμενοι τὴν
 ἀποδημίαν, μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχον, καὶ τὰ
 πλεῖστα μέρη τῆς οἰκουμένης ἐπεληλυθότες, μετ'
 εὐφημίας ὑπὸ πάντων συμφωνουμένης, ἐπανῆλθον.
 τῶν γὰρ ἔχόντων τὰς ἀμφισβητήσεις, οὓς μὲν διηλ-
 λάγησαν ἀλλήλοις, οὓς δ' ἐπεπείκεισαν τὰ δίκαια
 ποιῆσαι τοῖς ἐγκαλοῦσι· τοὺς δὲ ἀναισχυνοῦντας,
 διὰ τῆς ἀνάγκης κατεστίαλκισαν· τοὺς δὲ δυσδια-
 κρίτους ἀναπεπόμφεσαν ἐπὶ τὴν σύγκλητον. ὁμιλη-
 κότες δὲ βασιλεῦσι καὶ δήμοις, καὶ τὴν προὔπαρ-
 χουσαν αὐτοῖς φιλίαν πρὸς ἅπαντας ἀναγεωσάμενοι,
 πρὸς εὐνοίαν τὴν ἡγεμονίαν ἐπηύξησαν, καὶ πάν-
 τες ταῖς αἱρέσεσιν οἰκείως διατεθέντες, ἐξαπέστειλαν
 πρεσβευτὰς εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τοὺς περὶ Σκιπίων-
 να πρέσβεις ἐπήγεσαν, ὅτι τοιοῦτους ἄνδρας ἐξέ-
 πεμψαν. (Excerpt. de Legat. XXXII, p. 629, sq.)

Olymp. CXLI, 2. a. C. 135. U. C. 619.

Ὡς Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς, φησὶν, ἐπολιόρκει τὰ
 Ἱεροσόλυμα· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι μέχρι μὲν τινος ἄν-
 τέσχον. ἐξαναλωθέντων δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἀπάντων,
 ἠναγκάσθησαν περὶ διαλύσεως διαπρεσεβέυσασθαι.
 οἱ δὲ πλείους αὐτῶ τῶν φίλων συνεβούλευον κατὰ

Diod. T. VI.

N

κράτος κερήσειν τὴν πόλιν, καὶ τὸ γένος ἄρδην ἀνέ-
 λειν τῶν Ἰουδαίων· μόνους γὰρ ἀπάντων ἔθνῶν
 ἀκοινωνήτους εἶναι τῆς πρὸς ἄλλο ἔθνος ἐπιμιξίας,
 καὶ πολεμίους ὑπολαμβάνειν πάντας. ἀπεδείκνυνον
 δὲ καὶ τοὺς προγόνους αὐτῶν ὡς ἀσβεῖς καὶ μισον-
 μένους παρὰ θεῶν, ἐξ ἀπίστης τῆς Αἰγύπτου πεφυ-
 γαδευμένους. τοὺς γὰρ ἀλφούς ἢ λέπρας ἔχοντας ἐν
 τοῖς σώμασι, καθαρμοῦ χάριν, ὡς ἐναγείς συνα-
 θροισθέντας, ὑπερορίους ἐκβεβλήσθαι. τοὺς δὲ
 ἐξορισθέντας καταλαβέσθαι μὲν τοὺς περὶ τὰ Ἱερο-
 σόλυμα τόπους, συστησάμενους δὲ τὸ τῶν Ἰουδαίων
 ἔθνος, παραδόσιμον ποιῆσαι τὸ μῖσος τὸ πρὸς τοὺς
 ἀνθρώπους. διὰ τοῦτο δὲ καὶ νόμιμα παντελῶς
 ἐξηλλαγμένα καταδείξει, τὸ μηδενὶ ἄλλῳ ἔθνει τρα-
 πέξης κοινωνεῖν τὸ παράπαν, μὴδ' εὐνοεῖν. ὑπέμνη-
 σαν δὲ αὐτὸν καὶ περὶ τοῦ γενομένου μίσους τοῖς
 προγόνοις πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος· Ἀντίοχος γὰρ ὁ
 προσαγορευθεὶς Ἐπιφανῆς, καταπολεμήσας τοὺς
 Ἰουδαίους, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἄδυτον τοῦ θεοῦ ση-
 κὸν, οὗ νόμιμον εἰσιέναι μόνον τὸν ἱερέα. εὐρώων
 δὲ ἐν αὐτῷ λίθινον ἄγαλμα ἀνδρὸς βαθυπώγωνος
 καθήμενον ἐπ' ὄρου, μετὰ χεῖρας ἔχον βιβλίον,
 τοῦτο μὲν ὑπέλαβε Μωσέως εἶναι, τοῦ κτίσαντος
 τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ συστησάμενον τὸ ἔθνος, πρὸς
 δὲ τούτοις νομοθετήσαντος τὰ μισάνθρωπα παρά-
 νομα ἔθῃ τοῖς Ἰουδαίοις· αὐτὸς δὲ συστήσας τὴν
 μισάνθρωπίαν πάντων ἔθνῶν, ἐφιλοτιμήθη κατα-
 λῦσαι τὰ νόμιμα. διὸ τῷ ἁγάλματι τοῦ κτίστου,
 καὶ τῷ ὑπαίθρῳ βωμῷ τοῦ θεοῦ, μεγάλην ἦν θύ-

σας, τό, τε αἷμα προσέχεεν αὐτοῖς, καὶ τὰ κρέα σκευάσας, προσέταξε τῷ μὲν ἀπὸ τούτων ζωμῷ τὰς ἱερὰς αὐτῶν βίβλους καὶ περιεχούσας τὰ μισόξενα νόμιμα καταρῶναι· τὸν δὲ ἀθάνατον λεγόμενον παρ' αὐτοῖς λύχρον, καὶ καιόμενον ἀδιαλείπτως ἐν τῷ ναῷ, κατασβέσαι· τῶν τε κρεῶν ἀναγκάσας προσενέγκασθαι τὸν ἀρχιερέα, καὶ τοὺς ἄλλους Ἰουδαίους. ταῦτα δὴ διεξιόντες οἱ φίλοι, τὸν Ἀντίοχον παρεκάλουν μάλιστα μὲν ἄρδην ἀνελεῖν τὸ ἔθνος· εἰ δὲ μὴ, καταλύσαι τὰ νόμιμα, καὶ συναγκάσαι τὰς ἀγωγὰς μεταθέσθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς μεγαλόψυχος ὢν, καὶ τὸ ἥθος ἡμερος, λαβὼν ὁμήρους, ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων τοὺς Ἰουδαίους, φόρους τε τοὺς ὀφειλομένους πραξάμενος, καὶ τὰ τεῖχη περιελὼν τῶν Ἱεροσολύμων. (Eclog. I, pag. 524. sq.)

Ὅτι μετὰ τὴν Καρχηδονίων κατάλυσιν, ἐπὶ ἐξήκοντα ἔτεσι τῶν Σικελῶν εὐροούντων ἐν πᾶσιν, ὁ δουλικὸς αὐτοῖς ἐπανεῖστη πόλεμος, ἐξ αἰτίας τοιαύτης· ἐπὶ πολὺ τοῖς βίοις ἀναδραμόντες, καὶ μεγάλους περιποιησάμενοι πλοῦτους, συνηγόραζον οἰκετῶν πλῆθος. οἷς ἐκ τῶν σωματοτροφείων ἀγέληδὸν ἀπαχθεῖσιν, εὐθύς χαρακτηῖρα ἐπέβαλλον, καὶ στιγμὰς τοῖς σώμασιν. ἐχρῶντο δὲ αὐτῶν τοῖς μὲν νέοις, νομεῦσι· τοῖς δ' ἄλλοις, ὥσπερ ἐκάστῳ ἡ χρεῖα ἐπέβαλλε. βαρέως δ' αὐτοῖς κατὰ τε τὰς ὑπηρεσίας ἐχρῶντο, καὶ ἐπιμελείας παντελῶς ὀλίγης ἤξιουν, ὅσα τε ἐντρέφεσθαι, καὶ ὅσα ἐνδύσασθαι. εἴ ὢν οἱ πλείους ἀπὸ ληστείας τὸ ζῆν ἐπορίζοντο,

καὶ μεστὰ φόβων ἦν ἅπαντα, καθάπερ στρατευμάτων διεσπαρμένων τῶν ληστῶν. οἱ δὲ στρατηγοὶ κολλῆειν μὲν ἐπεχείρουν, κολάζειν δὲ οὐ τολμῶντες, διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ βάρος τῶν κυρίων, οἱ ἐδέσποντον τῶν ληστῶν, ἠναγκάζοντο περιορᾶν ληστευομένην τὴν ἐπαρχίαν. οἱ πλείστοι γὰρ τῶν κητόρων ἱππεῖς ὄντες τῶν Ῥωμαίων, καὶ κριταὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν κατηγορουμένοις στρατηγοῖς γινόμενοι, φοβεροὶ τοῖς ἄρχουσιν ὑπῆρχον. πιεζόμενοι δὲ οἱ δοῦλοι ταῖς τالαιπωρίαις καὶ πληγαῖς, τὰ πολλὰ παρὰ λόγον ὑβριζόμενοι, οὐχ ὑπέμενον. συνιόντες οὖν ἀλλήλοις κατὰ τὰς εὐκαιρίας συνελάλουν περὶ ἀποστάσεως, ἕως εἰς ἔργον τὴν βουλήν ἤγαγον. ἦν δὲ τις οἰκέτης Σύρος, Ἀντιγένοῦς, Ἐνναίου τὸ γένος, ἐκ τῆς Ἀπαμείας, ἄνθρωπος μάγος καὶ τερατουργός τὸν τρόπον. αὐτὸς προσεποιεῖτο θεῶν ἐπιτάγμασι καὶ ὕπνον προλέγειν τὰ μέλλοντα· καὶ πολλοὺς διὰ τὴν εἰς τοῦτο τὸ γένος εὐφυΐαν ἐξηπάτα. ἐν τεῦθεν προῖον, οὐ μόνον ἐξ ὀνείρων ἐμαντεύετο, ἀλλὰ καὶ ἐρηγορότως θεοὺς ὁρᾶν ὑπεκρίνετο, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀκούειν τὰ μέλλοντα. πολλῶν δ' ὑπ' αὐτοῦ σχεδιαζομένων, ἀπὸ τύχης ἔνια πρὸς ἀλήθειαν ἐξέβαινε. καὶ τῶν μὲν μὴ γινομένων ὑπ' οὐδενὸς ἐλεγχομένων, τῶν δὲ συντελουμένων ἐπισημασίας τυγχάνοντων, προκοπὴν ἐλάμβανεν ἢ περὶ αὐτὸν δόξα. τελευταῖον διὰ τινος μηχανῆς πῦρ, μετὰ τινος ἐνθουσιασμοῦ, καὶ φλόγα διὰ τοῦ στόματος ἤφει, καὶ οὕτω τὰ μέλλοντα ἀπεφοίβαζεν. εἰς γὰρ κάρυον ἢ τι τοιοῦτο τετρημένον ἐξ ἑκατέρου μέρους

ἐντιθείη πῦρ, καὶ τὴν συνέχειν αὐτὸ δυναμένην ὕλην. εἶτα ἐντιθεὶς τῷ στόματι, καὶ προσπνέων, ποτὲ μὲν σπινθῆρας, ποτὲ δὲ φλόγα ἐξέκαεν. οὗτος πρὸ τῆς ἀποστάσεως ἔλεγε, τὴν Συρίαν θεὸν ἐπιφαινομένην αὐτῷ λέγειν, ὅτι βασιλεύσει. καὶ τοῦτο οὐ πρὸς ἄλλους μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν κύριον αὐτοῦ διετέλει λέγων. εἰς δὲ γέλωτα τρεπομένου τοῦ πράγματος, ὁ μὲν οὖν Ἀντιγένης ψυχαγωγούμενος ἐπὶ τῇ τερατείᾳ, παρῆγε τὸν Εὐρυν εἰς τὰ σὺνδειπνα (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ τερατίᾳ) καὶ διηρώτα περὶ τῆς βασιλείας, καὶ πῶς ἐκάστῳ χρήσεται τῶν παρόντων. τοῦ δὲ ἀτρέπτως ἅπαντα διηγούμενου, καὶ ὡς μετρίως χρήσεται τοῖς κυρίοις, καὶ τὸ σύνολον, ποικίλως τερατευομένου, γέλωτες ἐγίνοντο τοῖς παρακεκλημένοις· καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης ἀξιολόγους μερίδας αἴροντες ἐδώροῦντο, ἐπιλέγοντες, ὅπως ὅταν γένηται βασιλεὺς, τῆς χάριτος μνημονεῦοι. οὐ μὴν ἄλλ' ἢ τερατεία προῆλθεν εἰς ἀληθινὸν ἀποτελεσμα βασιλείας· καὶ τὴν ἀνταπόδοσιν τοῖς περὶ τὰ δεῖπνα δεξιωσαμένοις ἐν γέλωτι, οὐ χωρὶς σπουδῆς ἐποίησατο τῆς χάριτος. ἀρχὴ δὲ τῆς ὅλης ἀποστάσεως ἐγένετο τοιαύτη. Ἀκμόφιλός τις ἦν Ἐνναῖος, τὴν δ' οὐσίαν μεγαλόψυχος, ὑπερήφανος δὲ τὸν τρόπον. οὗτος κακῶς εἰς ὑπερβολὴν ἐπέχρητο τοῖς δούλοις· καὶ ἡ γυνὴ δὲ Μεγαλλίς ἀντεφιλονεῖκει τᾶνδρὶ πρὸς τὴν τιμωρίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἀπανθρωπίαν, τὴν περὶ τοὺς δούλους. ἐξ ὧν ἀποθηριωθέντες οἱ προπηλακιζόμενοι, συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ ἀποστάσεως καὶ φύ-

του τῶν κυρίων. καὶ πρὸς τὸν Εὐνουν ἐλθόντες,
 ἡρώτων εἰ συγχωρεῖται παρὰ τῶν θεῶν αὐτοῖς τὸ
 βεβουλεμένον; ὁ δὲ μετὰ τερατείας, ὡς εἰώθει,
 συνθέμενος ὅτι συγχωροῦσι, παρὰ χροῖμα πείθει
 ἔχασθαι τῆς ἐγχειρήσεως. εὐθὺς οὖν τετρακοσίους
 τῶν ὁμοδούλων συνήθροισαν, καὶ ὡς ἂν ὁ καιρὸς
 ἐδίδου, καθοπλισθέντες εἰς τὴν Ἑνναν τὴν πόλιν
 εἰσπίπτουσιν, ἀφηγουμένου αὐτῶν, καὶ τοῦ πυρὸς
 τὰς φλόγας τερατευομένου τοῦτοις, τοῦ Εὐνου.
 ταῖς δ' οἰκίαις ὑπείσσελθόντες, πλεῖστον φόνον εἰρ-
 γάζοντο· μηδ' αὐτῶν τῶν ὑπομαζίων φειδόμενοι.
 ἀλλὰ ταῦτα μὲν τῆς θηλῆς ἀποσπῶντες προσήρα-
 σον τῇ γῇ· εἰς δὲ τὰς γυναῖκας οὐδ' ἔστιν εἰπεῖν
 (καίτοι βλέπόντων τῶν ἀνδρῶν) ὅσα ἐνὺβριζόν τε
 καὶ ἐνησέλγαινον, πολλοῦ αὐτοῖς πλήθους τῶν ἀπὸ
 τῆς πόλεως δούλων προστεθέντος· οὐ καὶ κατὰ τῶν
 κυρίων πρότερον τὰ ἔσχατα ἐνδεικνύμενοι, οὕτω
 πρὸς τὸν τῶν ἄλλων φόνον ἐτρέποντο. οἱ δὲ περὶ
 τὸν Εὐνουν πυθόμενοι, τὸν Λαμόφιλον ὅτι κατὰ
 τὸν πλησίον τῆς πόλεως περίκηπον διατρίβει μετὰ
 τῆς γυναικὸς, εἰλκον ἐκεῖθεν, διὰ τινων ἐξ αὐτῶν
 σταλέντων, αὐτόν τε καὶ τὴν γυναῖκα δεδμεμένους
 ἐξαγκωνίσαντες, πολλὰς κατὰ τὴν ὁδὸν ὕβρεις ὑπο-
 σχόντας. μόνης δὲ τῆς θυγατρὸς αὐτῶν οἱ δούλοι
 ὤφθησαν εἰς πάντα φεισάμενοι, διὰ τὸ φιλάνθρω-
 πον αὐτῆς ἡθὸς, καὶ περὶ τοὺς δούλους συμπαθεῖς,
 καὶ βοηθητικὸν κατὰ δύναμιν. ἐξ ὧν ἐδείκνυτο,
 τῶν δοῦλων οὐχὶ ὁμότης εἶναι φύσεως τὰ γινόμενα
 εἰς τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ τῶν προϋπηρχόντων εἰς αὐ-

τοὺς ἀδικημάτων ἀνταπόδοσις. τὸν δὲ Δαμόφιλον
 καὶ τὴν Μεγαλλίδα εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπεσταλμένοι
 ἐλκύσαντες, ὥσπερ ἔφημεν, εἰς τὸ θέατρον εἰσέ-
 γαγον, συνελλυθότες ἐνταῦθα τοῦ πλήθους τῶν
 ἀποστατῶν. καὶ τοῦ Δαμοφίλου τεχνάσασθαι τι
 πρὸς τὴν σωτηρίαν ἐγχειρήσαντος, καὶ πολλοὺς τοῦ
 πλήθους τοῖς λόγοις ἐπαγομένου, Ἑρμείας καὶ Ζεῦ-
 ξις πικρῶς πρὸς αὐτὸν διακειμένοι, πλάνον τε ἀπε-
 κάλουν, καὶ οὐκ ἀναμείναντες τὴν ἀκριβῆ τοῦ δή-
 μου κρίσιν, ὁ μὲν διὰ τῶν πλευρῶν τὸ ξίφος ὤθει,
 ὁ δὲ πελέκει τὸν τράχηλον ἔκοπεν. ἐκεῖθεν αἰρεῖται
 βασιλεὺς ὁ Εὐρύκλεις, οὔτε δι' ἀνδρείαν, οὔτε διὰ
 στρατηγίαν, διὰ δὲ μόνην τερατείαν, καὶ τὸ τῆς
 ἀποστάσεως ἄρξαι· ἅμα δὲ καὶ τῆς προσηγορίας
 οἶονεῖ τινα καλὸν οἰωνὸν ἐχούσης, πρὸς τὴν τῶν
 ὑποταττομένων εὖνοιαν. τῶν ὅλων δὲ τοῖς ἀποστά-
 ταις κατὰστας κύριος, καὶ συναγαγὼν ἐκκλησίαν,
 ἀνείλε τοὺς ἐξωγρημένους τῶν Ἑνναίων, ὅσοις οὐκ
 ἦν ἡ τέχνη ὅπλα ἐργάζεσθαι· ἐκείνους δεδεμένους
 τοῖς ἔργοις ὑπέβαλλεν. ἔδωκε δὲ καὶ ταῖς θεραπαί-
 ναις τὴν Μεγαλλίδα χρῆσασθαι ὥς ἂν βούλοιντο·
 καὶ αὗται κατεκρήμνισαν αἰκισάμεναι. καὶ αὐτὸς
 δὲ τοὺς ἰδίους ἀνείλε κυρίους Ἀντιγενῆ καὶ Πύθω-
 να. περιθέμενος δὲ διάδημα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα
 τὰ περὶ αὐτὸν βασιλικῶς διακοσμήσας, τὴν τε συμ-
 βιοῦσαν αὐτῷ, Σύραν καὶ συμπολίτιν οὔσαν, βα-
 σίλισσαν ἀποδείξας· συνέδρους τε τοὺς συνέσει δο-
 κοῦντας διαφέρειν ποιησάμενος· ὧν ἦν Ἀχαιὸς καὶ
 τοῦνομα καὶ τὸ γένος, ἀνὴρ καὶ βουλῇ καὶ χειρὶ

διαφέρων. καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις πλείους τῶν ἑξακισ-
 χιλίων τὸν δυνατόν καθοπλίσας τρόπον, καὶ ἐτέ-
 ρους συνεπαγόμενος ἀξίναϊς καὶ πελέκεσι χρωμένους,
 ἢ σφενδόναϊς, ἢ δρεπάνοις, ἢ ξύλοις πετυρακτωμέ-
 νοις, ἢ καὶ μαγείρων ὀβελοῖς, ἐπήρει πᾶσαν λεηλα-
 τῶν τὴν χώραν. καὶ πλήθος ἄπειρον οἰκετῶν πρόσ-
 λαμβάνων, ἐθάρρυνε καὶ στρατηγοῖς Ῥωμαίων πο-
 λεμῆσαι· καὶ συμπλακείς, τῷ πλήθει πολλάκις ἐκρά-
 τησεν, ἔχων ἤδη στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς μυρίους. ἐν
 τούτῳ δὲ Κλέων τις Κίλιξ, ἄλλων δούλων ἀποστά-
 σεως ἤρξε. καὶ πάντων ταῖς ἐλπίσι μετεωρισθέντων,
 ὥς ἀντιπολεμήσει τὰ στασιάζοντα πρὸς ἀλλήλους,
 καὶ αὐτοὶ ἑαυτοὺς οἱ ἀποστάται διαφθείροντες,
 ἐλευθερώσουσι τὴν Σικελίαν τῆς ἀποστάσεως, παρὰ
 δόξαν ἀλλήλοις συνέβησαν· τοῦ Κλέωνος ὑποτα-
 γέντος φιλοῦ τοῦ Εὐρου προστάγματι, καὶ τὴν τοῦ
 στρατηγοῦ (οἷα δεῖ βασιλεῖ) χρεῖαν ἀποπληροῦν-
 τος, ἔχοντος οἰκεῖον πλήθος στρατιωτῶν πεντακισ-
 χιλίων. ἡμέραι δ' ἐγγὺς ἦσαν ἀπὸ τῆς ἀποστάσεως
 τριάκοντα. καὶ μετὰ βραχὺ ἐκ Ῥώμης ἤκοντι στρα-
 τηγῶ Λευκίῳ Ῥφαίῳ, ἔχοντι στρατιώτας ἐκ Σικε-
 λίας ὀκτακισχιλίους, εἰς πόλεμον καταστάντες οἱ
 ἀποστάται ἐνίκησαν, πλήθος ὄντες δισμύριοι. μετ'
 οὐ πολὺ δὲ ἀθροίζεται τὸ σύστημα αὐτῶν εἰς μυ-
 ριάδας ἑκοσι. καὶ πολλοῖς τοῖς πρὸς Ῥωμαίους
 πολέμοις ἐνευδοκμήσαντες, ἔλαττον αὐτοὶ ἔπαιον.
 οὐδ' διαβοηθέντος, κατὰ τε Ῥώμην δούλων ἀπόστα-
 σις ἑκατὸν πεντήκοντα συνωμοσάντων ἀνήπτετο· καὶ
 κατὰ τὴν Ἀττικὴν ὑπὲρ χιλίων, ἐν τε Ἀθήνῃ καὶ κατ'

ἄλλους πολλοὺς τόπους. οὓς τάχει τῆς βοήθειας,
 καὶ τῇ σφοδρᾷ κολάσει τῆς τιμωρίας, οἱ καθ' ἑκα-
 στον ἐπιμελήται τῶν κοινῶν θάπτον ἡφάνισαν. σω-
 φρονίσαντες καὶ τὸ ἄλλο, ὅσον ἦν ἐπὶ ἀποστάσει
 μετέωρον. κατὰ δὲ Σικελίαν ἠϋξέτο τὸ κακόν, καὶ
 πόλεις ἠλίσκοντο αὐτάνδρῳ, καὶ πολλὰ στρατόπεδα
 ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν κατεκόπησαν. ἕως Ῥουπίλιος
 ὁ Ῥωμαίων στρατηγὸς τὸ Ταυρομένιον ἀνέσωσατο
 Ῥωμαίοις, καρτερῶς μὲν αὐτὸ πολιορκήσας, καὶ
 εἰς ἄφατον ἀνάγκην καὶ λιμὸν τοὺς ἀποστάτας συγ-
 κλείσας, ὥστε ἀρξάμενους ἐκ παίδων βορᾶς, καὶ
 διελθόντας διὰ γυναικῶν, μηδὲ τῆς αὐτῶν ἀλληλο-
 φαγίας μὴδ' ὅλως φείσασθαι. ὅτι καὶ Κομανὸν τὸν
 ἀδελφὸν Κλέωνος, φεύγοντα τῆς πολιορκουμένης
 πόλεως, εἴλε. καὶ τὸ τελευταῖον, Σαραπίωνος Σὺ-
 ρου τὴν ἄκραν προδόντος, συμπάντων τῶν ἐν τῇ
 πόλει δραπέτῶν ὁ στρατηγὸς ἐκυρίευσεν, οὓς καὶ
 αἰκισάμενος, κατεκρήμνισεν. ἐκείθεν ἐπὶ τὴν Ἑν-
 ταν ἐλθὼν, παραπλησίως ἐπολιόρκει, εἰς ἐσχάτην
 ἀνάγκην συγκλείων τὰς τῶν ἀποστατῶν ἐλπίδας.
 καὶ Κλέωνα τὸν στρατηγὸν, ἐξελθόντα τῆς πόλεως,
 καὶ ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενον, μετ' ὀλίγον ὑπὸ τῶν
 τραυμάτων δείξας νεκρόν, εἴλε καὶ ταύτην προδο-
 σίαν τὴν πόλιν. ἐπεὶ οὐδ' ἦν ἀλώσιμος, διὰ τὴν
 ὀχυρότητα, βίᾳ χειρός. ὁ Ἐὐνους ἀναλαβὼν τοὺς
 σωματοφύλακας, ὄντας ἑξακοσίους, ἔφυγεν ἀνάνδρως
 εἰς τινὰς παρακρήμνους τόπους. ἀλλ' οἱ μὲν σὺν αὐτῷ
 ἄφικτον τὸ περὶ αὐτοὺς δεινὸν ἐπιστάμενοι, (ἥδη
 γὰρ καὶ ὁ στρατηγὸς Ῥουπίλιος ἐπ' αὐτοὺς ἤλαυνεν)

ἀλλήλους τοῖς ξίφεσιν ἔσφαζον ἀπαυχενίσαντας. ὁ δὲ τερατίας Εὐνους καὶ βασιλεὺς, καταφυγὼν διὰ δειλίαν ἐν τισὶ κοιλάσιν, ἐξεικνύσθη ἅμα τετάρτων, μαγείρου, καὶ ἄρτοποιοῦ, καὶ τοῦ τρίβοντος αὐτὸν ἐν τῷ λουτρῷ, καὶ τετάρτου τοῦ παρὰ τοὺς πότους εἰωθότος ψυχαγωγεῖν αὐτόν. καὶ παραδοθεὶς εἰς φυλακὴν, καὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ διαλυθέντος εἰς φθειρῶν πλῆθος, οἰκίῳς τῆς περὶ αὐτὸν ῥαδιοῦργίας κατέστρεψε τὸν βίον ἐν τῇ Μοργαντίνῃ. ἐντεῦθεν Ῥουπίλιος ἐπιτρέχων ὅλην τὴν Σικελίαν ἅμα λογάσιν ὀλίγαις, θῆκτον ἥπερ τις ἤλπισε, παντὸς αὐτὴν ἤλευθέρωσε ληστήριου. "Οἱ δὲ τῶν ἀποστατῶν βασιλεὺς Εὐνους ἑαυτὸν μὲν Ἀντίοχον, Σύρου δὲ τῶν ἀποστατῶν τὸ πλῆθος ἐπωνόμασεν. (Ecl^o II, pag. 525 - 529.)

* "Οἱ οὐδέποτε στάσις ἐγενετο τηλικαύτη δούλων, ἥλικη συνέστη ἐν τῇ Σικελίᾳ, δι' ἣν πολλὰ μὲν πόλεις δειναῖς περιέπεσον συμφοραῖς, ἀναρίθμητοι δὲ ἄνδρες καὶ γυναῖκες μετὰ τέκνων ἐπειράθησαν τῶν μεγίστων ἀτυχημάτων, πᾶσα δὲ ἡ νῆσος ἐκινδύνευσεν πεσεῖν εἰς ἐξουσίαν δραπέτων, ὅσον τῆς ἐξουσίας τιθεμένων τὴν τῶν ἐλευθέρων ὑπερβολὴν τῶν ἀκληρημάτων. καὶ ταῦτα ἀπῆντησε τοῖς μὲν πολλοῖς ἀνελπίστως καὶ παραδόξως, τοῖς δὲ πραγματικῶς ἕκαστα δυναμένοις κρίνειν, οὐκ ἀλόγως ἔδοξεν συμβαίνειν. διὰ γὰρ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εὐπορίας τῶν τὴν κρατίστην νῆσον εὐκαρπιζομένων, ἅπαντες σχεδὸν οἱ τοῖς πλούτοις προκεκοφότες, ἐξήλωσαν τὸ μὲν πρῶτον τρυφήν, εἰθ' ὑπερηφανίαν καὶ ὕβριν.

ἐξ ὧν ἁπάντων αὐξανομένης ἐπίσης τῆς τε κατὰ
τῶν οἰκετῶν κακουχίας καὶ τῆς κατὰ τῶν δεσποτῶν
ἀλλοτριότητος, ἐρράγη ποτὲ σὺν καιρῷ τὸ μῖσος. ἐξ
οὗ χωρὶς παραγγέλματος πολλαὶ μυριάδες συνέδρα-
μον οἰκετῶν ἐπὶ τὴν τῶν δεσποτῶν ἀπώλειαν. τὸ πα-
ραπλήσιον δὲ γέγονε καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ κατὰ
τοὺς αὐτοὺς καιροὺς, Ἀριστονίκου μὲν ἀντιποιησα-
μένου τῆς μὴ προσηκούσης βασιλείας, τῶν δὲ δο-
λῶν διὰ τὰς ἐκ τῶν δεσποτῶν κακουχίας συναπογο-
ησαμένων ἐκείνῳ, καὶ μεγάλοις αἰνυχήμασι πολλὰς
πόλεις περιβαλόντων.

Ὅτι παραπλησίως καὶ πρὸς τὰς γεωργίας ἔκα-
στος τῶν πολλὴν χώραν κεκτημένων, ὅλα σωματο-
τροφεῖα συνηγόραζον· καὶ τοὺς μὲν πέδαις δεσμεύ-
ειν, τοὺς δὲ βαρύνει τῶν ἔργων καταπονεῖν, πάν-
τας δὲ τοῖς ὑπερηφάνοις χαρακτηῖρσι κατέστιζον.
διὸ καὶ τοσοῦτο τῶν οἰκετῶν ἐπέκλυσε πλήθος ἁπα-
σαν Σικελίαν, ὥστε τοὺς ἀκούοντας τὴν ὑπερβο-
λὴν μὴ πιστεῦσαι. καὶ γὰρ τῶν Σικελιωτῶν οἱ πολ-
λοὺς πλούτους κεκτημένοι, διημιλλῶντο πρὸς τὰς
τῶν Ἰταλιωτῶν ὑπερηφανίας τε καὶ πλεονεξίας, καὶ
κακουργίας. εἰς τοιαύτην γὰρ συνήθειαν ῥαδιουργ-
γίας τοὺς ῥομεῖς ἤγαγον οἱ πολλοὺς οἰκέτας κεκτη-
μένοι τῶν Ἰταλικῶν, ὥστε τροφὰς μὲν μὴ παρέχειν,
ἐπιτρέπειν δὲ ληστεύειν. τοιαύτης δοθείσης ἐξουσίας
ἄνθρωποις διὰ μὲν τὴν ἰσχὺν τῶν σωμάτων δυνα-
μένοις πᾶν τὸ κριθὲν ἐκτελεῖν, διὰ δὲ τὴν ἄνεσιν
καὶ σχολὴν εὐκαιροῦσι, διὰ δὲ τὴν τῆς τροφῆς ἔν-
δειαν ἀναγκαζομένοις ταῖς παραβόλοις ἐγχειρεῖν

πράξει, συνέβη ταχὺ τὴν παρανομίαν αὐξηθῆναι.
 τὸ γὰρ πρῶτον ἐν τοῖς ἐπιφανεσιτάτοις τόποις τοῖς
 καθ' ἓνα καὶ δύο τὰς ὁδοιπορίας ποιουμένους ἐφό-
 νευον. εἴτα ἐπὶ τὰς τῶν ἀσθενεστερῶν ἐπαύλεις νυ-
 κτὸς ἄθροοι συντρέχοντες, ἐξήρουν βίαια ταύτας, καὶ
 τὰς κτήσεις διήρπαζον, καὶ τοὺς ἀνθισταμένους
 ἀνῆρουν. αἰὲ δὲ μᾶλλον τῆς τόλμης προβαινούσης
 οὔτε τοῖς ὁδοιπόροις νυκτὸς ἢ Σικελία βάσιμος ἦν,
 οὔτε τοῖς ἐπὶ τῆς χώρας ζῆν εἰωθόσιν ἀσφαλῆς ἐπὶ
 ταύτης ἢ διατριβή· πάντα δὲ βίας καὶ ληστείας,
 καὶ παντοδαπῶν φόνων ἦν μεστά. τοῖς δὲ νομεύσιν
 ἀγρὰς γεγενημένης καὶ σκευῆς στρατιωτικῆς, ἐν-
 λόγω ἀπαντας ἐνεπιμπλῶντο φρονήματος καὶ θρά-
 σους. περιφέροντες γὰρ ῥόπαλα καὶ λόγχας, καὶ κα-
 λαύροπας ἀξιολόγους, καὶ δερμάτα λύκων ἢ σκύ-
 λων ἑοκεπασμένοι τὰ σώματα, καταπληκτικὴν εἶ-
 χον τὴν πρόσοψιν, καὶ πολεμικῶν ἔργων οὐ πόρροί
 κειμένην. κυνῶν τε ἀλκίμων ἄθροισμα συνεπόμενον
 ἑκάστῳ, καὶ τροφῆς καὶ γάλακτος καὶ κρεῶν παρὰ
 κειμένων πλήθος ἐξηγούον τὰς τε ψυχὰς καὶ τὰ σώ-
 ματα. ἦν οὖν πᾶσα χώρα μεστὴ καθάπερ στρατευ-
 μάτων διεσπαρμένων, ὥς ἂν ὑπὸ τῆς τῶν δεσποτῶν
 ἐπιτροπῆς τοῦ θράσους τῶν δούλων καθωπλισμέ-
 νου. οἱ δὲ στρατηγοὶ κωλύειν μὲν ἐπεχείρουν τὴν
 ἀπόνοιαν τῶν οἰκειῶν, κολάζειν δὲ οὐ τολμῶντες
 διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ βῆρος τῶν δεσποτῶν, ἠναγκά-
 ζοντο περιορᾶν τὴν ἐπαρχίαν ληστευομένην. οἱ πλεί-
 στοι γὰρ τῶν κτητόρων ἵππεῖς ὄντες ἐντελεῖς τῶν
 Ῥωμαίων, καὶ κριταὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν κατη-

γορουμένοις στρατηγοῖς γινόμενοι, φοβεροὶ ταῖς ἀρχαῖς ὑπῆρχον. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 598 sq.)

ἽΟι οἱ περὶ τὰς γεωργίας ἀσχολουμένοι τῶν Ἰταλικῶν, παμπληθεῖς οἰκέτας ὄνουνενοι, καὶ πάντας χαράττοντες τοῖς στίγμασι, τροφὰς μὲν οὐχ ἰκανὰς παρείχοντο, τῇ δὲ βαρύντητι τῶν ἔργων κατέξαινον τὴν παρ' αὐτῶν ταλαιπορίαν.

ἽΟι Δαμόφιλός τις ἦν, τὸ γένος Ἐνναῖος, τὴν οὐσίαν μεγάλοπλουτος, τὸν τρόπον ὑπερήφανος, ὃς πολλὴν χώρας πάροδον γεωργῶν, παμπληθεῖς δὲ βοσκημάτων ἀγέλας κεκτημένος, οὐ μόνον τὴν τρυφὴν τῶν κατὰ Σικελίαν Ἰταλικῶν ἐξήλωσεν, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ τοὺς οἰκέτας πλῆθος, καὶ τὴν εἰς τοὺτους ἀπανθρωπίαν καὶ βαρύντητα. ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς χώρας ἵππους τε πολυτελεῖς, καὶ τετρακύκλους ἀπήνας μετ' οἰκετῶν στρατιωτικῶν περιήγετο. πρὸς δὲ τούτοις εὐπρεπῶν παίδων πλῆθος, ἔτι δὲ κολάκων ἀναγωγὸν παραδρομὴν ἔχειν ἐφιλοτιμεῖτο. κατὰ δὲ τὴν πόλιν καὶ τὰς ἐπαύλεις ἀργυρομάτων ἐκθέσεις τορευτῶν, καὶ στρωμάτων θαλαττίων πολυτελείας ἐκπονοῦμενος, παρετίθετο τραπέζας ὑπερήφανους, καὶ βασιλικὰς ταῖς δαφιλίαις, ὑπεραίρων τὴν Περσικὴν τρυφὴν ταῖς δαπάναις καὶ πολυτελείαις. ὑπερέβαλλε δὲ καὶ κατὰ τὴν ὑπερηφανίαν. ἀναγωγὸς γὰρ καὶ ἀναπαιδευτότροπος, ἐξουσίας ἀνευπευθύνου καὶ οὐσίας μεγαλοπλούτου κυριεύσας, τὸ μὲν πρῶτον κόρον ἐγέννησεν, εἰθ' ὕβριν, τὸ δὲ τελευταῖον ὀλεθρον ἔαν. τῷ, καὶ συμφορὰς μεγάλας ἢ πατρίδι. ἀγοράζων

γὰρ οἰκετῶν πληθὺς, ὑβριστικῶς αὐτοῖς προσεφέρετο, στίγμασι σιδήρου χαράττων τὰ σώματα τῶν ἐλευθέρων μὲν ἐν πατρίσι γεγεννημένων, αἰχμαλωσίας δὲ καὶ δουλικῆς τύχης πεπειραμένων. καὶ τούτων τοὺς μὲν πέδαις δεσμεύων, εἰς τὰς συνεργασίας ἐνέβαλλε· τοὺς δὲ νομεῖς ἀποδεικνύων, οὐτ' ἐσθλῆτας, οὔτε τροφαῖς ἐχορήγει τὰς ἀρμοτιούσας. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 599 sq.)

“Οτι ὁ αὐτὸς Δαμόφιλος διὰ τὴν αὐθαδέϊαν καὶ τὴν ὁμότητα τῶν τρόπων, οὐκ ἦν ἡμέρα, καθ' ἣν οὐκ ἠκίζετο τινὰς τῶν οἰκετῶν ἐπ' αἰτίας οὐ δικαίας. οὐχ ἦττον δὲ ἢ γυνὴ τούτου Μεγαλλίς χαίρουσα ταῖς ὑπερηφάνοις τιμωρίαις, ὥμῳ προσεφέρετο ταῖς θεραπευαίνοις, καὶ τῶν οἰκετῶν τοῖς ὑποπεσοῦσι. καὶ διὰ τὴν ἐξ ἀμφοτέρων ὕβριν καὶ τιμωρίαν, ἀπεθρησώθησαν οἱ δοῦλοι πρὸς τοὺς κυρίαυσι καὶ διαλαβόντες μηδὲν ἔτι χεῖρον τῶν παρόντων αὐτοῖς κακῶν ἀπαντήσεσθαι.

“Οτι κατὰ τὴν Σικελίαν ἦν τοῦ Δαμοφίλου θυγάτηρ, παρθένος μὲν τὴν ἡλικίαν, ἀπλότῃ δὲ τρόπων καὶ φιλανθρωπίᾳ διαφέρονσα. αὕτη τοὺς μαστιζομένους ὑπὸ τῶν γονέων, αἰὲν φιλοτίμως εἰώθει παρηγορεῖσθαι, καὶ τοῖς δεδεμένοις τῶν οἰκετῶν ἐπαρκοῦσα, διὰ τὴν ἐπιείκειαν θαυμαστῶς ὑπὸ πάντων ἠγαπᾶτο. καὶ τότε οὖν τῆς προγεγεννημένης χήριτος ξενολογησάσης αὐτῇ τὸν παρὰ τῶν εὖ πεπονθότων ἔλεον, οὐ μόνον οὐδεὶς ἐτόλμησε μεθ' ὕβρεως ἐπιβαλεῖν τῷ κόρῃ τὰς χεῖρας, ἀλλὰ πέντες ἄνθρωπον πάσης ὕβρεως τὴν ἀκμὴν αὐτῆς εἰήρησαν προ-

χειρισάμενοι δ' ἐξ αὐτῶν τοὺς εὐθέτους, ὧν ἐκτενέ-
στατος ἦν Ἑρμείας, ἀπήγαγον εἰς Κατάνην πρὸς τι-
νας οἰκεῖους.

*Οτι Εὖνος μετὰ τὸ ἀναγόμενθαι βασιλεῖα
πάντας ἀνελών, ἐκλέψας μόνους ἀφῆκε τοὺς ἐν
τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις κατὰ τὰς ἐκ τοῦ κυρίου
συμπεριφορὰς ἐν τοῖς συνδελφείοις ἀποδεδεγμένους
αὐτὸν, ἐν τῇ τε μαντικῇ, καὶ κατὰ τὰς τῆς τρα-
πέζης δόσεις φιλανθρώπους. ὥστε θαυμάσαι τὴν τε
τῆς τύχης περιπέτειαν, καὶ τὸ τὴν κατὰ τῶν εὐτε-
λεστάτων εὐεργεσίαν ἀμειψθῆναι σὺν καιρῷ τηλι-
καύτῃ χάριτι. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
600 sq.)

* Olymp. CLXI, 3. a. C. 134. U. C. 620.

*Οτι καὶ ἄλλη τις ἐγένετο ἀπόστασις δραπειτῶν,
καὶ σύστημα ἀξιώλογον. Κλέων γάρ τις Κίλιξ ἐκ
τῶν περὶ τὸν Ταῦρον τόπων, συνήθης ὢν ἐκ παί-
δων τῷ ληστικῷ βίῳ, καὶ κατὰ τὴν Σικελίαν νο-
μεὺς γεγονὼς ἱπποφορβίων, οὗ διέλιπεν ὁδοιδοκῶν,
καὶ παντοδαποὺς φόνους ἐπιτελούμενος. ὅς πυθό-
μενος τὴν κατὰ τὸν Εὐνίου προκοπὴν, καὶ τὰς
τῶν μετ' αὐτοῦ δραπειτῶν εὐημερίας, ἀποστάτης
ἐγένετο· καὶ τινὰς τῶν πλησίων οἰκετῶν πείσας συν-
απονοήσασθαι, κατέτρεχε τὴν πόλιν τῶν Ἀκραγαν-
τίνων καὶ τὴν πλησιόχωρον πᾶσαν.

*Οτι κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἀτταλὸς ὁ βασιλεὺς προσ-
φάτως διαδεδεγμένος τὴν ἀρχὴν, ἄλλοτριαν ἔσχε διά-
θεσιν τῶν προβεβασιλευκότων. καὶ γὰρ ἐκείνοι χρη-

στότητι καὶ φιλανθρωπία χρώμενοι, ταῖς βασιλείαις
 ἐνευδαιμόνησαν· οὗτος δὲ γενόμενος ὤμος καὶ μαι-
 φόνος, πολλοὺς τῶν ὑπὸ τὴν βασιλείαν τεταγμένων
 ἀνηκέστοις συμφοραῖς καὶ σφαγαῖς περιέβαλε. τῶν
 δὲ πατρῶων φίλων τοὺς δυνατωτάτους ὑποπτεύσας,
 ὡς καὶ αὐτοῦ τι βουλευσαμένους, ἔκρινε δεῖν ἅπαν-
 τας ἐκποδῶν ποιήσασθαι. ἐπιλεξάμενος οὖν τῶν βαρ-
 βάρων μισθοφόρων τοὺς ἀγριωτάτους εἰς φόνον,
 ἀπλήστους δὲ εἰς χρημάτων περιουσίαν, τούτους
 ἐν τισιν οἰκίμασι κατέκρυψεν ἐν τοῖς βασιλείοις,
 τῶν δὲ φίλων τοὺς ὑποπιεζομένους μετεπέμπετο.
 παραγενομένων δὲ τῶν φίλων πάντας ἀπέκτεινεν,
 ἔχων ὑπηρέτας οἰκείους τῆς ἰδίας μαιφονίας. εὐθὺς
 δὲ τέκνα καὶ γυναῖκας τούτων προσέταξε τῆς αὐτῆς
 τιμωρίας ἀξιώσασθαι. τῶν δὲ ἄλλων φίλων τοὺς ἐπ' ἐξ-
 ουσίᾳ στρατιωτῶν ἢ πόλεων τεταγμένους, οὓς μὲν
 ἐδολοφόνησεν, οὓς δὲ συλλαβὼν πανοικίους ἀνείλε.
 διὰ δὲ τὴν ὤμότητα μισηθεὶς, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν
 ἀρχομένων, ἀλλὰ καὶ τῶν πλησιοχώρων, πάντας τοὺς
 ὑποτεταγμένους ἐποίησε μετεώρους πρὸς καινοτο-
 μίαν.

Ὅτι Τιβέριος ὁ Γράκχος ἦν νῖός Τιβερίου δις
 ὑπατευκότος, καὶ πολέμους ἐπιφανεῖς καὶ μεγάλους
 κηχειρικότες, ἔτι δὲ καλῶς πεπολιτευμένου· θυγα-
 τριδοῦς δὲ Ποπλίου Σκιπίωνος, τοῦ καταπεπολεμη-
 κότος Ἀννίβαν καὶ Καρχηδονίους. ἐξ ἀμφοτέρων δὲ
 τῶν γονέων ἐπισημοτάτου γένους πεφυκώς, ἰδίᾳ πο-
 λὺ προεῖχε τῶν ἡλικιωτῶν συνέσει τε καὶ λόγου δει-
 νότητι, καὶ τὸ σύνολον πάσῃ παιδείᾳ, καὶ δυνάμε-

νος παρῳήσιαν ἄγειν πρὸς τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἀντι-
πρατιόντων. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 601.)

Olymp. CXLI, 4. a. C. 133. U. C. 621. Olymp. CLXII, 3.
a. C. 130. U. C. 624.

Ὅτι οἱ Σύροι οἱ δραπεταὶ τῶν αἰχμαλώτων τὰς
χεῖρας ἀπέκοπτον· οὐκ ἀρκούμενοι ταῖς παρὰ τοὺς
καρποὺς τομαῖς, ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς τοῖς βραχίοσι συν-
ακρωτηριάζοντες.

Ὅτι ἡ σύγκλητος δεισιδαιμονοῦσα ἐξαπέστειλεν
εἰς Σικελίαν περὶ τοὺς Σιβύλλης χρησμούς κατὰ Σι-
βυλλιακὸν λόγιον· οἱ δὲ ἐπελθόντες καθ' ὅλην τὴν
Σικελίαν τοὺς τῷ Αἰτναίῳ Διὶ καθιδρυμένους βω-
μοὺς θυσιάσαντες, καὶ περιφράγματα ποιήσαντες,
ἄβάτους ἀπεδείκνυνον τοὺς τόπους, πλὴν τοῖς ἔχουσι
καθ' ἑκάστον πολίτευμα πατρίους θύειν θυσίας.

Ὅτι ἦν τις Γοργὸς Μοργαντῖνος ἐπικαλούμενος
Κάμβalos, πλούτω καὶ δόξῃ διαφέρων· ὃς ἐπὶ κυ-
νηγίαν ὁρμήσας, καὶ περιπεσὼν λησθηγίᾳ δραπετῶν,
ἔφευγε πεζὸς πρὸς τὴν πόλιν. ἀπαντήσαντος δὲ αὐ-
τῷ Γοργοῦ τοῦ τούτου πατρὸς ἐφ' ἵππον, καὶ κα-
θαλλομένου, καὶ παραδιδόντος τὸν ἵππον, ὅπως
ἐφυλλόμενος ἀφιππεύσῃ πρὸς τὴν πόλιν, οὗθ' ὃ
παῖς τὴν ἰδίαν σωτηρίαν τῆς τοῦ πατρὸς προέκρινεν,
οὐδ' ὃ πατὴρ προσιδέχετο τῷ τοῦ τέκνου θανάτῳ
διαφυγεῖν τὸν κίνδυνον. δεομένων δὲ ἀλλήλων μετὰ
δακρύων, καὶ διαφιλοτιμουμένων ὑπὲρ εὐσεβείας
τε καὶ φιλοστοργίας, σύγκρισίν τε λαμβάνοντος ἡ-
θους φιλοτέκνου πρὸς τρόπον φιλοπάτορα, συνέβη
τοὺς ληταῖς ἐπιφανέντας ἀμφοτέρους ἀνιλεῖν.

Dion. T. VI.

Ο

Ὅτι ὁ τοῦ Δηγύλιος υἱὸς Ζιβέλμιος, ἐξηλωκὸς τὰς τοῦ πατρὸς μισοφονίας, μνησικακῶν δὲ ὑπὲρ τῶν τοῖς Θραξὶ πραχθέντων, ἐπὶ τοσοῦτο προῆλθεν ὁμότητος καὶ παρανομίας, ὥστε τοὺς προσκόψαντας πανοικίους τιμωρεῖσθαι· ἐπὶ γὰρ ταῖς τυχούσαις αἰτίαις τοὺς μὲν διεμέλιξε, τοὺς δὲ ἀνεστιαύρου, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἐνέπριξε· γονέων δὲ ἐν ὄμμασι καὶ κόλποις ἐγκατέσφαζε τέκνα· καὶ κρεανομῶν τὰ σώματα παρετίθει τοῖς συγγενεστάτοις, ἀνανεούμενος τὰς παλαιὰς ἐκεῖνας Τηρέως ἢ Θυέστου θοινάς. οἱ δὲ Θραῖκες συλλαβόντες τὸν Ζιβέλμιον, τὸ μὲν καθεὶν αὐτὸν ἀντιδιατιθέναι σχεδὸν ἀδύνατον ὑπῆρχε· πῶς γὰρ ἐνδεχόμενον ἦν ἐν σῶμα τὴν εἰς ὅλον ἔθνος παρανομίαν γενομένην ἀναδέξασθαι; ὅμως δ' ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ἐφιλοτιμήθησαν πᾶσαν ὕβριν καὶ τιμωρίαν προσαγαγεῖν τῷ σώματι.

Ὅτι ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φύσκων προσαγορευόμενος, πυθόμενος τὴν τῆς Κλεοπάτρας πρὸς αὐτὸν ἀλλοτρίωσιν, καὶ οὐκ δυνάμενος ἄλλως αὐτὴν λυπῆσαι, προῆλθεν ἀνοσιωιάτην ἐτόλμησεν ἐπιτελέσασθαι. μιμησάμενος γὰρ τὴν τῆς Μηδείας ὁμότητα καὶ μισοφονίαν, τὸν κοινὸν αὐτοῦ τε καὶ κείνης υἱὸν ἔσφαξεν ἐν τῇ Κύπρῳ, παῖδα μὲν ὄντα τὴν ἡλικίαν, ὀνομαζόμενον δὲ Μεμφίτην. οὐκ ἄρκεσθεις δὲ τῷ ἀσεβήματι τούτῳ, πολλῇ μεῖζον μύσος ἕτερον ἐπέτελέσατο. ἀκρωτηριάσας γὰρ τὸ σῶμα τοῦ παιδὸς, καὶ ἐνθεῖς εἰς τινα κίστην, προσέταξε τινὶ τῶν ὑπῆρχόντων εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν διακομίσαι· κατὰ τύχην δὲ συνέγγυς ὄντων τῇ Κλεοπάτρᾳ τῶν γενεθλίων, τῇ

πρὸ τούτων νυκτὶ θεῖναι τὴν κίστην πρὸ τῶν βασι-
λειῶν παρεσκευάσατο. οὗ συντελεσθέντος, καὶ τῆς
περιστάσεως ἐπιγνωσθείσης, ἡ Κλεοπάτρα πένθος
ἤρατο, καὶ τὸ πλῆθος παντελῶς ἀπεθηριώθη πρὸς
τὸν Πτολεμαῖον. (Excerpt. de Virt. et Vit. p.
602 sq.)

Olymp. CLXIII, 2. a. C. 127. U. C. 627. Olymp. CLXIV,
1. a. C. 124. U. C. 630.

Ὅτι ὁ στρατηγὸς Ἀντιόχου Ἀθηναῖος πλεῖστα
ἐν ταῖς ἐπισταθμίαις ἐργασμένος κακὰ, τῆς φυγῆς
κατάρξας καὶ τὸν Ἀντίοχον ἐγκαταλιπὼν, τῆς προσ-
ηκούσης καταστροφῆς ἔτυχε. διεκπεσόντος γὰρ αὐ-
τοῦ πρὸς τινὰς κόμας ἡδικημένους ἐν ταῖς ἐπιστα-
θμίαις, οὐδεὶς αὐτὸν ἐδέξατο εἰς οἰκίαν, οὔτε τρο-
φῆς μετέδωκεν, ἀλλὰ κατὰ τὴν χώραν ἀλώμενος λιμῶ
κατέστρεψε τὸν βίον.

Ὅτι ἀποσταλεῖς παρὰ Πτολεμαίου τοῦ πρεσ-
βυτέρου Ἡγέλοχος στρατηγὸς ἐπὶ Μαρσύαν τὸν τῶν
Ἀλεξανδρέων στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως, αὐτὸν τε
ἐξώγρησε καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ δύναμιν ἄρδην ἀνεί-
λεν. ἐπαναχθέντος δὲ τοῦ Μαρσύου πρὸς τὸν βα-
σιλέα, καὶ πάντων προσδοκάντων τιμωρίας αὐτὸν
τεύξεσθαι τῆς μεγίστης, ἀπέλυσεν αὐτὸν τῶν ἐγ-
κλημάτων, μετενόει γὰρ ἤδη, καὶ ταῖς φιλανθρωπί-
αις ἔσπευδε διορθώσασθαι τὴν τῶν ὄχλων πρὸς αὐ-
τὸν ἀποθηριώσιν.

Ὅτι Εὐήμερος ὁ τῶν Πάρθων βασιλεὺς, ἑρ-
κάντιος ὢν τὸ γένος, ὁμότητι δὲ ὑπερβάλλων πάντας
τοὺς μνημονευομένους τυράννους, οὐκ ἔστιν ὁποῖον

τιμωρίας γένος ἀπέλιπε. πολλοὺς δὲ τῶν Βαβυλωνίων καὶ ἐπὶ ταῖς τυχοῦσαις αἰτλαῖς πανοικίους ἑξανδραποιδῶμενος, εἰς τὴν Μηδίαν ἐξέπεμψε, προστάξας λαφυροπωλῆσαι· καὶ τῆς Βαβυλωνίως τὴν ἀγοράν, καὶ τινὰ τῶν ἱερῶν ἐνέπρησε, καὶ τὸ κράτιστον τῆς πόλεως διέφθειρε.

Ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Ζαβινᾶς ἐπικληθεὶς, ἀξιολόγων ἡγεμόνων ἀποστάτων Ἀντιπάντρου καὶ Κλονίου καὶ Ἀερόπου, τοὺτους καταλαβομένους Λαοδικεῖαν ἐξεπολιόρκησεν· καὶ χρησάμενος μεγαλοψύχως αὐτοῖς, ἀπέλυσεν τῶν ἐγκλημάτων. ἦν γὰρ πρῶτος καὶ συγγνωμονικὸς, ἔτι δὲ ἐν ταῖς ὁμιλίαις καὶ ἐν ταῖς ἐντεύξεσι προσηνής. ὧν χάριν διαφερόντως ὑπὸ τῶν πολλῶν ἠγαπήτο.

Ὅτι Σέξτου τὴν τῶν Γαλατῶν πόλιν ἐλόντος, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ λαφυροπωλοῦντος, Κράτων τις ὄνομα, γεγονώς φιλορώμαιος, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰς ὕβρεις καὶ βασάνους ὑπὸ τῶν ἀποστάντων πολιτῶν ὑπομεμενηκώς, ἤγετο δέσμιος μετὰ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων. ἰδὼν δὲ χρηματίζοντα τὸν ὕπατον, καὶ δηλώσας ὅστις ἦν, καὶ ὅτι πολλοὺς καὶ πολλὰς ὑπὸ τῶν πολιτῶν ὑποστάς κινδύνους, ὥσπερ ὑπὲρ Ῥωμαίων πολιτευόμενος, οὐ μόνον αὐτὸς μεθ' ὅλης τῆς συγγενείας ἀπολυθεὶς ἀπέλαβε τὴν κτῆσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν εἰς τοὺς Ῥωμαίους εὖνοίαν, ἔξουσίαν ἔλαβεν ἐννακοσίους τῶν πολιτῶν ἐκ τῆς δουλείας ἐξελέσθαι. ὁ γὰρ ὕπατος μεγαλοψυχότερον τῆς ἰδίας ἐλπίδος αὐτῷ προσηνέχθη, πρὸ ὀφθαλμῶν τιθεὶς τοῖς Γαλάταις τὴν εἰς ἑκάτερον μέρος

τῶν Ῥωμαίων ὑπερβολὴν φιλανθρωπίας καὶ τιμωρίας. (Excerpt. de Virt. et Vit. p. 603 sq.)

Olymp. CLXIV, 2. a. C. 123. U. C. 631. Olymp. CLXIV, 4. a. C. 121. U. C. 633. Olymp. CLXVII, 2. a. C. 111. U. C. 643.

Ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος οὐ πιστεύων τοῖς ὄχλοις, διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τῶν ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνων, καὶ τὴν πρὸς τὰς μεταβολὰς ὀξύτητα, παρατάξασθαι μὲν οὐκ ἐτόλμησε, διανοεῖτο δὲ συσκευάσασθαι τὰ βασιλικὰ χρήματα, καὶ τὰ τῶν θεῶν ἀναθήματα συλῆσαι, καὶ μετὰ τούτων νυκτὸς ἀπάραι εἰς τὴν Ἑλλάδα. συλῆν δι' ἐπιβαλόμενος διὰ τινων βαρβάρων τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν, καὶ φωραθεὶς, ἐκινδύνευσεν μὲν μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ χειρὸς τυχεῖν τῆς ἁρμοτιτούσης τιμωρίας· φθάσας δὲ καὶ διαδράς μετ' ὀλίγων, ἐπεβύλετο φεύγειν εἰς Σιλεύκειαν. τῆς δὲ φήμης αὐτὸν καταταχοῦσης, οἱ Σιλευκεῖς ἀκούσαντες τὰ περὶ τὴν ἱεροσυλίαν, ἀπέκλεισαν αὐτὸν τῆς πόλεως. ὁ δὲ ἀποπεσὼν καὶ ταύτης τῆς ἐπιβολῆς, ὥρμησε φεύγειν ἐπὶ τὸ Πισίδιον, ἀντεχόμενος τῶν παραθαλαττίων τόπων.

Ὅτι μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν Γράκχον ὑπὸ τοῦ ἰδίου δούλου, τῶν γεγονότων αὐτοῦ φίλων Λεύκιος Οὐιτέλλιος πρῶτος ἐπιστὰς τῷ πτώματι αὐτοῦ, οὐχ ὅπως ἡχθέσθη τῇ συμφορᾷ τοῦ τετελευτηκότος· ἀλλὰ τὴν κεφαλὴν ἀφελὼν καὶ κομίσας πρὸς ἑαυτὸν εἰς οἶκον, ἰδίαν τινὰ πλεονεξίας ἐπίνοιαν καὶ ὠμότητος ὑπερβολὴν ἐπεδείξατο. ὁ γὰρ ὕπατος ἦν ἐπικεκηρυκὸς τῷ τὴν κεφαλὴν ἀπενέγκαντι δώσειν ἰσοσταθμον χρυσίον· ὁ δὲ τὸν τράχηλον διατρήσας καὶ τὸν ἐγκέφαλον ἐκκενώσας, ἐνέτηξεν ἀντὶ τούτου μὲν.

λυβδον. ἀναδοὺς δὲ τὴν κεφαλὴν ἐκομίσατο μὲν τὸ
χρυσίον, κατεγνώσθη δὲ εἰς ἅπαντα τὸν βίον ἐπὶ
προδοσίᾳ φιλίας. ὁμοίως δὲ οἱ Φλάκκοι διεχειρί-
σθησαν.

Ὅτι κατὰ τὴν Λιβύην παραταξαμένων ἁλλήλοις
τῶν βασιλέων, Ἰογόρθας κρατήσας τῇ μάχῃ πολ-
λοὺς ἀνέιλε τῶν Νομάδων· ὁ δὲ Ἀτάρβας ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ καταφυγὼν εἰς Κίρταν, καὶ συγκλεισθεὶς εἰς
πολιορκίαν, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὰς εἰς Ῥώμην, μὴ
περιῦδεῖν βασιλέα φίλον καὶ σύμμαχον κινδυνεύοντα·
ἡ δὲ σύγκλητος ἔπεμψε πρέσβεις λύσειν τὴν πολιορ-
κίαν. οὐ προσέχοντος δὲ Ἰογόρθας, πάλιν ἐτέρους ἔπεμ-
ψαν ἀξίωμα μεῖζον ἔχοντας. ὁμοίως δὲ καὶ τούτων
ἀπράκτων ἐπανελθόντων, ὁ Ἰογόρθας περιταφρεύ-
σας τὴν πόλιν ἐνδείκᾳ κατεπόνησε τοὺς ἐν τῇ πόλει·
τὸν δὲ ἀδελφὸν ἐξελθόντα μεθ' ἱκετηρίας, καὶ τῆς
μὲν βασιλείας ἐξιστάμενον, τὸ δὲ ζῆν αἰτούμενον
ἀπέσφαξεν, οὐκ ἐντραπεῖς οὔτε συγγένειαν, οὔτε
τὸν τῆς ἱκεσίας νόμον. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Ἰταλῶν
τοὺς συμμαχήσαντας τὰδελφῶ, πάντας αἰκισάμενος
ἀπέκτεινεν. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
604 sq.)

Ὅτι Νασικᾶς ὁ ὕπατος ὑπῆρχεν ἀνὴρ καὶ καὶ
ἀρετὴν ἀξιόλογος, καὶ κατὰ τὴν εὐγένειαν θαυμα-
ζόμενος, ἐξ ἐκείνου γὰρ ἦν τοῦ γένους, ἐξ οὗ τοὺς Ἀφρ-
κανοὺς, καὶ τοὺς Ἀσιαγενεῖς, καὶ τοὺς Ἰσπανοὺς ὀνο-
μάζεσθαι συμβέβηκεν. ὧν ὁ μὲν τὴν Λιβύην, ὁ δὲ τὴν
Ἀσίαν, ὁ δὲ τὴν Ἰσπανίαν καταστρεφάμενος, ἔτυ-
χε τῆς ἀπὸ τῶν πράξεων φερωνύμου προσηγορίας.

καὶ πρὸς δὲ τῇ κοινῇ τοῦ γένους δόξῃ, πατέρα καὶ
 πάππον ἔσχεν ἐπιφανεστάτους Ῥωμαίων. ἄμφω μὲν
 γὰρ προεκάθησαν τοῦ συνεδρίου, καὶ πρώτην ἐπιτ-
 χον γνώμην μέχρι τῆς τελευτῆς. ὁ δὲ πάππος αὐτοῦ
 καὶ κατὰ δόγμα τῆς συγκλήτου, τῶν πλείστων ἄρι-
 στος ἐκρίθη· ἐν μὲν γὰρ τοῖς τῆς Σιβύλλης χρησμοῖς
 εὐρέθη γεγραμμένον, ὅτι δεῖ τοὺς Ῥωμαίους ἰδρύ-
 σασθαι νεὼν τῆς μεγάλης μητρὸς τῶν Θεῶν, καὶ τῶν
 μὲν ἱερῶν τὴν καταγωγὴν ἐκ Πεισινοῦντος τῆς Ἀσίας
 ποιήσασθαι, τὴν δὲ ἐκδοχὴν αὐτῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ γε-
 νέσθαι, πανδημεὶ τῆς ἀπαντήσεως γενομένης, καὶ
 τῶν τε ἀνδρῶν τὸν ἄριστον καὶ γυναικῶν ὁμοίως
 τὴν ἀγαθωπιάτην, τοὺτους ἀφηγεῖσθαι τῆς ἀπαντή-
 σεως, καὶ δέξασθαι τὰ ἱερὰ τῆς Θεᾶς. τῆς δὲ συγ-
 κλήτου πάντα συντελοῦσης κατὰ τὸν χρησμόν, ἐκρί-
 θη τῶν μὲν ἀνδρῶν ἄριστος Πόπλιος Νασικᾶς, τῶν
 δὲ γυναικῶν Οὐαλερία. οὐ μόνον γὰρ τῇ πρὸς Θε-
 οὺς εὐσεβείᾳ διαφέρειν ἔδοξεν, ἀλλὰ καὶ πολιτικὸς
 ὑπῆρξε, καὶ συνετὸς ἐν τῷ τὴν γνώμην ἀποφαίνε-
 σθαι. μετὰ γὰρ τὸν Ἀννιβιακὸν πόλεμον, Μάρκος
 μὲν Κικίτων, ὁ ἐπικληθεὶς Δημοσθένης, εἰώθει λέγειν
 παρ' ἑκάστον ἐν τῇ συγκλήτῳ κατὰ τὴν ἀπόφασιν
 τῆς ἰδίας γνώμης, Καρχηδόνα μὴ εἶναι. καὶ τοῦτο
 ἐποίει πολλάκις, οὐχ ὑποκειμένης περὶ τοῦτου βου-
 λῆς, ἀλλ' ἐτέρων τινῶν αἰεὶ ζητουμένων. ὁ δὲ Νασι-
 κᾶς αἰεὶ τοῦναντίον ἀπεφαίνετο, Καρχηδόνα διὰ
 παντὸς εἶναι. ἑκατέρω μὲν οὖν ἀπόφασις ἔδοκει τῷ
 συνεδρίῳ μεγάλην ἔχειν ἀναθεώρησιν· τοῖς δὲ δια-
 φέρουσι τῇ φρονήσει πολὺ προτιθεῖν ἢ τοῦ Νασικᾶ

διελαμβάνετο. οὐ γὰρ ἐκ τῆς ἄλλων ἀσθενείας ἔκριναν δεῖν θεώρεῖσθαι τὴν τῆς Ῥώμης ἰσχύν, ἀλλ' ἐκ τοῦ φαίνεσθαι τῶν μεγάλων μείζονα. πρὸς δὲ τοῦτοις, σωζομένης μὲν τῆς Καρχηδόνης ὁ ἀπὸ ταύτης φόβος ἠνάγκαζεν ὁμονοεῖν τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τῶν ὑποτεταγμένων ἐπιεικῶς καὶ ἐνδόξως ἄρχειν. ὣν οὐδὲν κάλλιόν ἐστι πρὸς ἡγεμονίας διαμονήν τε καὶ αὐξησιν. ἀπολομένης δὲ τῆς ἀντιπάλου πόλεως, πρόδηλος ἦν ἐν μὲν τοῖς πολίταις ἐμφύλιος πόλεμος ἐσόμενος, ἐκ δὲ τῶν συμμάχων ἀπάντων μῖσος εἰς τὴν ἡγεμονίαν, διὰ τὴν εἰς αὐτοὺς ἐκ τῶν ἀρχόντων πλεονεξίαν τε καὶ παρανομίαν. ἅπαντα συνέβη τῇ Ῥώμῃ μετὰ τὴν τῆς Καρχηδόνης κατασκαφήν. καὶ γὰρ ἐπικίνδυνοι δημαγωγίαι, καὶ χώρας ἀναδασμοὶ, καὶ συμμάχων ἀπουσάσεις μεγάλαι, καὶ ἐμφύλιοι πόλεμοι πολυετεῖς καὶ φοβεροὶ, καὶ τὰλλα τὰ προαγορευθέντα ὑπὸ τοῦ Σκιπίωνος ἠκολούθησεν. ὁ τοῦτου δὲ υἱὸς πρεσβύτης ἦν τὴν ἡλικίαν, καὶ Τιβέριον Γράκχον τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντα, ταῖς ἰδίαις χερσὶν ἀπέκτεινε, προηγούμενος τῆς συγκλήτου. τοῦ δὲ πλήθους ἀγανακτοῦντος καὶ τεθριωμένου πρὸς τοὺς τὸν φόνον δράσαντας, ἔτι δὲ τῶν δημάρχων καθ' ἓνα τῶν συγκλητικῶν προαγόντων ἐπὶ τὰ ἔμβολα, καὶ ἐπερωτῶντων τίς ἐστιν ὁ ἀνελών, οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες κατεπτηχότες τὴν τῶν ὄχλων ὀρμὴν καὶ βίαν ἤρνουντο, καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἐξηλλάτταντο. ὁ δὲ Σκιπίων μόνος ὡμολόγησεν ὑφ' ἑαυτοῦ γεγονέναι τὴν ἀναίρεσιν, ἐπειπὼν ὥς τοὺς μὲν ἄλλους ὁ Γράκχος ἐλάνθανεν ἐπιτιθέ-

μενος τυραννίδι, ἑαυτὸν δὲ καὶ τὴν σύγκλητον οὐκ ἔλαθεν. ὁ δὲ ὄχλος καίπερ ἀγανακτῶν, ἡσύχασεν ἑντραπείς τὸ βῆρος καὶ τὴν παρῴρησιαν τᾶνδρός. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ τούτου υἱὸς κατὰ τὸν ὑποκείμενον ἐν-
 αὐτὸν τελευτήσας, ἀδωροδόκητος μὲν ἅπαντα τὸν
 βίον διετέλεσε· μετασχὼν δὲ τῆς φιλοσοφίας, καὶ τῷ
 βίῳ πρὸς ἀλήθειαν, ἀλλ' οὐ τοῖς λόγοις μόνοις φι-
 λοσοφήσας, ἀκόλουθον ἔσχε τῇ τοῦ γένους διαδοχῇ
 καὶ τὴν τῆς ἀρετῆς κληρονομίαν. (Excerpt. de
 Virt. et Vit. pag. 605 sq.)

Ὅτι ὁ Ἀντίοχος ὁ Κυζικηνὸς ἀρτίως παρειληφὼς
 τὴν βασιλείαν, ἐξέπεσεν εἰς μέθας καὶ τρυφὴν ἀγεν-
 νῇ, καὶ ζηλώματα βασιλείας ἀλλοτριώτατα. ἔχαιρε
 γὰρ μίμοις καὶ προδίκταις, καὶ καθόλου πᾶσι τοῖς
 θαυμαστοποιοῖς, καὶ τὰ τούτων ἐπιτηδεύματα μαν-
 θάνειν ἐφιλοτιμεῖτο. ἐπιτήδευσε δὲ καὶ νευροσπα-
 στεῖν, καὶ δι' αὐτοῦ κινεῖν ζῶα πεντάπηχα κατὰρ-
 γυρα καὶ κατὰχρυσσα, καὶ ἕτερα πλείονα τοιαῦτα
 μηχανήματα. οὐκ εἶχε δὲ ἐλεπόλεων οὐδὲ ὀργάνων
 πολιορκητικῶν κατασκευάς· ἃ καὶ δόξαν μεγάλην
 καὶ χρείας ἀξιολόγους ἂν παρέσχετο. ἐνεθουσία δὲ
 καὶ πρὸς κυνηγεσίας ἀκαίρους, καὶ πολλάκις νύκτωρ
 λάθρα τῶν φίλων μετὰ δυοῖν ἢ τριῶν οἰκετῶν ἐξιών
 ἐπὶ τὴν χώραν, ἐκυνήγει λέοντας, καὶ παρδάλεις, καὶ
 ὕς ἀγρίους· παραβόλως δὲ συμπλεκόμενος ἀλόγοις
 θηρίοις, πολλάκις ἦλθεν εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύ-
 νους. (Excerpt de Virt. et Vit. pag. 606 sq.)

Olymp. CLXVIII, 1. a. C. 108. U. C. 646.

Ὅτι Μικίψας ὁ Μασσανασσου υἱὸς τοῦ Νο-

μάδων βασιλέως, εἶχε καὶ ἄλλους υἱοὺς πλείους, μάλιστα δὲ προτετιμημένους Ἀτάρβαν τὸν πρεσβύτερον τῶν παίδων, καὶ Ἰάμψαμον καὶ Μικίφαν· ὃς ἐπιεικέστατος τῶν κατὰ Λιβύην βασιλέων γενόμενος, καὶ πολλοὺς τῶν πεπαιδευμένων Ἑλλήνων μεταπεμπόμενος συνεβίου τούτοις· πολλὴν δὲ ἐπιμέλειαν ποιούμενος παιδείας, μάλιστα δὲ φιλοσοφίας, ἐνέγχεσσε τῇ δυναστείᾳ καὶ τῇ φιλοσοφίᾳ.

Ὅτι Κορινθιατὸς τις ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλατικῆς πόλεως τῆς οὕτω καλουμένης Ἰοντιώρας, συνέσει καὶ στρατηγία διάφορος ἦν· φίλος δὲ καὶ σύμμαχος Ῥωμαίων, ὥς ἂν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις διατετηγώς ἐν Ῥώμῃ, καὶ κεκοινωνηκώς ἀρετῆς καὶ ἀγωγῆς νομίμου, διὰ Ῥωμαίων δὲ παρειληφώς τὴν ἐν Γαλατίᾳ βασιλείαν.

Ὅτι ὁ Μάριος εἰς ὧν τῶν συμβούλων καὶ τῶν πρεσβευτῶν ὑπὸ τῶν στρατηγῶν παρεθεωρεῖτο, ταπεινότητος ὧν τῶν πρεσβευτῶν τῇ δόξῃ. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι τοῖς ἀξιώμασι καὶ ταῖς εὐγενείαις ὑπερέχοντες, μεγάλῃς ἀποδοχῆς ἐτύγγανον ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος δὲ δοκῶν γεγονέναι δημοσιώνης, καὶ τὰς ὑποδεεστέρας ἀρχὰς μόγις εἰληφώς, ἐν ταῖς εἰς δόξαν προαγωγαῖς παρεθεωρεῖτο. καὶ τῶν μὲν ἄλλων ἕκαστος περιφεύγων πᾶσαν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις κακοπάθειαν, ἥρετο τὴν ῥαθυμίαν καὶ ῥαστώνην· οὗτος δὲ πρὸς τοὺς ἐν ταῖς μάχαις κινδύνους πολλὰς ἡγεμῶν ἐκπεμπόμενος, τὴν μὲν ἐκ τούτων ἀτιμίαν προσεποιεῖτο· ὁμῶς δὲ αὐτὸν εἰς τὰς τοιαύτας λειτουργίας ἐπιδιδούς, πολλὴν ἐμπειρίαν περιεποιή-

σατο τῶν πολεμικῶν ἔργων. ὧν δὲ ευφυνῆς πρὸς ἀγῶ-
 νας καὶ κινδύνους, καὶ τούτους ὑπομένων προθύ-
 μως, ταχὺ μεγάλην ἐκτήσατο δύναμιν καὶ δόξαν ἐπὶ
 ἀνδρείᾳ. ἐπιεικῶς δὲ τοῖς στρατιώταις προσφερόμε-
 νος, καὶ ταῖς δωρεαῖς, καὶ ταῖς ὀμιλίαις, καὶ συμπε-
 ριφοραῖς κεχαρισμέναις τοῖς ὑποτεταγμένοις χρώμε-
 νος, μεγάλην εὐνοίαν ἐν τοῖ στρατιώταις περιποιή-
 σατο. πάντες γὰρ τῆς εὐεργεσίας χάριν ἀποδιδόντες,
 ἐν ταῖς μετὰ τούτου μάχαις φιλοτιμώτερον ἠγωνί-
 ζοντο, συναύξοντες αὐτοῦ τὴν ἡγεμονίαν. εἰ δὲ τύ-
 χοι τις τῶν ἄλλων πρεσβευτῶν ἡγούμενος, ἐθελοκα-
 κοῦντες ἀπεδειλίωσαν κατὰ τοὺς ἀναγκαιοτάτους και-
 ρούς. καὶ συνέβαινε κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν μὲν ταῖς
 τῶν ἄλλων ἡγεμονίαις Ῥωμαίους ἡττῶσθαι, κατὰ
 δὲ τὰς τοῦ Μαρίου παρουσίας αἱ νικᾶν. (Ex-
 cerpt. de Virt. et Vit. pag. 606 sq.)

Olymp. CLXVIII, 3. a. C. 106. U. C. 648.

Ὅτι Βόκχος ὁ κατὰ τὴν Λιβύην βασιλεύων,
 πολλὰ καταμεμψάμενος τοῖς πείσασιν αὐτὸν πολε-
 μεῖν τοῖς Ῥωμαίοις, πρέσβεις ἔπεμψε πρὸς τὸν Μά-
 ριον· περὶ μὲν τῶν ἡμαρτημένων αἰτούμενος συγ-
 γνώμην· ἀξιῶν δὲ φιλίαν συνθῆσθαι, καὶ πολλὰ κα-
 τεπαγγελόμενος χρήσιμος ἔσσεσθαι Ῥωμαίοις. τοῦ
 δὲ Μαρίου κελεύσαντος περὶ τούτων πρεσβεύειν
 πρὸς τὴν σύγκλητον, ὁ μὲν βασιλεὺς ἐξαπέστειλεν
 εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβευτὰς περὶ τούτων. ἡ δὲ σύγ-
 κλητος αὐτοῖς ἀπόκρισιν ἔδωκεν, ἀπάντων τεύξεσθαι
 τῶν φιλανθρωπιῶν τὸν Βόκχον, ἐὰν Μάριον πείσῃ.
 τοῦ δὲ Μαρίου σπεύδοντος αἰχμάλωτον λαβεῖν Ἰο-

γόρθαν τὸν βασιλέα, ὑπακούσας ὁ Βόκχος καὶ μεταπεμφόμενος τοῦτον, ὥς περὶ τινων κοινῇ συμφερόντων διαλεξόμενος, συνέλαβε τὸν Ἰουγόρθαν· καὶ δῆσας παρέδωκε Λευκίῳ Σύλλᾳ τῷ ταμίᾳ, τῷ πρὸς τὴν παρὰπεμψιν ἐκπεμφθέντι. τῇ δὲ τούτου συμφορᾷ, τὴν ἰδίαν σωτηρίαν πορισάμενος, διελύθη τῆς παρὰ τῶν Ῥωμαίων τιμωρίας. (Excerpt. de Legat. XXXIII, pag. 630 sq.)

E LIBRO XXXVI.

Olymp. CLXIX, 1. a. C. 104. U. C. 650. Olymp. CLXIX, 2. a. C. 103. U. C. 651.

ὍΤΙ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐν Ῥώμῃ, καθ' οὓς Μάριος μὲν τοὺς κατὰ Λιβύην βασιλεῖς Βόκχον καὶ Ἰουγοῦρθαν κατεπολέμησε μεγάλη παρατάξει, καὶ πολλὰς μὲν τῶν Λιβύων μυριάδας ἀνείλεν, ὕστερον δὲ αὐτὸν Ἰουγοῦρθαν συλληφθέντα ὑπὸ Βόκχον, ὥστε τυχεῖν συγγνώμης παρὰ Ῥωμαίων, ὑπὲρ ὧν αὐτοῖς κατέστη πρὸς πόλεμον, λαβὼν ἐκεῖθεν αἰχμάλωτον εἶχε· μεγίστοις δὲ πταίσμασι τοῖς κατὰ Γαλατίαν, τῶν Κίμβρων πολεμουμένων, Ῥωμαῖοι περιπεσόντες, ἡθύνουν· κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἦκόν τινες ἀπὸ Σικελίας, ἀπόστασιν ἀγγέλλοντες οἰκετῶν εἰς πολλὰς ἀριθμουμένων μυριάδας· οὗ προσαγγελθέντος, ἐν πολλῇ περιστάσει τὸ Ῥωμαϊκὸν ἅπαν συνεχόμενον διετέλει· ὥς ἂν στρατιωτῶν

ἐπιλέκτων σχεδὸν ἑξακισμυρίων ἐν τῷ πρὸς Κίμβρους
 κατὰ Γαλατίαν πολέμῳ διολωλότων, καὶ ἀπόρων
 ὄντων εἰς ἀποστολὴν στρατιωτῶν λογάδων. πρὸ δὲ
 τῆς κατὰ Σκελίαν τῶν δούλων ἐπαναστάσεως, ἐγέν-
 οντο κατὰ τὴν Ἰταλίαν πλείους ἀποστάσεις ὀλιγο-
 χρόνιοι καὶ μικραί· καθάπερ τοῦ δαιμονίου προση-
 μαίνοντος τὸ μέγεθος τῆς ἐσομένης κατὰ τὴν Σκε-
 λίαν ἐπαναστάσεως. πρώτη μὲν ἡ περὶ Νουκερίαν,
 τριάκοντα οἰκετῶν συνωμοσίαν ποιησαμένων, καὶ
 ταχὺ κολασθέντων· δευτέρα ἡ περὶ τὴν Καπύην,
 διακοσίων οἰκετῶν ἐπαναστάντων, καὶ ταχὺ κατα-
 λυθέντων· τρίτη δὲ παράδοξος γέγονε. τὴν ἦν Τί-
 τος Μενοῦτιος, ἵππεὺς μὲν Ῥωμαίων, μεγαλοπλού-
 του δὲ πατρὸς παῖς. οὗτος ἠρώσθη θεραπαινίδος
 ἁλλοτρίας, κάλλει διαφερούσης. συμπλακείς δ' αὐ-
 τῇ, εἰς ἔρωτα παράδοξον αὐτῆς ἐμπεσὼν, ἐξηγόρα-
 σεν αὐτὴν (οὕτω τε μαντιῶδους ἔρωτος βιαζο-
 μένου, καὶ τοῦ κυρίου τῆς κόρης τὴν πρά-
 σιν μόλις κατανεύσαντος) ταλάντων Ἀττικῶν
 ἑπτὰ, καὶ χρόνον ὥρισε, καθ' ὃν ἀποτίσει τὸ
 χρέος. ἐπιστεύετο δὲ διὰ τὴν πατρίαν περιου-
 σίαν. ἐνστάντος δὲ τοῦ ὀρισθέντος, καὶ μὴ
 ἔχων ἀποδοῦναι, πάλιν ἔταξε τριάκοντα ἡμερῶν
 προθεσμίαν. ὥς δὲ καὶ ταύτης ἐπιστάσης οἱ μὲν
 ἀπῆλθον, ὁ δὲ οὐδὲν πλέον εἶχεν ἀνύειν, ὁ δ' ἔρως
 ἤκμαζεν, ἐπεχείρησε πράξει παραλογωτάτῃ. ἐπι-
 βουλεύει μὲν γὰρ τοὺς ἀπαιτοῦντας, ἑαυτῷ δὲ μο-
 ναρχικὴν ἐξουσίαν περιέθηκε· συναγοράσας γὰρ
 πεντακοσίας πανοπλίας, καὶ χρόνον τῆς τιμῆς συν-

τάξας, καὶ πιστευθεὶς, λάθρα πρὸς ἄγρὸν τινα παρακομίσας, τοὺς ἰδίους ἀνέστησε πρὸς ἀπόστασιν οἰκέτας τετρακοσίους ὄντας. εἶτα ἀναλαβὼν διάδημα, καὶ περιβόλαιον πορφυροῦν, καὶ ῥαβδούχους, καὶ τὰ ἄλλα εὖσημα τῆς ἀρχῆς, καὶ βασιλεῖα ἑαυτὸν συνεργίᾳ τῶν δούλων ἀναδείξας, τοὺς μὲν ἀπαιτοῦντας τὴν τιμὴν τῆς κόρης ῥαβδίσας, ἐπέλεκισεν, ἐξοπλίσας δὲ τοὺς οἰκέτας, ἐπῆρει τὰς σύνεργους ἐπαύλεις· καὶ τοὺς μὲν προθύμως συναφισταμένους καθώπλιζε, τοὺς δ' ἀντιπράτιοντας ἀνῆρει. ταχὺ δὲ συναγαγὼν στρατιώτας πλείους τῶν ἐπιακοσίων, καὶ τούτους εἰς ἑκατονταρχίας καταλέξας, ἐνεβάλλετο χάρακα, καὶ τοὺς ἀφισταμένους ὑπεδέχετο. τῆς δ' ἀποστάσεως εἰς Ῥώμην ἀπαγγελεῖσθαι, ἢ σύγκλητος ἐμφρόνως περὶ αὐτῆς ἐβουλευέσατο, καὶ κατώρθωσε. τῶν γὰρ κατὰ πόλιν στρατηγῶν ἀπέδειξεν ἓνα πρὸς τὴν τῶν δραπειῶν σύλληψιν, Λεύκιον Λούκουλλον. οὗτος δὲ αὐθιμερὸν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπιλέξας στρατιώτας ἑξακοσίους, εἰς τὴν Καπύην ἦλθε, συναθροίσας πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἵππεῖς δὲ τετρακοσίους. ὁ δὲ Οὐέτιτιος τὴν ὁρμὴν τοῦ Λουκουλλοῦ πυθόμενος, κατελάβετο λόφον καρτερόν, ἔχων τοὺς πάντας πλεον τῶν τρισχιλίων καὶ πεντακοσίων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, συμβολῆς γενομένης, ἐπλεονέκτησαν οἱ δραπέται, ἐκ τόπων ὑπερδεξίων μαχόμενοι· μετὰ δὲ ταῦτα τὸν μὲν στρατηγὸν τοῦ Οὐέτιτιου Ἀπολλώνιον διαφθείρας ὁ Λούκουλλος, καὶ τῇ δημοσίᾳ πίστει τὴν ἄφρυσιν τῆς τιμωρίας βεβαιώσας, ἐπαισιν αὐτὸν προδό-

την γενέσθαι τῶν συναποστατῶν· διὸ καὶ τοῦτου
 συνεργοῦντος τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ τὰς χεῖρας προσ-
 φέροντος τῷ Οὐεττίῳ, φοβηθεὶς τὴν ἐκ τῆς ἀλώ-
 σεως τιμωρίαν, ἑαυτὸν ἀπέσφαξεν· αὐτίκα συνα-
 πολωλότων καὶ τῶν τῆς ἀποστάσεως κεικωνωνηκό-
 των, πλὴν τοῦ προδόντος Ἀπολλωνίου. καὶ ταῦτα
 μὲν πρὸ τῆς κατὰ Σικελίαν, ὥσπερ προσιμιαζόμενα
 ταύτην, μεγίστης ἀποστάσεως· ἥτις ἀρχὴν ἔλαβε
 τοιαύτην. κατὰ τὴν ἐπὶ τοὺς Κίμβρους τοῦ Μα-
 ρίου στρατείαν, ἔδωκεν ἡ σύγκλητος ἐξουσίαν τῷ
 Μαρίῳ, ἐκ τῶν πέραν θαλαττῶν ἔθνων μεταπέμ-
 πεισθαι συμμαχίαν. ὅθεν Μάριος ἐξέπεμψε πρὸς
 Νικομήδην τὸν τῆς Βιθυνίας βασιλέα περὶ βοη-
 θείας. ὁ δὲ ἀπόκρισιν ἔδωκε, τοὺς πλείους τῶν Βι-
 θυνῶν ὑπὸ τῶν δημοσίων διαρπαγέντας δουλεῦειν
 ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. τῆς δὲ συγκλήτου ψηφισαμένης,
 ὅπως μηδεὶς σύμμαχος ἐλευθέρος ἐν ἐπαρχίᾳ δου-
 λεύῃ, καὶ τῆς τούτων ἐλευθερώσεως οἱ στρατηγοὶ
 πρόνοιαν ποιῶνται, τότε κατὰ τὴν Σικελίαν ὧν
 στρατηγὸς Λικίνιος Νερούας, ἀκολουθῶς τῷ δό-
 γματι συχνοὺς τῶν δούλων ἠλευθέρωσε, κρίσεις
 προθεῖς· ὡς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις πλείους τῶν ὀκτα-
 κοσίων τυχεῖν τῆς ἐλευθερίας. καὶ ἦσαν πάντες οἱ
 κατὰ τὴν γῆσον δουλεύοντες μετέωροι πρὸς τὴν
 ἐλευθερίαν. οἱ δ' ἐν ἀξιώματι συνδραμόντες, παρε-
 κάλουν τὸν στρατηγὸν, ἀποστῆναι ταύτης τῆς ἐπι-
 βολῆς. ὁ δ' εἴτε χρήμασι πεισθεὶς, εἴτε χάρισι δου-
 λεύσας, τῆς μὲν τῶν κριτηρίων τούτων σπουδῆς
 ἀπέστη, καὶ τοὺς προσιόντας ἐπὶ τὸ τυχεῖν τῆς

ἑλευθερίας ἐπιπλήτιων, εἰς τοὺς ἰδίους κυρίους
 προσείατιεν ἐπαναστρέφειν· οἱ δὲ δοῦλοι συστρα-
 φέντες, καὶ τῶν Συρακουσῶν ἀπαλλαγέντες, καὶ
 καταφυγόντες εἰς τὸ τῶν Παλικῶν τέμενος, διελά-
 λουν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ ἀποστάσεως. ἐκεῖθεν ἐν
 πολλοῖς τόποις τῆς τῶν οἰκετῶν τόλμης ἐκδήλου γε-
 νομένης, πρῶτοι τῆς ἑλευθερίας ἀντεποιήσαντο,
 κατὰ τὴν Ἀγκυλλίων χώραν, ἀδελφῶν δυεῖν μεγαλο-
 πλούτων οἰκέταις τριάκοντα, ὧν ἡγεῖτο Ὀάριος ὄνο-
 μα· οἱ πρῶτον μὲν νυκτὸς κοιμωμένους τοὺς ἰδίους
 δεσπότης ἀπέσφαξαν· εἴτα ἐπὶ τὰς γειτνιώσας
 ἐπαύλεις παρελθόντες παρεκάλουν ἐπὶ τὴν ἑλευθε-
 ρίαν τοὺς δούλους. καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νυκτὶ συνέδρα-
 μον πλείους τῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, καὶ καταλαβό-
 μενοι χωρίον φύσει ὄχυρόν, τοῦτο μᾶλλον ἐπωχύ-
 ρωσαν, προσδεξάμενοι καὶ ἑτέρους δούλους ὀπι-
 σμένους ὀγδοήκοντα. ὁ δὲ στρατηγὸς τῆς ἐπαρχίας
 Λικίνιος Νερούας κατὰ τάχος αὐτοῖς ἐπελθὼν, καὶ
 πολιορκῶν, ἀπρακτον ἔσχεν τὴν σπουδὴν. ἐπεὶ δὲ
 βίᾳ ἀνάλωτον τὸ φρούριον ἴωρα, ἐπὶ τὴν προδοσίαν
 ὄρη, καὶ σωτηρίας ὑποσχέσει Γαῖον Τιτίνιον,
 ἐπικαλούμενον Γαδαῖον, ἀναπείσας (ἦν δ' οὗτος
 πρὸ δυεῖν ἑτῶν καταδικασθεὶς μὲν θανάτῳ, τὴν
 τιμωρίαν δ' ἐκφυγὼν, καὶ πολλοὺς τῶν κατὰ τὴν
 χώραν ἑλευθέρων κατὰ ληστείαν ἀναιρῶν, οὐδένα
 δὲ τῶν οἰκετῶν παραλυπῶν) εἶχεν ὑπηρέτην τοῦ
 σκοποῦ. οὗτος ἔχων αὐτῷ πιστοὺς οἰκέτας ἱκανοὺς
 πρόσσεισι τῷ φρουρίῳ τῶν ἀποστατῶν, ὥς δὴ συμ-
 μεθεῶν τοῦ κατὰ Ῥωμαίων πολέμου· εὐμενῶς δὲ

καὶ φιλοφρόνως προσδεχθεὶς, ἤρεθῃ διὰ τὴν ἀν-
δρείαν καὶ στρατηγὸς, καὶ προὔδωκε τὸ φρούριον.
τῶν δ' ἀποστατῶν οἱ μὲν, μαχόμενοι κατεκόπησαν·
οἱ δέ, τὴν ἀπὸ τῆς ἀλώσεως δεδιότες τιμωρίαν,
ἑαυτοὺς κατεκρήμνισαν. ἡ μὲν οὖν πρώτη τῶν δρα-
πειῶν στάσις κατελύθη τὸν εἰρημέρον τρόπον.

Τῶν δὲ στρατιωτῶν πρὸς τὰ οἰκεῖα ἦθῃ ἀπολυ-
θέντων, ἤκόν τινες ἀπαγγέλλοντες, ὅτι Πόπλιον
Κλόνιον, γειόμενον ἱππεύα Ῥωμαίων, ἐπαναστάν-
τες οἱ δούλοι κατέσφαξαν ὀγδοήκοντα ὄντες· καὶ
ὅτι πλῆθος ἀγείρουσι. καὶ ὁ μὲν στρατηγὸς ἐτέρων
βουλαῖς παρακρουσθεὶς, ἤδη καὶ τῶν πλείστων
στρατιωτῶν ἀπολελυμένων, καιρὸν παρείχε διὰ τῆς
ἀναβολῆς τοῖς ἀποστάταις βέλτιον αὐτοὺς ἀσφαλί-
σασθαι. προῆγε δὲ μετὰ τῶν ἐνόντων στρατιωτῶν,
καὶ διαβὰς τὸν Ἄλβαν ποταμὸν, παρῆλθε τοὺς ἀπο-
στάτας διατρέβοντας ἐν ὄρει καλουμένῳ Καπριανῷ,
καὶ κατήντησεν εἰς πόλιν Ἡράκλειαν. ἐκ γὰρ τοῦ
μὴ προσβαλεῖν αὐτοῖς τὸν στρατηγόν, ἀτολμίαν
αὐτοῦ διαφημίσαντες, συχνοὺς ἀνέσειον τῶν οἰκετῶν.
καὶ πολλῶν συρρέοντων, καὶ τὸν δυνατὸν τρόπον
εἰς μάχην παρασκευαζομένων, ἐν ἑπτὰ ταῖς πρώταις
ἡμέραις καθωπλίσθησαν πλείους τῶν ὀκτακοσίων.
ἑφεξῆς δ' ἐγένοντο τῶν δισχιλίων οὐκ ἐλάττους. πυ-
θόμενος δ' ἐν Ἡρακλείᾳ τὴν αἵξην αὐτῶν ὁ στρα-
τηγός, ἡγεμόνα προεχειρίσατο Μάρκον Τιτίνιον,
δοὺς αὐτῷ στρατιώτας τοὺς ἐκ τῆς Ἑννης φρουροὺς
ἑξακοσίους. οὗτος δὲ μάχῃ προσβαλὼν τοῖς ἀπο-
στάταις (ἐπεὶ καὶ τῷ πλήθει καὶ ταῖς δυσχερείαις

ἐπλεονέκτου· ἐκείνοι) ἐτράπη σὺν τοῖς περὶ αὐτόν· πολλῶν μὲν ἀναιρεθέντων, τῶν δὲ λοιπῶν φιδαν-
των τὰ ὄπλα, καὶ φυγῇ μόλις διασωθέντων. καὶ οὗ
ἀποστάται ὄπλων τε εὐπορήσαντες τοσοῦτων ἀθρόον,
καὶ νίκης, θρασύτερον εἶχοντο τῶν ἔργων, καὶ πάν-
τες τῶν δούλων ἐμετεωρίζοντο πρὸς ἀπόστασιν. καὶ
πολλῶν καθημέραν ἀφισταμένων, σύντομον καὶ
παράδοξον ἐλάβανον αὐξήσιν· ὥς ἐν ὀλίγαις ἡμέ-
ραις πλείους γενέσθαι τῶν ἑξακισχιλίων. οἷοι δὴ καὶ
εἰς ἐκκλησίαν συνελθόντες, καὶ βουλῆς προτεθείσῃ
πρῶτον μὲν εἶλοντο βασιλέα τὸν ὀνομαζόμενον Σα-
λοῦτιον, δοκοῦντα τῆς ἱεροσκοπίας ἔμπειρον εἶναι,
καὶ γυναικείαις θέαις ἀνλομανοῦντα. οὗτος βασι-
λεύσας, πόλεις μὲν ἀργίας καὶ τρυφῆς νομίζων,
ἐξέκλινε· εἰς τρία δὲ μερίσας τοὺς ἀποστάτας, καὶ
ἴσους ἡγεμόνας ἐγκαταστήσας ταῖς μερίσι, προσέ-
ταξεν ἐπιέναι τὴν χώραν, καὶ πρὸς ἓνα τόπον καὶ
καιρὸν ἅπαντας ἀπαντᾶν. διὸ πολλῶν ἐκ τῆς ἐπείλα-
σίης ἄλλων τε ζώων καὶ ἵππων εὐπορήσαντες, ἐν
ὀλίγῳ χρόνῳ κατεσκευάσθησαν ἵππεῖς μὲν πλείους
τῶν δισχιλίων, πεζοὶ δὲ οὐκ ἐλάτους τῶν δισχι-
λίων, ἥδη καὶ γυμνασίαις πολεμικαῖς ἐνδιαπρέπον-
τες. προσπεσόντες οὖν ἄφρω πόλει ὀχυρᾷ Μοργαν-
τίνῃ, προσβολὰς ἐνεργεῖς καὶ συνεχεῖς ἐποιούντο.
ὁ δὲ στρατηγὸς ὥς βοηθῶν τῇ πόλει ἐπελθὼν,
νυκτοπορίᾳ χρησάμενος, ἔχων μεθ' αὐτοῦ Ἰταλιώ-
τας τε καὶ ἐκ Σικελίας σχεδὸν στατιώτας μυρίους,
κατέλαβε τοὺς ἀποστάτας ἀσχολομένους περὶ τὴν
πολιορκίαν, καὶ ἐπιθέμενος αὐτῶν τῇ παρεμβολῇ.

καὶ εὐρών δλίγους μὲν τοὺς φυλάττοντας, πληθος
 δὲ γυναικῶν αἰχμαλώτων, καὶ λείας ἄλλης παντο-
 δαπῆς, ῥαδίως ἐξεῖλε τὴν στρατοπεδείαν. καὶ ταύ-
 την μὲν διήρπασεν, ἐπὶ δὲ τὴν Μοργαντίνην ἤγε-
 οἱ δ' ἀποσιτάται ἐξαίφνης ἀντεπιθέμενοι, καὶ ὑπερ-
 δεξιον τὴν τάξιν ἔχοντες, βιαίως τε ἐπιρῶντες,
 εὐθύς ἐπὶ προτερήματος ἦσαν, οἱ δὲ τοῦ στρατη-
 γοῦ ἐτρόπησαν πρὸς φυγὴν. τοῦ δὲ βασιλέως τῶν
 ἀπρστατῶν κήρυγμα ποιησαμένου, μηδὲνα κτείνειν
 τῶν τὰ ὄπλα ῥιπτοῦντων, οἱ πλείστοι ῥιπτοῦντες
 ἔφυγον. καὶ τοῦτω τῷ τρόπῳ καταστρατηγήσας τοὺς
 πολεμίους ὁ Σαλοῦϊος, τὴν τε παρεμβολὴν ἀνεκτῆ-
 σατο, καὶ περιβόητον νίκην ἀπενεγκάμενος πολλῶν
 ὀπλων ἐκυρίευσεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ μάχῃ τῶν
 Ἰταλιωτῶν τε καὶ Σικελῶν οὐ πλείους ἑξακοσίων,
 διὰ τὴν τοῦ κηρύγματος φιλανθρωπίαν, ἐάλωσαν
 δὲ περὶ τετρακισχιλίους. ὁ δὲ Σαλοῦϊος, πολλῶν
 πρὸς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κατορθώματος συρρέοντων, δι-
 πλασιάσας τὴν ἰδίαν δύναμιν, ἐκρύπτει τῶν ὑπαί-
 θρων. καὶ πολιορκεῖν πάλιν ἐπεχείρει τὴν Μοργαν-
 τίναν, κήρυγμα δούς τοῖς ἐν αὐτῇ δούλοις, τὴν
 ἐλευθερίαν. τῶν δὲ κυρίων ἀντιπροτεινόντων αὐτοῖς
 ταύτην, εἰ σφίσι συναγωνίσαιτο, εἶλοντο μᾶλλον
 τὴν ἀπὸ τῶν κυρίων, καὶ προθύμως ἀγωνισάμενοι,
 ἀπετρίψαντο τὴν πολιορκίαν. ὁ δὲ στρατηγὸς με-
 τὰ ταῦτα τὴν ἐλευθερίαν ἀνατρέψας, αὐτομολῆσαι
 τοὺς πλείστους παρεσκεύασε τοῖς ἀποσιτάταις. περὶ
 δὲ τὴν Αἰγυσταίων καὶ Λιλυβαϊτῶν χώραν, ἔτι δὲ
 τῶν ἄλλων τῶν πλησιοχώρων, ἐνόσει πρὸς ἀπόστα-

σιν τὰ πλήθη τῶν οἰκετῶν. γίνεται δὲ τούτων ἄρ-
 χηγός, Ἀθηνίων ὄνομα, ἀνὴρ ἀνδρεία διαφέρων,
 Κίλιξ τὸ γένος. οὗτος οἰκονόμος ὢν δυοῖν ἀδελφῶν
 μεγαλοπλούτων, καὶ τῆς ἀστρομαντικῆς πολλὴν
 ἔχων ἐμπειρίαν, ἔπεισε τῶν οἰκετῶν πρῶτον μὲν τοὺς
 ὑφ' ἑαυτὸν τεταγμένους περὶ διακοσίους ὄντας,
 ἔπειτα τοὺς γειτνιῶντας· ὥστε ἐν πέντε ἡμέραις
 συναθρῆναι πλείους τῶν χιλίων. ὑπὸ δὲ τούτων αἰ-
 ρεθεὶς βασιλεὺς, καὶ διάδημα περιθέμενος, ἐναν-
 τίαν τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἀποστάταις τὴν διάθεσιν
 ἐποιεῖτο. οὐ γὰρ προσεδέχετο πάντας τοὺς ἀφιστα-
 μένους· ἀλλὰ τοὺς ἀρίστους ποιούμενος στρατιώ-
 τας, τοὺς ἄλλους ἠνάγκαζε μένοντας ἐπὶ τῶν προ-
 γεγενημένων ἐργασιῶν, ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἰδίας ἐκ-
 σιτον οἰκονομίας καὶ τάξεως· ἐξ ὧν καὶ τροφάς ἀφ-
 θόνους τῶν στρατιωτῶν ἐχορηγεῖτο. προσεποιεῖτο
 δὲ, τοὺς θεοὺς αὐτῶν διὰ τῶν ἀστρονῶν προσημαίνειν,
 ὡς ἔσοιτο τῆς Σικελίας συμπάσης βασιλεὺς· διὸ
 δεῖν αὐτῆς τε τῆς χώρας, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ζώων τε
 καὶ καρπῶν ὡς ἰδίων φεῖδεσθαι. τέλος ἀθροίσας ὑπὲρ
 τοὺς μυρίους, ἐτόλμησε πόλιν ἀπόρθητον τὸ Αἰλν-
 βαλον πολιορκεῖν μηδὲν δὲ ἀνύων, μετανίστατο αὐ-
 τῆς, εἰπὼν, αὐτῶν τοὺς θεοὺς τοῦτο ἐπιτάττειν· ἐπιμέ-
 νοντας γὰρ τῇ πολιορκίᾳ, δυστυχήματος πειραθῆ-
 ναι. παρασκευαζομένου δὲ αὐτοῦ τὴν ἀπὸ τῆς πό-
 λεως ἀναχώρησιν, κατέπλευσάν τινες, ἐν ταῖς ναυ-
 σὶ κομίζοντες ἐπιλέκτους Μαυρουσίους, οἳ ἐπὶ βοή-
 θειαν ἦσαν ἀπεσταλμένοι τοῖς Αἰλυβαΐταις, ἔχον-
 τες ἡγούμενον, ὃς ὠνομάζετο Γόμων. οὗτος σὺν

τοῖς ἅμ' αὐτῷ κατὰ νύκτια καὶ ἀνελπίστως ἐπιθέ-
 μενος τοῖς περὶ Ἀθηνίωνα, ὁδοιποροῦντας πολλοὺς
 καταβαλόντες, οὐκ ὀλίγους δὲ τραυματίσαντες, εἰς
 τὴν πόλιν ἐπανῆλθον. διόπερ οἱ ἀποστάται τὴν ἀπὸ
 τῆς ἀστρομαρτείας πρόβόησιν ἐθαύμαζον. εἶχε δὲ
 τὴν Σικελίαν πᾶσα σύγχυσις καὶ κακῶν Ἰλιάς. οὐ
 γὰρ οἱ δοῦλοι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθέρων οἱ
 ἄποροι, πᾶσαν ἀρπαγὴν καὶ παρανομίαν ἐργαζό-
 μενοι, καὶ τοὺς περιτυγχάνοντας δούλους τε καὶ
 ἐλευθέρους, ὅπως μηδεὶς ἀπαγγέλοι τὴν περὶ αὐ-
 τοὺς ἀπόνοιαν, ἐφόβουν ἀναιδῶς. διὸ καὶ πάντες
 οἱ κατὰ τὰς πόλεις ὑπελάμβανον, τὰ μὲν ἐντὸς τει-
 χῶν μόλις εἶναι ἴδια· τὰ δ' ἐκτὸς, ἀλλότρια καὶ
 δοῦλα τῆς παρανόμου χειροκρασίας. καὶ ἄλλα δὲ
 πολλά πολλοῖς ἄτοπα κατὰ τὴν Σικελίαν ἐτολμᾶτο.
 ὁ δὲ τὴν Μοργαντίνην πολιορκήσας Σαλούτιος, ἐπι-
 δραμὼν τὴν χώραν μέχρι τοῦ Λεοντίνου πεδίου,
 ἤθροισεν αὐτοῦ τὸ σύμπαν στρατεύμα, ἐπιλέκτους
 ἄνδρας οὐκ ἐλάτους τῶν τρισμυρίων, καὶ θύσας
 τοῖς Παλικοῖς ἤρωσι, τούτοις μὲν ἀνέθηκε μίαν
 τῶν ἁλουργῶν περιπορφύρων στολὴν, χαριστήρια
 τῆς νίκης· αὐτὸς δ' ἀναγορεύσας ἑαυτὸν βασιλέα,
 Τρύφων μὲν ὑπὸ ἀποστατῶν προσηγορεύετο. δια-
 νοούμενος δὲ τὰ Τριόκαλα καταλαβέσθαι, καὶ κα-
 τασκευάσαι βασιλεία, πέμπει καὶ πρὸς Ἀθηνίωνα,
 μεταπεμπόμενος αὐτὸν ὡς στρατηγὸν βασιλεὺς.
 πάντες μὲν οὖν ὑπελάμβανον, τὸν Ἀθηνίωνα τῶν
 πρωτείων ἀντιποιήσεσθαι, καὶ διὰ τὴν στείαν τῶν
 ἀποστατῶν ῥαδίως καταλυθήσεσθαι τὸν πόλεμον·

ἡ δὲ τύχη καθάπερ ἐπίτηδες αὖξουσα τὰς τῶν δρα-
 πειῶν δυνάμεις, ὁμονοῆσαι τοὺς τοῦτων ἡγεμόνας
 ἐποίησεν. ἦκε μὲν γὰρ συντόμως μετὰ τῆς δυνάμεως
 ἐπὶ τὰ Τριόκαλα ὁ Τρύφων· ἦκε δὲ καὶ Ἀθηναίων
 μετὰ τρισχιλίων, ὑπακούων ὡς στρατηγὸς βασιλεὺς
 τῷ Τρύφωνι, τὴν ἄλλην αὐτοῦ δύναμιν κατατρέ-
 χειν τὴν χώραν, καὶ ἀνασεύειν πρὸς ἀπόστασιν τοὺς
 οἰκέτας, ἀπεσταλκῶς. μετὰ δὲ ταῦτα ὑπονοήσας ὁ
 Τρύφων, τὸν Ἀθηναῖον ἐπιθήσεσθαι, ἐν καιρῷ
 παρέδωκεν εἰς φυλακὴν. τὸ δὲ φρούριον ὀχυρώτα-
 τον ὃν κατεσκευάζει πολυτελεῖσι κατασκευαῖς, καὶ
 ἐπὶ μᾶλλον ὠχύρου. Τριόκαλα δὲ αὐτὸ φασιν ὠνο-
 μᾶσθαι, διὰ τὸ τρία καλὰ ἔχειν. πρῶτον μὲν να-
 ματιαίων ὑδάτων πλῆθος, διαφόρων τῇ γλυκύτητι.
 δεύτερον, παρακειμένην χώραν ἀμπελόφυτον τε καὶ
 ἐλαιόφυτον, καὶ γεωργεῖσθαι δυναμένην θαυμα-
 σιῶς. τρίτον, ὑπερβάλλουσιν ὀχυρότητα, ὥς ἂν
 οὔσης μεγάλης πέτρας ἀναλώτου. ἦν καὶ περιβόλῳ
 πόλεως σταδίων ὀκτώ προσπεριβαλὼν, καὶ ταφρεύ-
 σας βαθεῖα τάφρω, βασιλείοις ἐχρήτο, πάση ἀφθο-
 νίᾳ τῶν κατὰ τὸν βίον ἅπαντα πεπληρωμένην. κα-
 τεσκεύασε δὲ καὶ βασιλικὴν οἰκίαν, καὶ ἀγορὰν δυ-
 ναμένην δέχεσθαι πλῆθος ἀνθρώπων. ἐξελέξατο δὲ
 καὶ τῶν φρονήσει διαφερόντων ἀνδρῶν τοὺς ἱκανοὺς
 οὓς ἀποδείξας συμβούλους, ἐχρήτο συνέδροις αὐ-
 τοῖς. τήβεννάν τε περιπόρφυρον περιεβάλλετο, καὶ
 πλατύσημον ἔδυ χιτῶνα κατὰ τοὺς χρηματισμοὺς,
 καὶ ῥαβδούχους εἶχε μετὰ πελέκεων τοὺς προηγουμέ-
 νους, καὶ τᾶλλα πάντα, ὅσα ποιοῦστέ τε καὶ ἐπι-

κοσμοῦσιν ἐπετήδευε βασιλείαν. προχειρίζεται δὲ
 κατὰ τῶν ἀποστατῶν ἢ σύγκλητος τῶν Ῥωμαίων
 Λεύκιον Λικίνιον Λούκουλλον, ἔχοντα στρατιώτας
 μυρίους μὲν καὶ τετρακισχιλίους, Ῥωμαίους καὶ
 Ἰταλούς· Βιθύνους δὲ καὶ Θετταλούς, καὶ Ἀκαρ-
 νῆνας ὀκτακοσίους· ἐκ δὲ τῆς Λευκανίας ἑξακο-
 σίους, ὧν ἡγεῖτο Κλέπτιος, ἀνὴρ στρατηγικὸς, καὶ
 ἐπ' ἀνδρείᾳ περιβόητος· ἔτι δὲ καὶ ἑτέρους ἑξακο-
 σίους· ὥς γενέσθαι σύμπαντας ἑπτακισχιλίους καὶ
 μυρίους, οὓς ἔχων κατέλαβε τὴν Σικελίαν· ὁ δὲ
 Τρύφων ἀπολύσας Ἀθηνίωνα τῆς αἰτίας, ἐβουλεύε-
 το περὶ τοῦ πρὸς Ῥωμαίους πολέμου. καὶ τῷ μὲν
 ἤρεσκεν, ἐν τοῖς Τριοκάλοις ἀγωνίζεσθαι· Ἀθη-
 νίων δὲ συνεβούλευε μὴ συγκλείειν ἑαυτοὺς εἰς πο-
 λιορκίαν, ἀλλ' ἐν ὑπαίθρῳ διαγωνίζεσθαι. κρα-
 τησάσης δὲ ταύτης τῆς βουλῆς, κατεστρατοπέδευσαν
 πλησίον Σικρθαίας, ὄντες οὐκ ἐλάτιους τῶν τε-
 τρακισμυρίων· ἀπέχετο δ' αὐτῶν ἡ Ῥωμαίων παρεμ-
 βολὴ στάδια δυοκαίδεκα. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐγί-
 νοντο συνεχεῖς ἀκροβολισμοί· εἶτα παραταξαμένων
 ἑκατέρων, καὶ τῆς μάχης ὧδε ἀρχεῖσε ῥεπούσης, καὶ
 πολλῶν ἑκατέρωθεν πιπτόντων, ὁ μὲν Ἀθηνίων
 ἔχων συναγωνιζομένους διακοσίους ἱππεῖς ἐπιλέκτων,
 πάντα τὸν περὶ αὐτὸν τόπον νεκρῶν ἐπλήρωσε. τρω-
 θεῖς δ' εἰς ἀμφοτέρωθεν τὰ γόνατα, καὶ τρίτην λαβὼν,
 ἄχρηστος ἐγένετο πρὸς τὴν μάχην. ἐξ οὗ οἱ δραπέ-
 ται ταῖς ψυχαῖς πεσόντες, πρὸς φυγὴν ἐτρέπησαν.
 ὁ δὲ Ἀθηνίων ὥς νεκρὸς ὧν ἔλαθε, καὶ προσποιη-
 θεὶς τετελευτηκέναι, τῆς νυκτὸς ἐπιλαβούσης δια-

σώθη. ἐπεκράτησαν δὲ λαμπρῶς οἱ Ῥωμαῖοι, φυ-
γόντων καὶ τῶν μετὰ Τρύφωνος, καὶ αὐτοῦ ἐκεί-
νου. καὶ πολλῶν κατὰ τὴν φυγὴν κοπέντων, τέλος
οὐκ ἐλάτιους τῶν δυσμυρίων ἀνῆρέθησαν. οἱ δὲ
λοιποὶ, τῆς νυκτὸς συνεργούσης, διέφυγον εἰς τὰ
Τριόκαλα. καίτοι ὅσων ἦν ἐπιδιώξαντι τῷ στρατη-
γῷ καὶ τοὺτους ἀνελεῖν. ἐπὶ τοσοῦτον δὲ τεταπεί-
νωτο τὸ οἰκετικόν, ὥστε καὶ ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τοὺς
κυρίους ἐπαναδραμεῖν, καὶ σφᾶς αὐτοῖς ἐγχειρίσαι.
πλὴν ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη τῶν μέχρι τελευτῆς ὑπο-
θεμένων ἀγωνίσασθαι, καὶ μὴ τοῖς ἐχθροῖς ἐαν-
τοὺς καταπροδοῦναι. μετὰ δ' ἐννάτην ἡμέραν ὁ
στρατηγὸς ἦκε πολιορκήσων τὰ Τριόκαλα. καὶ τὰ
μὲν ἀναιρῶν, τὰ δὲ ἀναιρούμενος, ἔλαττον ἔχων
ἀπηλλάγη· καὶ οἱ ἀποσιῶνται αὐτῷ ἐφρονηματί-
ζοντο. ἦνυσ δὲ τῶν δεόντων ὁ στρατηγός, εἴτε διὰ
ῥαστώνην, εἴτε διὰ δωροδοκίαν, οὐδέν· ἀνθ' ὧν
καὶ δίκην ὕστερον κρεῖθεις Ῥωμαίοις ἔδωκε. Γάϊος
δὲ Σερουίλιος καταπεμφθεὶς στρατηγὸς διάδοχος Λου-
κούλλου, οὐδ' αὐτὸς τι ἄξιον μνήμης ἔπραξε. διὸ
καὶ ὁμοίως Λουκούλλῳ ὕστερον φυγῇ κατεδικάσθη.
τελευτήσαντος δὲ Τρύφωνος, διάδοχος τῆς ἀρχῆς
ὁ Ἀθηνίων καθίσταται, καὶ τοῦτο μὲν πόλεις ἐπο-
λιόρκει, τοῦτο δὲ πᾶσαν τὴν χώραν ἀδεῶς κατέτρεχε,
καὶ πολλῶν ἐκυρίευσεν· τοῦ Σερουιλίου μηδὲν ἀν-
τιπράτιοντος.

Τοῦ δ' ἐναντασίον χρόνου διελθόντος, ὕπατος
ἐν Ῥώμῃ Γάϊος Μάριος ᾗρέθη τὸ πέμπτον, καὶ
Γάϊος Ἀκύλλιος. ὧν ὁ Ἀκύλλιος στρατηγὸς κατὰ

τῶν ἀποστατῶν σταλεῖς, διὰ τῆς ἰδίας ἀνδρείας ἐπιφανεῖ μάχῃ τοὺς ἀποστάτας ἐνίκησε. καὶ πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν βασιλέα τῶν ἀποστατῶν Ἀθηναῖονα σιμβάλων, ἡρωϊκὸν ἀγῶνα συνεστήσατο. καὶ τοῦτον μὲν ἀνέϊλεν, αὐτὸς δ' εἰς τὴν κεφαλὴν τραυθεὶς ἐθεραπεύθη. καὶ στρατεύει ἐπὶ τοὺς ὑπολειπομένους τῶν ἀποστατῶν, ὄντας μυρίους. οὐχ ὑπομεινάντων δὲ τὴν ἔφοδον, ἀλλ' εἰς τὰ ὄχνηράματα καταφυγόντων, ὅμως Ἀκύλλιος οὐκ ἐνεδίδου, πάντα πράττων, ἕως αὐτοὺς ἐκπολεμήσας ἐχειρώσατο. ἔτι δ' ὑπολειπομένων χιλίων, καὶ στατηγὸν ἔχόντων τὸν Σάτυρον, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεβάλλετο διὰ τῶν ὄπλων αὐτοὺς χειρώσασθαι. μετὰ δὲ ταῦτα, διαπρεσβεύοντων, καὶ παραδόντων ἑαυτοὺς, τῆς μὲν παραυτίκα τιμωρίας ἀπέλυσεν, ἀπαγαγὼν δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, θηριομάχας αὐτοὺς ἐποίησε. τοὺς δὲ φασὶ τινες ἐπιφανεστάτην ποιήσασθαι τοῦ βίου καταστροφὴν. τῆς γάρ πρὸς τὰ θηρία μάχης ἀποστῆναι, ἀλλήλους δὲ ἐπὶ τῶν δημοσίων βωμῶν κατασφάζει· καὶ τὸν τελευταῖον αὐτὸν τὸν Σάτυρον ἀνελόντα, τοῦτον δ' ἐπὶ πᾶσιν αὐτοχειρίᾳ ἡρωϊκῶς καταστρέφει. ὁ μὲν οὖν κατὰ Σικελίαν τῶν οἰκιστῶν πόλεμος, διαμείνας ἔτη σχεδὸν πούτετταρα, τραγικὴν ἔσχεν τὴν καταστροφὴν.

Olymp. CLXIX, 3. a. C. 102. U. C. 652.

“Οτι οὐ μόνον τὸ πλῆθος τῶν οἰκιστῶν τὸ πρὸς τὴν ἀπόστασιν ὥρμημένον κατέτρεχεν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθέρων οἱ τὰς ἐπὶ χώρας κτήσεις οὐκ ἔχον-

τες ἐτρέποντο πρὸς ἀρπαγὴν καὶ παρανομίαν. οἱ
 γὰρ ἐλλειπεῖς ταῖς οὐσίαις, διὰ τὴν ἀπορίαν ἅμα
 καὶ παρανομίαν ἐξεχέοντο κατὰ συστροφὰς ἐπὶ τὴν
 χώραν· καὶ τὰς μὲν ἀγέλας τῶν θρεμμάτων ἀπή-
 λαινον, τοὺς δ' ἐν τοῖς σταθμοῖς τεθησανυρισμένους
 καρποὺς διήρπαζον· καὶ τοὺς περιτυγχάνοντας
 ἀναίδην ἐλευθέρους τε καὶ δούλους ἐφόνευον, ὅπως
 μηδεὶς ἀπαγγείλῃ τὴν περὶ αὐτοὺς ἀπόνοιάν τε καὶ
 παρανομίαν. ἀναρχίας δ' οὕσης διὰ τὸ μηδεμίαν
 Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν δικαιοδοτεῖν, πάντες ἀνυπεύθυνον
 ἐξουσίαν ἔχοντες πολλὰς καὶ μεγάλας συμφορὰς
 ἀπειργάζοντο. διὸ καὶ πᾶς τόπος ἔγεμεν ἀρπαγῆς
 βιαίου ταῖς τῶν εὐπόρων οὐσίαις ἐνεξουσιαζούσης·
 οἱ δὲ πρότερον ἐν ταῖς πόλεσι πρωτεύοντες ταῖς τε
 δόξαις καὶ τοῖς πλούτοις, τότε διὰ τὴν ἀνελπίστον
 τῆς τύχης μεταβολὴν, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν δραπέτῶν
 ὑβριστικῶς ἀπέβαλλον τὰς εὐπορίας, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ
 τῶν ἐλευθέρων ἐπηρσεζόμενοι καρτερεῖν ἠναγκάζον-
 το. διὸ καὶ πάντες ὑπελάμβανον τὰ μὲν ἐντὸς τῶν
 πυλῶν μόγις ὑπάρχειν ἴδια, τὰ δὲ ἐκτὸς τῶν τει-
 χῶν ἀλλότρια, καὶ δοῦλα τῆς παρανόμου χειροκρα-
 τίας εἶναι. καθόλου δ' ἦν κατὰ πόλεις φυρμός καὶ
 σύγχυσις τῶν κατὰ νόμους δικαίων. οἱ γὰρ ἀπο-
 στάται τῶν ὑπαίθρων κρατοῦντες, ἀνεπίβατον ἐποι-
 οῦντο τὴν χώραν, μνησικακοῦντες τοῖς δεσπόταις,
 οὐκ ἐμπιπλάμενοι δὲ τῶν ἀνελπίστων εὐτυχημάτων,
 οἱ δὲ ἐντὸς τῶν τειχῶν δοῦλοι νοσοῦντες ταῖς ψυ-
 χαῖς καὶ μετεωριζόμενοι πρὸς ἀπόστασιν, φοβερώ-
 ται τοῖς κυρίοις ὑπῆρχον.

ἽΟτι Σατορνῖνος ὁ δῆμαρχος ζηλώσας βίον ἀκό-
 λαστον, καὶ ταμίας ὑπάρχων εἰς τὴν ἑξ Ὡστίας εἰς
 τὴν Ῥώμην τοῦ σίτου παρακομιδὴν ἐτάχθη. διὰ δὲ
 τὴν ραθυμίαν καὶ φανλότητα τῆς ἀγωγῆς δόξας κα-
 κῶς προσεσθάναι τῆς προειρημένης ἐπιμελείας, ἐπιτι-
 μήσεως ἔτιχε προσηκούσης. ἥ δὲ σύγκλητος παρελο-
 μένη τὴν ἐξουσίαν, παρέδωκεν ἄλλοις τὴν ἐπιστα-
 σίαν ταύτην. διορθωσάμενος δὲ τὴν προϋπάρχου-
 σαν ἀκολασίαν, καὶ τοῦ σώφρονος ἀντεχόμενος βίου,
 δημαρχίας ὑπὸ τοῦ δήμου κατηξιώθη. (Excerpt.
 de Virt. et Vit. pag. 608.)

ἽΟτι Βατιάκης τις ὄνομα ἦκε (φησὶν) ἐκ Πισι-
 νοῦντος τῆς Φρυγίας, ἱερεὺς ὑπάρχων τῆς μεγάλης
 τῶν θεῶν μητρος. οὗτος κατὰ πρόσταγμα τῆς θεοῦ
 παρῆναι φήσας, τοῖς ἀρχουσιν ἐνέτιχε καὶ τῇ συγ-
 κλήτῳ, λέγων· τὸ ἱερὸν τῆς θεοῦ μεμιάσθαι, καὶ
 δεῖν αὐτοὺς δημοσίᾳ καθαρμοὺς ἐπὶ τῆς Ῥώμης
 συντελεσθῆναι. ἐφόρει δὲ ἐσθῆτα, καὶ τὴν περὶ τὸ
 σῶμα ἄλλην κατασκευὴν, ἐξηλλαγμένην, καὶ ὑπὸ
 τῶν Ῥωμαίων ἐθῶν οὐκ ἐπιχωρημένην. χρυσοῦν τε
 γὰρ στέφανον εἶχεν ὑπερμεγέθη, καὶ στολὴν ἀνδί-
 νην διάχρυσον, βασιλικὴν ἄξιαν ἐπιφαίνουσαν. ποι-
 ησάμενος δὲ λόγους ἐπὶ τῶν ἐμβολῶν ἐν τῷ δήμῳ,
 καὶ τὸ πλῆθος εἰς δεισιδαιμονίαν ἐμβάλων, κατα-
 λύματος μὲν δημοσίου καὶ ξενίων ἡξιώθη· τὸν δὲ
 στέφανον ἐκωλύθη φορεῖν, ὑφ' ἐνός τῶν δημάρχων
 Αὐλοῦ Πομπήϊου. διὰ τινος δ' ἐτέρου δημάρχου
 προαχθεὶς ἐπὶ τὰ ἐμβολα, καὶ περὶ τῆς εἰς τὸ ἱερὸν
 ἁγνείας ἐπερωτώμενος, ἀποκρίσεις ἐποιεῖτο δεισιδαι-

μονίαν περιεχούσας. καταστασιασθεῖς δὲ ὑπὸ Πομπηίου, καὶ μεθ' ὕβρεως ἀπαλλαγείς ἐπὶ τὴν κατάλυσιν, οὐκ ἔτι προεπορεύετο, λέγων· μὴ μόνον ἑαυτὸν ἀσεβῶς προπετηλακίσθαι, ἀλλὰ καὶ τὴν Θεόν. ὃ δὲ Πομπηῖος παραχοῇμα μὲν λίσσῃ πυρετῷ συνεσχέθη, μετὰ δὲ ταῦτα ἄφρονος γενόμενος, καὶ καταληφθεὶς κυναγχικῇ πάθει, τριταῖος κατέστρεψε τὸν βίον, παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑποληφθεὶς θείᾳ τινὶ προνοίᾳ, ἀνθ' ὧν τὸν ἱερεῖα καὶ τὴν Θεὸν ἐπλημέλησε, τοῦ ζῆν ἐστερησθαι. σφόδρα γὰρ Ῥωμαῖοι δεισιδαιμονοῦσι. διόπερ Βασιτάκης λαβὼν τὴν συγχώρησιν τῆς κατὰ τὴν ἱερὴν στολὴν κατασκευῆς καὶ τιμηθεὶς ἀξιολόγοις ξενίοις, ὑπὸ πολλῶν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν προεπέμφθη, τὴν ἐκ τῆς Ῥώμης ἐπάνοδον ποιούμενος. (Eclog. II, p. 537.)

Ὅτι ἔθος ἦν τοῖς Ῥωμαίων στρατιώταις, ἡνίκα ὁ στρατηγὸς αὐτῶν σὺν αὐτοῖς μάχῃ πρὸς τινὰς τῶν πολεμίων συμπλακείας, ὑπὲρ τοὺς ἑξακισχιλίους τῶν ἐχθρῶν ἐφαίνετο ἀνελών, ὑπερῶτορα αὐτὸν ἀναγορεύειν καὶ ἀποκαλεῖν, ὃ ἐστὶ βασιλεῦα. (Eclog. III, pag. 538.)

Καὶ τὸ Παλλάδιον δὲ τῆς Ἀθηνᾶς τοῦτο ἦν τριπηνυ ξύλινον, ἐξ οὐρανοῦ καταπεσὼν ἐν Περσικοῖντι τῆς Φρυγίας, ὃθεν Διόδωρος καὶ Δίων τὸν κληθῆναι φασιν. (Fragm. XIV, pag. 640.)

Olymp. CLXIX, 4. a. C. 101. U. C. 653.

Ὅτι εἰς τὴν Ῥώμην ἦγον πρεσβευταὶ Μιθριδάτου τοῦ βασιλέως, κομίζοντες μετ' αὐτῶν χρημάτων πλῆθος πρὸς τὴν τῆς συγκλήτου δωροδοκίαν. ὃ δὲ

Σατουρνίνος δόξας ἀφορμὴν ἔχειν κατὰ τῆς συ-
 κλητοῦ, μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνεδείξατο. καὶ
 τῶν συγκλητικῶν παροξυνάντων τοὺς πρεσβευτάς,
 καὶ συνεργήσιν ἐπαγγελλομένων, οἱ καθ' ὑβρισθέν-
 τες ἐπὶ νύκταν κρίσιν τῷ Σατουρνίνῳ περὶ τῆς εἰς
 αὐτοὺς ὕβρεως. τοῦ δὲ ἀγῶνος ὄντος δημοσίου καὶ
 μεγάλου διὰ τὴν τῶν πρεσβευτῶν ἀσυλίαν, καὶ τὴν
 συνηθῆ παρὰ Ῥωμαίοις πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν πρεσβει-
 ῶν μισοπονηρίαν· ὁ δὲ Σατουρνίνος θανάτου κατη-
 γορούμενος ὑπὸ τὸν συγκλητικῶν, ὡς ἂν ἐκείνων δι-
 καζόντων τὰς τοιαύτας κρίσεις, εἰς τοὺς μεγίστους
 ἐνέπεσε φόβους τε καὶ κινδύνους. καὶ διὰ τὸ μέγε-
 θος τῶν ὑποκειμένων ἀγῶνων, πτήξας κατέφυγεν
 ἐπὶ τὸν κοινὸν τῶν ἀκληροῦντων ἔλεον· καὶ τὴν
 ἐσθῆτα τὴν πολυτελῆ κατέθετο, πινάρην δὲ μεταμ-
 φιασάμενος καὶ κοινὴν, καὶ πώγωνα τρέφων, πε-
 ριήει εἰς τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ὄχλους. καὶ τοῖς μὲν
 πρὸς τὰ γόνατα πίπτων, τοῖς δὲ ταῖς χερσὶν ἐπιφυσό-
 μενος ἐδεῖτο, καὶ μετὰ δακρύων καθεκτένευ, βοη-
 θῆσαι τοῖς ἀκληρήμασι· καταστασιαῖσθαι γὰρ
 αὐτὸν ἀπεφαίνετο παρὰ πᾶν τὸ δίκαιον ὑπὸ τῆς
 συγκλήτου· καὶ τοῦτο πάσχειν αὐτὸν ἀπεδείκνυε
 διὰ τὴν εἰς τὸν δῆμον εὐνοίαν· καὶ τοὺς αὐτοὺς
 ἔχειν ἐχθροὺς τε καὶ κατηγόρους καὶ κριτάς. τοῦ δὲ
 δήμου συνεξιζουμένου ταῖς δεήσεσι, πολλὰ μυριά-
 δες συνεδραμον ἐπὶ τὸ κριτήριον, καὶ παραδόξως
 ἀπελύθη· καὶ συνεργὸν ἔχων τὸν δῆμον, πάλιν ἀνιῆ-
 ῖν δὴμαρχος. (Excerpt. de Legat. XXXIV,
 pag. 631.

Olymp. CLXX. 2. a. C. 99. U. C. 655. Olymp. CLXX.
3, a. C. 98. U. C. 656.

“Οι περὶ τῆς τοῦ Μετέλλου φυγῆς ἐπ’ ἔτη δύο
γενομένων λόγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ὁ υἱὸς αὐτοῦ
κόμην παρατρέφων καὶ πώγωνα, καὶ πιναρὺν ἔχων
ἐσθῆτα περιήει κατὰ τὴν ἀγορὰν, δεόμενος τῶν πο-
λιτῶν· καὶ μετὰ δακρύων προσπίπτων τοῖς ἐκάστου
γόνασιν, ῥιπτετο τὴν τοῦ πατρὸς κάθοδον. ὁ μὲν οὖν
δῆμος καίπερ οὐ βουλόμενος ἀφορμὴν διδόναι τοῖς
φυγάσι τῆς καθόδου παρὰ τοὺς νόμους, ὅμως διὰ
τὸν ἔλεον τοῦ νεανίσκου καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ γονέως
σπουδὴν κατήγαγε τὸν Μετέλλον, καὶ τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ διὰ τὴν περὶ τὸν γεννήσαντα γεγεννημένην φιλο-
τιμίαν, Εὐσέβῃ προσηγόρευσεν.

“Οι τὸ παλαιὸν οἱ Ῥωμαῖοι νόμοις τε καὶ ἀγῶ-
ναῖς ἀρίστοις χρώμενοι, κατ’ ὀλίγον ηὐξήθησαν ἐπὶ
τοσοῦτον, ὥστε ἡγεμονίαν ἐπιφανεστάτην καὶ μεγί-
στην τῶν μνημονευομένων κατακτήσασθαι. ἐν δὲ
τοῖς νεωτέροις καιροῖς καταπεπολεμημένων μὲν τῶν
πλείστων ἐθνῶν, πολυχρονίου δὲ εἰρήνης γενομένης
μετέπεσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ τὸ τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς εἰς
ὀλέθριον ζῆλον. ἐτραπήσαν γὰρ οἱ νέοι μετὰ τὴν ἐκ-
τῶν πολέμων ἀνεσιν εἰς τρυφὴν καὶ ἀκολασίαν, χο-
ρηγὸν ἔχοντες τὸν πλοῦτον ταῖς ἐπιθυμίαις. προσ-
κρίνετο γὰρ κατὰ τὴν πόλιν τῆς μὲν λιτότητος ἢ πο-
λυτελείας, τῆς δὲ τῶν πολεμικῶν ἔργων μελέτης ἢ ὑφ’
αὐτῶν. μακάριος δ’ ὑπέβλητο τοῖς πολλοῖς, οὐχ ὁ
ταῖς ἀρεταῖς κεκοσμημένος, ἀλλ’ ὁ ταῖς προσηνεστά-
ταις ἡδοναῖς πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον ἐπαπολαύ-

ων. διό καὶ δειπνων πολυδαπάνων παραθέσεις ἐπε-
πόλασαν, καὶ μύρων θαυμαζομένων εὐωδίαι, καὶ
στρωμνῆς ἀνθινῆς καὶ μεγαλοπλούτου παρασκευαί
τρικλίνων, καὶ ἐλέφαντος καὶ ἀργύρου, καὶ τῶν ἄλ-
λων τῶν πολυτελεσιῶν ὑλῶν περιττῶς δεδημιουργ-
ημένων κατασκευαί. τῶν δὲ οἴνων ὁ μὲν μετρίως
τέρπων τὴν γεῦσιν ἀπεδοκιμάζετο, Φαλέργος δὲ καὶ
Χίος, καὶ πᾶς ὁ τοῦτοις ἐφ' ἅμιλλον ἔχων ἡδονὴν,
ἰχθύων τε καὶ τῶν ἄλλων χρηστῶν τὰ πρωτεύοντα
πρὸς ἀπόλαυσιν ἀναίδην ἀνηλίσκοντο. ἀκολούθως
δὲ τοῦτοις οἱ νέοι κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐφόρουν ἐσθῆ-
τας, διαφόρους μὲν ταῖς μαλακότησι, διαφανεῖς δὲ,
καὶ κατὰ τὴν λεπτιότητα ταῖς γυναικείαις παρεμφε-
ρεῖς. καὶ πάντα τὰ πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀλαζονείαν ὀλέ-
θριον ἀνήκοντα παρασκευαζόμενα, ταχὺ τὰς τοῦ-
των τιμὰς εἰς ἄπιστον ὑπερβολὴν ἤγαγεν. τοῦ μὲν
γὰρ οἴνου τὸ κεράμιον ἐπωλεῖτο δραχμῶν ἑκατὸν,
τῶν δὲ Ἰοντικῶν ταρίχων τὸ κεράμιον δραχμῶν τε-
τρακοσίων, τῶν δὲ μαγείρων οἱ διαφέροντες ὄψαρ-
τυκαῖς φιλοτεχνίαις ταλάντων τεττάρων. οἱ δὲ ταῖς
εὐμορφίαις ἐκ παράκοιτοι πολλαπλασίων ταλάντων.
ἁδιορθώτου δ' οὔσης τῆς ἐπὶ τὸ κακὸν ὁρμῆς, ἐπε-
βάλλοντό τινες τῶν τὰς ἀρχὰς λαμβανόντων ἐν ταῖς
ἐπαρχίαις μετατίθεται τὸν τῆς προειρημένης ἀγω-
γῆς ζῆλον, καὶ τὸν ἑαυτῶν βίον, περίοπτον ὄντα διὰ
τὴν ἐξουσίαν, ἀρχέτυπον εἰς μίμησιν τιθέναι τῶν
καλῶν ἐπιτηδευμάτων. (Excerpt. de Virt. et Vit.
p. 609.)

Ὅτι Κόϊντος Σκαιοῦδας μεγίστην εἰσηνέγκατο

σπουδὴν διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς διορθωσασθαι τὴν
 φαυλότητα τοῦ ζήλου. ἐπεμφθεὶς γὰρ εἰς τὴν Ἀσί-
 αν στρατηγός, ἐπιλεξάμενος τὸν ἄριστον τῶν φίλων
 σύμβουλον Κόϊντον Ῥοτίλιον, μετ' αὐτοῦ συνή-
 δρευσε βουλευόμενος, καὶ πάντα διατάττων, καὶ κρί-
 νων τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν. καὶ πᾶσαν τὴν δαπάνην
 ἔκρινεν ἐκ τῆς ἰδίας αὐσίας ποιεῖσθαι τοῖς τε συνεκ-
 δήμοις καὶ αὐτῷ. εἴτα λιτότητι καὶ ἀφελείᾳ χρώμε-
 νος καὶ ἀκραιῶ τῇ δικαιοσύνῃ, τὴν ἐπαρχίαν ἀνέ-
 λαβεν ἐκ τῶν προγεγονότων ἀκληρωμάτων. οἱ γὰρ
 προγεγονότες κατὰ τὴν Ἀσίαν, δημοσιώνας κοινω-
 νοὺς ἐσχισμένοι, τοὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰς δημοσίας κρι-
 σεις καταδικάζοντες, ἀνομημάτων ἐπεπληρώνησαν
 τὴν ἐπαρχίαν.

Ὅτι Λεύκιος δ' Σκαιουόλας ταῖς μὲν δικαιοδο-
 σiais ἀδιαφθόροις καὶ ἀκριβέσι χρησάμενος, οὐ μόν-
 ον πάσης συκοφαντίας ἀπήλλαξε τοὺς κατὰ τὴν
 ἐπαρχίαν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν δημοσιόνων ἀνομήματα
 διωρθώσατο. πᾶσι γὰρ τοῖς ἡδικημένοις ἀκριβῆ κρι-
 τήρια προστάττων, καταδίκους ἐν ἅπασιν ἐποίη-
 τοὺς δημοσιώνας· καὶ τὰς μὲν ἀργυρικὰς βλάβας
 τοῖς ἡδικημένοις ἐκτείνειν ἠνάγκαζε, τὰ δὲ θανατικὰ
 τῶν ἐγκλημάτων ἡξίου κρίσεως θανατικῆς. ὅτε δὲ
 τὸν κορυφαῖον τούτων οἰκονόμον διδόντα μὲν ὑπὲρ
 τῆς ἐλευθερίας πολλὰ χρήματα, καὶ συμπεφωνηκότα
 πρὸς τοὺς κυρίους, φθάσας τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ
 θανάτου καταδικάσας ἀνεσταύρωσεν.

Ὅτι δ' αὐτὸς τοὺς δημοσιώνας κατεδίκαζε, καὶ
 τοῖς ἡδικημένοις ἐνεχείριζε. καὶ συνέβαινε τοὺς ὅλοι-

γῶ πρότερον διὰ τὴν καταφρόνησιν καὶ πλεονεξίαν
πολλὰ παρανομοῦντας, παρ' ἐλπίδας ὑπὸ τῶν ἡδι-
κημένων ἀπάγεσθαι πρὸς τοὺς καταδίκους. καὶ
τὰς συνήθεις τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς συνεκδήμοις
δαπάνας ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ποιοῦμενος, ταχὺ τῶς
εὐνοίας τῶν συμμάχων εἰς τὴν Ῥώμην ἀνεκτίσατο.

“Οἱ Λεύκιος Ἀσύλλλιος πατὴρ μὲν ὑπάρχων τε-
ταμιευκός, ἐκπεμφθεὶς δὲ στρατηγὸς εἰς Σικελίαν,
κατέλαβε τὴν ἐπαρχίαν διεσθαρμένην. ἀνεκτίσατο
δὲ τὴν νῆσον χρήσασμενος τοῖς καλλίστοις ἐπιτηδεύ-
μασι. παραπλησίως γὰρ τῷ Σκαιουόλῳ, προεχειρί-
σατο τὸν ἄριστον τῶν φίλων πρεσβευτὴν τε καὶ σύμ-
βουλον, ὃς ἦν Γαῖος, ἐπικαλούμενος δὲ Λόγγος, ζη-
λωτὴς τῆς ἀρχαίας καὶ σώφρονος ἀγωγῆς· καὶ Πό-
πλιον σὺν τούτῳ πρωτεύοντα τῇ δόξῃ τῶν ἐν Συρα-
κούσαις κατοικούντων ἐππέων. χωρὶς γὰρ τῶν ἐκ τῆς
τύχης ἀγαθῶν καὶ ταῖς κατὰ ψυχὴν ἀρεταῖς διέφε-
ρον. σημεῖον δὲ τῆς εὐσεβείας, αἱ θυσίαι, καὶ αἱ ἐν
τοῖς ἱεροῖς κατασκευαὶ, καὶ τὰ ἀναθήματα· τῆς
δὲ σωφροσύνης τὸ τὰς αἰσθήσεις μέχρι τῆς ἐσχάτης
τοῦ βίου γραμμῆς ἀσινεῖς ἔχειν· τὸ δὲ τῆς παιδείας
τε καὶ φιланθρωπίας, τὸ προτιμᾶσθαι παρ' αὐτῶν
περιτιτότερον τοὺς πεπαιδευμένους. καθόλου δὲ τοὺς
ἀπὸ τινος ἐπαινουμένης μουσῆς ὀρμωμένους εὐερ-
γέτι, συλλαμβάνων ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἀφειδῶς.
οἷς δυσὶν ὁ Σύλλλιος προσαναπανόμενος, ὁμοτοίχους
μὲν οἰκίας εἰς κατάλυσιν παρεσκευάσατο, συνήδρευε
δὲ μετὰ τούτων τὰ κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν ἐπακρι-
βοῦμενος καὶ πάντα φιλοτεχνῶν καὶ πρὸς ἐπανόρ-
θωσιν. T. VI.

Θωσιν τῆς ἐπαρχίας. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 610 sq.)

OLY. ap. CLXXII, 1. a. C. 92. U. C. 662.

Οἱ δ' αὐτὸς κατὰ τὴν δικαιοδοσίαν πρὸς τὰ συμφέροντα φιλοτιμηθεὶς, τὴν ουκοφαντίαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐφυγάδευσε, τῆς δὲ τῶν ἀσθενεστέρων βοηθείας μεγίστην ἐποίησατο φροντίδα· τῶν γὰρ ἁλίων στρατηγῶν εἰωθότων διδόναι προστάτας τοῖς ὄρφανοῖς, καὶ γυναιξὶν ἐρήμοις συγγενῶν, οὗτος ἑαυτὸν τούτων ἀνέδειξε φροντιστήν. διὰ τε τῆς ἐξείας σκέψεως καὶ φροντίδος διακρίνων τὰς ἐν τούτοις ἀμφισβητήσεις, πᾶσιν ἀπέπειμε τὴν πρέπουσαν τοῖς καταδυναστευομένοις ἐπικουρίαν. καθόλου δὲ πάντα τὸν τῆς ἀρχῆς χρόνον διατελέσας εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν βιωτικῶν, καὶ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων, ἀπεκατέστησε τὴν νῆσον εἰς τὴν πάλαι ποτὲ μακαρίζομένην εὐδαιμονίαν.

Ὅτι Μάρκος Λίβιος Δροῦσος ἀνὴρ νέος μὲν τὴν ἡλικίαν, κεκοσμημένος δὲ πᾶσι τοῖς πρωτείοις. πατρὸς τε γὰρ ἦν ἐπιφανεσιώτου, καὶ παρὰ τοῖς πολίταις δι' εὐγένειαν καὶ ἀρετὴν θαυμαστῶς ἀγαπώμενος. αὐτὸς δὲ ὑπῆρχε λόγῳ μὲν δεινότατος τῶν ἡλικιωτῶν, πλούτῳ δὲ πάντας τοὺς πολίτας ὑπερβύλλων· μεγάλην δὲ ἀξιοπιστίαν ἔχων, καὶ κατὰ τὰς ὑποσχέσεις ὢν βεβαιότατος, ἔτι δὲ πλήρης εὐγενούς φρονήματος. διὸ καὶ μόνος ἔδοξεν ἔσεσθαι προστάτης τῆς συγκλήτου. (Excerpt. de Virt et Vit. p. 584.)

E L I B R O X X X V I I .

Olymp. CLXXII, 2. a. C. 91. U. C. 663.

ὍΤΙ ὁ τῶν Μαρσῶν ἡγούμενος Πομπαιῖος ἐπιβά-
 λετο μεγάλῃ καὶ παραβόλῃ πρᾶξει. μυρίους γάρ
 ἀναλαβὼν ἐκ τῶν τὰς εὐθύνας φοβουμένων, ἔχον-
 τας ὑπὸ τοῖς ἱματίοις ξίφη, προῆγεν ἐπὶ τῆς Ῥώμης.
 διεραεῖτο δὲ περιστῆσαι τῇ συγκλήτῳ τὰ ὄπλα, καὶ
 τὴν πολιτείαν αἰτεῖσθαι· ἢ μὴ πείσας, πυρὶ καὶ σι-
 δῆρῳ τὴν ἡγεμονίαν διαλυμήνασθαι. ἀπαντήσαντος
 δὲ αὐτῷ Γαίου Δομιτίου, καὶ ἐρομένου· ποῖ προά-
 γεις, Πομπαιῖε, μετὰ τοσούτου πλήθους; εἶπεν, εἰς
 Ῥώμην ἐπὶ τὴν πολιτείαν, κεκλημένος ὑπὸ τῶν δη-
 μάρχων. ὁ δὲ Δομίτιος ὑπολαβὼν ἔφησεν, ἀκινδυ-
 νώτερον αὐτὸν καὶ κάλλιον τεύξεσθαι τῆς πολιτείας,
 ἢ μὴ πολεμικῶς ἐπὶ τὴν σύγκλητον παραγένηται.
 ταύτην γὰρ βούλεσθαι τὴν χάριν δοῦναι τοῖς συμ-
 μάχοις μὴ βιασθεῖσαν, ἀλλ' ὑπομνησθεῖσαν. ὁ δὲ
 ἱερὰν τινα τὴν συμβουλήν τ' ἀνδρὸς θέμενος, καὶ
 πιεσθεὶς τοῖς λόγοις, ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν.
 Δομίτιος μὲν οὖν φρονίμοις λόγοις ἐκ μεγάλων
 κινδύνων ἐξήρπασε τὴν πατρίδα, πολλῷ κρείττονα
 τὴν ὁμιλίαν ποιησάμενος τῆς γενομένης Σερουιλίῳ
 τῷ στρατηγῷ πρὸς Πικεντίνους. ἐκεῖνος γὰρ οὐχ ὥς
 ἐλευθέρους καὶ συμμάχοις ὁμιλῶν, ἀλλ' ὥς δούλοις

ἐνυβρίζων, καὶ φόβων μεγάλων ἀπειλαῖς παρώξυνε τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὴν καθ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων τιμωρίαν. οὗτος δὲ πεφρονηματισμένων ἀποστατῶν ἀλόγους ὁρμὰς ἐπιεικέσι λόγοις εἰς εὐνοίαν προετρέψατο. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 612.)

U. C. 665. a. C. 89. U. C. 664. a. C. 90. U. C. 666. a. C. 88.

Ἀνομαῖσθαι δὲ φησι Μαρκιὸν ἐκ τῶν ἀρετῶν τῆς ἀποστάσεως· ἐπεὶ σύμπαντες γε Ἴταλοι κατὰ Ῥωμαίων τοῦτον ἐξηνεγκαν τὸν πόλεμον. αἰτίαν δὲ πρώτην γενέσθαι τοῦ πολέμου, τὸ μεταπεσεῖν τοὺς Ῥωμαίους ἀπὸ τῆς εὐτάκτου καὶ λιτῆς ἀγωγῆς καὶ ἐγκρατοῦς, δι' ἧς μὲν ἐπὶ τοσοῦτον ἠϋξήθησαν, εἰς ὀλέθριον ζῆλον τρυφῆς καὶ ἀκολασίας, ἐκ γὰρ τῆς διαφθορᾶς ταύτης στασιάζαντος τοῦ δημοτικοῦ πρὸς τὴν σύγκλητον, εἴτα ἐκείνης ἐπικαλεσαμένης τοὺς ἐκ τῆς Ἰταλίας ἐπικουρῆσαι, καὶ ὑποσχομένης τῆς πολυεράστου Ῥωμαϊκῆς πολιταίας μεταδοῦναι καὶ νόμῳ κυρῶσαι· ἐπεὶ οὐδὲν τῶν ὑπεσχημένων τοῖς Ἰταλιώταις ἐγένετο, ὃ ἐξ αὐτῶν πόλεμος πρὸς Ῥωμαίους ἐξεκαύθη, ὑπατευσόντων ἐν τῇ Ῥώμῃ Λευκίου Μαρκίου Φιλίππου καὶ Σέξτου Ἰουλίου· Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη [δευτέρα] πρὸς ταῖς ἑκατὸν ἐβδομήκοντα. ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ ποικίλα καὶ πολλὰ τροπὰ πάθη, καὶ πόλεων ἀλώσεις ἑκατέρῳ μέρει τῶν διαπολεμησάντων συνέβη· ταλαντευομένης ὥσπερ ἐπίτηδες παρὰ μέρος τῆς νίκης. καὶ μηδετέροις ἐν βεβαίῳ διαμενούσης. ὁμῶς ἀπείρου πλήθους ἐκ

τέρωθεν πεσόντος, ὅψε καὶ μόλις Ῥωμαίοις ἐξενίκη-
 σε βεβαιωθῆναι τὸ κράτος. ἐπολέμουν δὲ Ῥωμαίοις
 Σαννίται, Ἀσκολανοὶ, Λευκανοὶ, Πικεντινοὶ, Νωλα-
 νοὶ καὶ ἑτεραι πόλεις, καὶ ἔθνη· ἐν οἷς ἐπισημοτά-
 τη καὶ μεγίστη καὶ κοινὴ πόλις, ἃρτι συντιστελεσμέ-
 νη τοῖς Ἰταλιώταις, τὸ Κορφίνιον ἦν, ἐν ᾗ τὰ τε
 ἄλλα, ὅσα μεγάλην πόλιν καὶ ἀρχὴν κρατύνουσι,
 συνεστήσαντο, καὶ ἀγορὰν εὐμεγέθη, καὶ βουλευτή-
 ριον, καὶ τὰ ἄλλα τὰ πρὸς πόλεμον ἀφ' ὧν ὅπως ἅπαντα,
 καὶ χρημάτων πλήθος, καὶ τροφῆς θαυσιλῆ χορηγίαν.
 συνεστήσαντο δὲ καὶ σύγκλητον καὶ κλητὴν πεντακοσίων
 ἀνδρῶν, ἐξ ὧν οἱ τε τῆς πατρίδος ἀρχεῖν ἄξιοι προ-
 αχθῆσθαι ἔμελλον, καὶ οἱ προβουλευέσθαι δυνά-
 μενοι περὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας. καὶ τούτοις ἐπέτρε-
 ψαν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον διοικεῖν, αὐτοκράτορας
 ποιήσαντες τοὺς συνέδρους. οὗτοι δὲ ἐνομοθέτησαν
 δύο μὲν ὑπάτους κατ' ἐνιαυτὸν αἰρεῖσθαι, δώδεκα
 δὲ στρατηγούς. καὶ κατεσιτάθησαν ὑπάτοι μὲν Κόϊν-
 τος Πομπαιδίου Σίλων, Μάρκος μὲν τὸ γένος, πρω-
 τεύων δὲ τῶν ὁμοεθνῶν· καὶ δεύτερος ἐκ τοῦ Σαννι-
 τῶν γένους, Γαῖος Ἀπώνιος Μότυλος, καὶ αὐτὸς δό-
 ξη καὶ πράξεσι τοῦ ἔθνους προέχων. τὴν δὲ ὅλην
 Ἰταλίαν εἰς δύο μέρη διελόντες, ὑπατικῶς ἐπαρχίας
 ταύτας καὶ μερίδας ἀπέδειξαν· καὶ τῷ μὲν Πομ-
 παιδίῳ προσώρισαν χωρὰν ἀπὸ τῶν Κερκώλων κα-
 λουμένων, μέχρι τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, τὰ πρὸς
 δυσμὰς καὶ τὴν ἀρκτον νεύοντα μέρη. καὶ στρατη-
 γοὺς ἔταξαν αὐτῷ ἔξ· τὸ λοιπὸν τῆς Ἰταλίας, τὴν
 πρὸς ἑὼ καὶ μεσημβρίαν νεύουσαν, προσώρισαν

Γαῖω Μοτύλῳ, στρατηγούς ὁμοίως συζεύξαντες ἔξ-
οὔτω πάντα δεξιῶς καὶ κατὰ μίμησιν, τὸ σῖνο-
λον φάναι. τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ ἐκ παλαιοῦ τάξεως
τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν διαθέμενοι, κατὰ τὸ σφοδρότε-
ρον λοιπὸν εἶχοντο καὶ τοῦ ἐφεξῆς πολέμου, τὴν κοι-
νὴν πόλιν Ἰταλίαν ὀνομάσαντες. καὶ διεπολέμησαν
Ῥωμαίοις τὰ πλεῖστα, κατὰ τὸ ἐπικρατέστερον, ἕως
Ἰνκίος Πομπήϊος, ὕπατοις αἵρεθεις καὶ στρατηγός
τοῦ πολέμου, καὶ Σύλλας στρατηγός ὑπὸ τῷ ἑτέρῳ
ὑπῆτορ Κάτωνι, ἐπιφανεσιτάταις ταῖς μάχαις τοὺς
Ἰταλιώτας οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ πολλάκις νικήσαντες, τὰ
πράγματα αὐτῶν εἰς τὸ συντρίβεσθαι περὶέστησαν.
ἐπολέμησανδ' οὖν καὶ ἔτι· ἀλλὰ Γαίου Κοσκονίου
σταλέντος εἰς Ταπυρίαν στρατηγοῦ, πολλάκις ἡττήθη-
σαν· εἶτα ἐλαττωθέντες, καὶ ἐκ πολλῶν ὀλίγοι κατα-
λειφθέντες, κοινῇ γνώμῃ τὴν κοινὴν ἐκλείπουσι πό-
λιν τὸ Κορφίνιον, διὰ τὸ τοὺς Μάρσους καὶ πάντα
τὰ γειτνιῶντα τῶν ἐθνῶν προσκεχωρηκέναι τοῖς Ῥω-
μαίοις. εἰς δὲ τὴν ἐν Σαννίταις Αἰσερνίαν καθίδρυ-
σαν, πέντε στρατηγούς αὐτοῖς ἐπιστήσαντες. ὧν ἐνὶ
μάλιστα Κοῖντῳ Πομπαιδίῳ Σίλωνι τὴν πάντων ἡ-
γεμονίαν ἐπίστευσαν, διὰ τὴν περὶ αὐτὸν ἐν τῷ
στρατιηγεῖν ἀρετὴν τε καὶ δόξαν. οὗτος δὲ μετὰ τῆς
κοινῆς τῶν στρατηγῶν γνώμης κατεσκεύασε μεγάλην
δύναμιν, ὥς τοὺς σύμπαντας μετὰ τῶν ὑπαρχόντων
περὶ τρισμυρίους γενέσθαι. χωρὶς δὲ τούτων τοὺς
δούλους ἐλευθερώσας, καὶ (ὅς ὁ καιρὸς ἐδίδου) καθ' ἡ-
σπλίσας, συνῆγεν οὐ πολὺ λείποντας τῶν δισμυ-
ρίων, ἱππεῖς δὲ χιλίους. συμβαλὼν δὲ Ῥωμαίοις,

Μαμερκου στρατηγοῦτος αὐτῶν, Ῥωμαίους μὲν ἀναιρεῖ ὀλίγους· τῶν δ' οἰκείων ὑπὲρ ἑξακισχιλίους ἀποβάλλει. καὶ Μέτελλος κατὰ τὴν Ἀπουλίαν τὴν Οὐδενουσίαν πόλιν ἀξιόλογον οὔσαν, καὶ στρατιώτας πολλοὺς ἔχουσιν, ἐξεπολιόρκησε κατὰ καιρὸν τὸν αὐτὸν, καὶ πλείους τῶν τρισχιλίων αἰχμαλώτους εἵλεν. ἐπικρατούντων δ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τῶν Ῥωμαίων, πέμπουσιν οἱ Ἰταλοὶ πρὸς Μιθριδάτην τὸν βασιλέα Πόντου, ἀρκυμάζοντα τότε πολεμικῇ χειρὶ καὶ παρασκευῇ, ἀξιοῦντες ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν κατὰ Ῥωμαίων ἄγειν τὰς δυνάμεις· οὕτω γὰρ ῥάδιον ἂν συναφθέντων, τὸ Ῥωμαϊκὸν καταβληθῇσθαι κράτος. ὁ δὲ Μιθριδάτης ἀπόκρισιν δίδωσιν, ἄξιν τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐπειδὴν αὐτῷ καταστήσῃ τὴν Ἀσίαν· τοῦτο γὰρ καὶ ἔπραττε. διὸ παντελῶς οἱ ἀποστάται τεταπεινωμένοι ἀπεγίνωσκον. λοιποὶ γὰρ ὑπῆρχον Σαυριτῶν ὀλίγοι, καὶ Σάβηλοι διατρίβοντες ἐν τῇ Νώλᾳ· καὶ πρὸς γε τοῦτοις οἱ περὶ Λαμπώνιον καὶ Κλεπίμιον, ἔχοντες λείψανα τῶν Λευκανῶν.

Αὐτὸ τοῦ Μαρκικοῦ πολέμου σχεδὸν ἤδη διαλυμένου, πάλιν αἱ προγεγενημέναι στάσεις ἐμφύλιοι κατὰ τὴν Ῥώμην κινήσεις ἐλάβανον, ἀντιποιοιμένων πολλῶν ἐνδόξων τοῦ τυχεῖν τῆς κατὰ Μιθριδάτου στρατηγίας, διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐπάθλων. Γάιος τε γὰρ Ἰούλιος καὶ Γάιος Μάριος, ὁ ἑξάκις ὑπατεύσας, ἀντεφιλονείκουν· καὶ τὸ πλῆθος ἦν ἑκατέρωσι συμμεριζόμενον ταῖς γνώμαις. συνέβησαν δὲ καὶ ἔτεραι ταραχαί. ὁ μέντοι Σύλλας ὕπατος ὢν,

χωρισθεῖς τῆς Ῥώμης πρὸς τὰς περὶ Νῶϊαν ἡθροισμένας παρεγένετο δυνάμεις· καὶ πολλοὺς τῶν πλησιοχώρων καταπληξάμενος, ἠνάγκασε παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις. τοῦ δὲ Σύλλα στρατεύσαντος μὲν ἐπὶ τὴν Ἀσίαν κατὰ Μιθριδάτου, τῆς δὲ Ῥώμης μεγάλας ταραχαῖς καὶ φόνοις ἐμφυλίου περιπωμένης, Μάρκος Ἀπώνιος καὶ Τιβέριος Κλεπίτιος, ἐπὶ δὲ Πομπήϊος, οἱ τῶν ὑπολοίπων στρατηγοὶ Ἰταλιωτῶν, διατρίβοντες ἐν τῇ Βρεττίᾳ, Ἀσίας μὲν πόλιν ὀχυρὰν ἐπὶ πολὺν χρόνον πολιορκήσαντες οὐκ ἴσχυσαν ἐλεῖν· μέρος δ' ἐπὶ τῆς πολιορκίας τοῦ στρατεύματος καταλιπόντες, τῇ λοιπῇ τῷ Ῥήγιον ἰσχυρῶς ἐπολιόρκουν, ἐλπίζοντες, εἰ ταύτης κρατήσαιεν, ῥαδίως εἰς τὴν Σικελίαν διαβιβάσαι τὰς δυνάμεις, καὶ κρατήσῃν τῆς εὐδαιμονεστάτης τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον γήσων. ἀλλ' ὁ ταύτης στρατηγὸς Γαῖος Ὀρβανὸς, πολλῇ δυνάμει καὶ παρασκευῇ καὶ προθυμίᾳ χρησάμενος, καὶ καταπληξάμενος τοὺς Ἰταλιώτας τῷ μεγέθει τῆς παρασκευῆς, ἐξήρπασε τοὺς Ῥηγίνοους. εἶτα τῆς περὶ Σύλλαν καὶ Μάριον ἐμφυλίου στάσεως ἀναρρόπισθείσης Ῥωμαίοις, οἱ μὲν Σύλλα, οἱ δὲ Μάριον συνεμάχησαν. καὶ τὸ μὲν πλεον αὐτῶν ἔπεσε τοῖς πολέμοις· τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐπικρατήσαντι Σύλλᾳ τροσεχώρησε. καὶ οὕτω τέλειον τῇ ἐμφυλίῳ συναπέσβη στάσει μέγιστος γεγονῶς, καὶ ὁ Μαρσικὸς ἐπικληθεὶς, πόλεμος. (Eclog. I, pag. 538 - 541.)

Olymp. CLXXIII, 1. a. C. 88. U. C. 666,

*Οἱ ἦν τις ἐν Ἀσκλῶ παραδεδομένος ὑπὸ Ῥω-

μαίων εἰς φυλακὴν, ὄνομα μὲν Ἀγαμέμνων, Κίλιξ δὲ τὸ γένος, διὰ δὲ τινα περιπέτειαν καὶ συμμαχῶν φόνους ἐξωγρημένος, ὃς ὑπὸ τῶν Πικεντίνων ἀπολυθεὶς ἐκ τῆς φυλακῆς, διὰ τὴν εὐεργεσίαν προθύμως ἐστρατεύετο. ληστείας δὲ πολλὴν ἐμπειρίαν ἔχων, τὴν πολεμίαν χώραν κατέτρεχε μετὰ στρατιωτῶν ὁμοίων ταῖς παρανομίαις.

Ὅτι οἱ Πιννῆται δειναῖς συνείχοντο συμφοραῖς. ἀμετάπιστον δ' ἔχοντες τὴν πρὸς Ῥωμαίους συμμαχίαν, ἠναγκάζοντο κατεξανίστασθαι τῶν περὶ ψυχῆς παθῶν, καὶ περιορᾶν τὰ τέκνα στερισκόμενα τοῦ ζῆν ἐν ὀφθαλμοῖς τῶν γεγεννηκότων.

Ὅτι ὁ Σύλλας τὰς πράξεις καλῶς ἐνεχείριζε καὶ ἐνέργως, καὶ δόξης καὶ καλῆς φήμης ἐν Ῥώμῃ κατήξιτο. καὶ τὸ πλῆθος ἐδοκίμαζεν αὐτὸν ἄξιον ὑπάρχειν ὑπατον αἰρεῖσθαι, καὶ περιβόητος ἦν ἐπ' ἀνδρεία τε καὶ στρατηγικῇ συνέσει. καὶ καθόλου φανερός ὑπῆρχεν εἰς μῆζον πρόσχημα δόξης προαχθι-sόμενος.

Ὅτι ὁ Μιθριδάτης τῆς τῶν Ῥωμαίων ἡγεμονίας κατὰ τὴν Ἀσίαν νικήσας, καὶ πολλοὺς ζωγρήσας, ἅπαντας τιμήσας καὶ ἐσθῆσι καὶ ἐφοδίοις ἀπέλυσεν εἰς τὰς πατρίδας. διαβοηθείσης δὲ τῆς τοῦ Μιθριδάτου φιλανθρωπίας, ἐνέπεσεν εἰς τὰς πόλεις ὀρμὴ προστίθεσθαι τῷ βασιλεῖ. παρῆν δὲ ὀρᾶν ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων πρεσβευτὰς μετὰ ψηφισμάτων καλοῦντων αὐτὸν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας, καὶ θεὸν καὶ σωτῆρα προσαγορευόντων. ἀκολουθῶς δὲ τοῦτοις καὶ κατὰ τὴν παρουσίαν τοῦ βασιλέως, ἀπήντων αἱ

πόλεις ἐκχεόμεναι πανδημεὶ, μετ' ἐσθῆτος λαμπρᾶς
καὶ πολλῆς χαρῆς.

“Οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐπικρατοῦντος Μιθριδάτου,
καὶ τῶν πόλεων ἀφισταμένων ἀκατασχέτως ἀπὸ Ρω-
μαίων, οἱ ἐν τῇ Λέσβῳ διέγνωσαν οὐ μόνον αὐτοὺς
ἐνχειρίσαι τῷ βασιλεῖ, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀχιλλιον εἰς Μι-
τυλήνην συμπεφευγότα καὶ νοσοκομοῦμενον παρα-
δοῦναι τῷ Μιθριδάτῃ. ἐπιλέξαντες οὖν τῶν νέων τοὺς
ἀλκῇ διαφέροντας, ἐπεμψαν ἐπὶ τὸ κατάλυμα. οἱ δὲ
ἄθροοι προσπεσόντες τούτῳ, καὶ τὸν Ἀχιλλιον ἄρ-
πάσαντες ἔδησαν, ὥς καλλίστην τῷ βασιλεῖ καὶ κτ-
χαρισμένην δώρεον ἐκπέμποντες. ὁ δὲ καίπερ νέος
ὢν παντελῶς τὴν ἡλικίαν, ἐτόλμησεν ἐπιτελέσασθαι
πράξιν ἡρωϊκὴν· φθάσας γὰρ τοὺς μέλλοντας συν-
αρπάξιν αὐτόν, ἀντὶ τῆς ὕβρεως καὶ τῆς αἰσχρᾶς
τιμωρίας ἡλλάξατο θάνατον. σφάζων γὰρ ἑαυτόν,
καὶ τῇ δεινότητι τῆς πράξεως καταπληξάμενος τοὺς
ἐπ' αὐτόν ὀρμῶντας, ἐποίησέ μὴ τολμῆσαι πλησίον
αὐτοῦ προσελθεῖν· μετὰ πάσης δὲ ἀδείας ἑαυτόν
ἀπαλλάξας τοῦ ζῆν καὶ τῶν ἐπιφερομένων κακῶν,
περιβόητον ἔσχε τὴν ἐπ' εὐψυχίᾳ δόξαν.

“Οἱ καθόλου κατὰ τὴν ναυμαχίαν, παρὰ τοῖς
Ῥοδίοις, πλὴν τοῦ πλήθους τὰ λοιπὰ πάντα μεγά-
λας εἶχεν ὑπεροχάς· τέχνη κυβερνητῶν, τάξεις τῶν
νηῶν, ἔρετῶν ἐμπειρία, δυνάμεις ἡγεμόνων, ἐπι-
βατῶν ἀρεταί. παρὰ δὲ τοῖς Καππαδοξίν ὑπῆρχον
ἀπειρία καὶ ἀγυμνασίαι, καὶ ἡ πάντων τῶν κα-
κῶν παρὰίτιος αἰτία. προθυμίᾳ μὲν γὰρ οὐκ ἐλεί-
ποντο τῶν Ῥοδίων, ὥς ἂν ἔχοντες ἐπίσκοπον καὶ

Θεατὴν τῶν κινδύνων τὸν βασιλέα, καὶ τοῦτω σπεύ-
δοντες ἐνδείκνυσθαι τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν. μόνω
δὲ ὑπερέχοντες τῷ πλήθει τῶν σκαφῶν, περιεχέοντο
τῆς πολεμίας ναῦς καὶ κυκλοῦντες εἰς μέσον αὐτῆς
ἀπελάμβανον.

Ὅτι Γαῖος Μάριος τῶν ἀνθρώπων ἐπιφανέστα-
τος γεγονώς, ἐπὶ μὲν τῆς νεότητος ἐξήλωσεν ἀφίλαρ-
γυρίαν, τῶν καλῶν ἔργων ὀρεχθεὶς, καὶ μεγάλας
πράξεις ἐπὶ τε τῆς Αἰβύης καὶ τῆς Εὐρώπης κατερ-
γασάμενος, περιεποίησατο τὴν περιβόητον ἐπιφά-
νειάν τε καὶ δόξαν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐσχάτου γήρως ἐπι-
θυμήσας τὸν Μιθριδάτου τοῦ βασιλέως πλοῦτον,
καὶ τὴν ἐν ταῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεσιν εὐπορίαν
εἰς τὸν ἴδιον μετενεγκεῖν βίον, τοῖς ὅλοις ἔπαισις·
καὶ τοῦ Σύλλα Κορινθίου τὴν δεδομένην ἐπαρχίαν
παραιτούμενος παρὰ νόμῳ, τῇ προσηκούσῃ περιέ-
πεισε συμφορᾷ. οὐ μόνον δὲ τὸν ἐπιθυμηθέντα
πλοῦτον οὐκ ἔλαβεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν οὐσίαν
προσαπέβαλε, δημευθείσης δὲ αὐτοῦ τῆς ὑπάρξεως
διὰ τὴν τῆς πλεονεξίας ὑπερβολήν. καταγνώσθεις
δὲ ὑπὸ τῆς πατρίδος θανάτῳ, καὶ διαδράς τὴν παρ-
αυτίκα τιμωρίαν, ἤλῃτο κατὰ τὴν χώραν μόνος
φεύγων· καὶ τέλος ἐξέπεισε τῆς Αἰβύης εἰς τὴν Νο-
μαδίαν δούλος, ἄπορος ἔρημος σφῶν. ὕστερον δὲ
τῆς Ῥώμης ἐμπεσοῦσης εἰς πολέμους ἐμφυλίου,
συνεργήσας τοῖς τῆς πατρίδος πολεμίοις, οὐκ ἤρκε-
σθαι τῇ καθόδῳ· πόλεμον δὲ ἐκκαύσας, καὶ τυχὼν
ὑπατείας τὸ ἔρδομον, οὐκ ἐτόλμησεν ἔτι τῆς τύχης
λαβεῖν πείραν, δεδιδαγμένος περὶ τῆς κατ' αὐτὴν

ἀβιβαιοτήτος μεγάλοις συμπτώμασι. προσορώμενος
 γὰρ τὸν ἀπὸ τοῦ Σύλλα πόλεμον ἐπικρεμάμενον τῇ
 Ῥώμῃ, μετέστησεν ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν ἐκουσίας.
 ἀπολιπὼν δὲ ἀρχὰς μεγάλας πολέμων, αἴτιος ἐγένετο
 τοῦ τε νῦν καὶ τῇ πατρίδι τῶν ἐσχάτων ἀκλήρη-
 μάτων. ὁ μὲν γὰρ ἀναγκασθεὶς πολεμεῖν τοῖς κρεί-
 τοσι, κατέστρεψεν ἀτυχῶς τὸν βίον συμπεφευγὸς
 ἐν τῇ διώρυγι· οἱ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ κατὰ τὰς ἐν
 Ἰταλίᾳ πόλεις ἐμπεσόντες εἰς τὸν πάλαι προκείμενον
 πόλεμον, ταῖς προκατεσκευασμέναις περιέπεσον
 συμφοραῖς. οἱ μὲν γὰρ ἐπιφανέστατοι τῶν Ῥω-
 μαίων, Σκευόλαν καὶ Κράσσον φημι, ἐν συγκλήτῃ
 μισαιφονευθέντες ἀκρίτως, προσήμηναν ταῖς ἰδίαις
 ἀτυχίαις τὸ μέγεθος τῶν ἐσομένων κατὰ τὴν Ἰτα-
 λίαν ἀτυχημάτων. οἱ πλεῖστοι γὰρ τῶν συγκλητικῶν
 καὶ τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν, ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Σύλ-
 λαν ἀνηρέθησαν· στρατιῶνται δὲ ἐν ταῖς στάσεσι καὶ
 μάχαις κατεκόπησαν, οὐκ ἐλάττους τῶν δέκα μυ-
 ριάδων. καὶ ταῦτα πάντα συνέβη τοῖς ἀνθρώ-
 ποις διὰ τὸν ἐξαρχῆς ἐπιθυμηθέντα πλοῦτον ὑπὸ
 Μαρίου. (Excerpt. de Virt. et Vil. p. 613. sq.)

Ὅτι μεγάλη στάσις ἐμφύλιος ἤδη διαλυομένου
 τοῦ Μαρσικοῦ γέγονε πόλεμον, ἧς ἡγοῦντο Σύλ-
 λας καὶ Γάϊος Μάριος, νέος ὢν, ὁ Μαρίου τοῦ πο-
 λάκις ὑπατευκότος (ἐπτάκις γὰρ ὑπάτευσέ) παῖς. ἐν
 δὲ τῇ στάσει πολλὰι μυριάδες ἀνθρώπων ἀνηρέθη-
 σαν. ἐκράτησε δ' ὁ Σύλλας· καὶ δικτάτωρ γεγονὼς
 Ἐπαφρόδιτον τε ὀνομάσας ἑαυτὸν, οὐκ ἐφείσθη τῇ
 ἀλαζονείᾳ· κρατῶν γὰρ τοῖς πολέμοις, ἰδίῳ ἄπε-

βίω θανάτῳ. ὁ δὲ Μάριος μάχη τῇ πρὸς Σύλλαν γενναίως ἀγωνισάμενος, ὁμῶς ἡττηθεὶς κατέφυγεν εἰς Πραινεστον, ἅμα μυρίοις πεντακισχιλίοις. συγκλεισθεὶς δ' ἐν αὐτῇ, καὶ χρόνον οὐκ ὀλίγον πολιορκηθεὶς, ἤναγκάσθη, πάντων αὐτὸν ἐγκαταλίποντων, καὶ μηδεμίαν σωτηρίας ὁδὸν καθορῶν, τὴν ἐνὸς οἰκέτου τῶν πιστῶν χεῖρα εἰς λύσιν τῶν δεινῶν παρακαλέσαι. καὶ ὃ γε πεισθεὶς, καὶ μιᾷ πληγῇ τοῦ βίου τὸν δεσπότην ἀπαλλάξας, ἑαυτὸν ἐπικατέσφαξε. καὶ παύεται μὲν αὕτη ἡ στάσις. λείψανα μέντοι τοῦ πολέμου ὑπολειφθέντα τῆς Μαρίου μοίρας ἐπὶ χρόνον Σύλλα διεμαχέσαντο, ἕως καὶ αὐτὰ συνδιέφθορε τοῖς ἄλλοις.

Μετὰ μέντοι τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν, Πομπηῖω, τῷ ἐπικληθέντι Μάγνῳ διὰ τὰς πράξεις, ὡς κατώρθωσε Σύλλα τε συμπράττων καὶ καθ' ἑαυτὸν Ῥωμαίοις· τούτῳ δὲ καὶ Ἰουλίῳ Καίσαρι ἔρις ἐκκαεῖσα, εἰς ἐμφυλίους σφαγὰς τοὺς Ῥωμαίους πάλιν ἠνάγκασε συστραφῆναι. Πομπηίου δὲ λαμπροῦς τοῖς ὕλοις ἡττηθέντος, καὶ κατὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν ἀναιρεθέντος, συστήλλεται μὲν ἡ τῶν ὑπάτων ἀρχὴ εἰς μοναρχίαν Καίσαρι τῷ Ἰουλίῳ, παύει δὲ τέλος καὶ ἡ στάσις. ἐκείνου δὲ ἀνηρημένου, κατὰ Βρούτου καὶ Κασσίου τῶν ἀνελόντων πόλεμος ἐμφύλιος κινεῖται, χειριζομένων Λεπίδου τε καὶ Ἀντωνίου, καὶ Ὀκταβιανοῦ τοῦ Αὐγούστου τὴν ὑπατον ἀρχὴν ἔχόντων. οὐ βραδέως δὲ τοῦ πολέμου κρίσιν τοῖς ὅπλοις λαβόντος, καὶ νικηθέντων καὶ ἀναιρεθέντων τῶν περὶ Κάσσιον καὶ Βρούτον· μετ' οὐ πολὺ

ῥήγνυται εἰς τὸ φανερόν ἢ ἐνδομυχοῦσα. Λύγούστου καὶ Ἀντωνίου ὑπὲρ τῆς φιλοπρωτίας ἄμιλλα· καὶ πολλῶν συγγενῶν αἱμάτων ἐκατέρωθεν ὄντων, τὸ κράτος Λύγούστῳ βεβαιοῦται, καὶ τῶν ὅλων ἡ ἐξουσία αὐτῷ παραμένει διὰ βίου, τῆς τῶν ὑπᾶτων λοιπὸν ἀρχῆς τὴν ἰδίαν τάξιν καὶ δυναστείαν ἀποβεβληκυίας. (Eclat. II, pag. 541. sq.)

Ὅτι ἐπὶ τοῦ Σύλλα τοῦ ὑπάτου ὁ ἐμφύλιος πόλεμος. ἐπισημῆναι δὲ τὴν τῶν μελλόντων κακῶν φορὰν Λίβιος φησι, καὶ Λιόδαρος. ἐξ ἀνεφέλου τοῦ ἀέρος καὶ αἰθρίας πολλῆς ἤχον ἀκουσθῆναι σάλπιγγος, ὃξὺν ἀποτεينوῦσθαι καὶ θρηνώδη φθόγγον. καὶ τοὺς μὲν ἀκούσαντας ἅπαντας ἐκφρονας ὑπὸ δέους γενέσθαι· τοὺς δὲ Τυρρῶν μάντις μεταβολὴν τοῦ γένους καὶ μετακόσμησιν ἀποφῆναι σημαίνειν τὸ τέρας. εἶναι μὲν γὰρ ἀνθρώπων ὀκτώ γένη, διαφέροντα τοῖς βίοις καὶ τοῖς ἡθελσιν ἀλλήλων. ἐκάστῳ δὲ ἀφορισθαι χρόνον ὑπὸ τοῦ θεοῦ, συμπεραινώμενον ἐνιαυτοῦ μεγάλου περιόδῳ. τῆς γοῦν προτέρας περιόδου τελειώσεως, καὶ ἐτέρας ἐνισταμένης, κινεῖσθαι τι σημεῖον ἐκ γῆς ἢ οὐρανοῦ θαυμάσιον, ὃ δῆλον εὐθὺς τοῖς τὰ τοιαῦτα σοφοῖς γίνεσθαι, ὅτι κατὰ τρόπον ἄλλοις καὶ βίοις ἀνθρώποι χρόνοι γεγόνασιν, καὶ θεοῖς ἥτιον τῶν προτέρων μέλονται. ταῦτα μὲν οὖν εἴτε οὕτως, εἴτε ἄλλως ποῖς ἔχει, σκοπεῖν παρ' ἡμῖν. (Suidas in Σύλλας. Exscripsit quoque hoc Plutarch. in Sulla pag. 455. extr. et pag. 456. A.)

Olymp. CLXXIII, 2. a. C. 87. U. C. 667.

Ὅτι Μερόλας ὁ αἰρεθεὶς ὕπατος εἰς τὸν τοῦ Κίρνα τόπον, μετὰ τὸ συνθεσιν ποιήσασθαι τὸ δῆ-
τερ αὐτὸν ὑπατεῦσαι, ἔδοξε πρῶξιν ἀγαθοῦ σφόδρα
πολίτου πρῶξαι. ἔν τε γὰρ τῷ συνεδρίῳ καὶ τῷ δῆ-
μῳ διαλεγόμενος περὶ τῶν κοινῇ συμφερόντων, ἀρ-
χηγὸς ἐπηγγείλατο γενέσθαι καὶ δημονοίας. ἄκων
γὰρ ἡρημένος ὕπατος, ἐκουσίως ἔφη παραχωρήσειν
τῷ Κίρνα τῆς ἀρχῆς· καὶ παραχωρῆμα ἰδιώτης ἐγέ-
ναι. ἡ δὲ σύγκλητος ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς τοὺς
ποιησομένους τὰς συνθήκας, καὶ τὸν Κίρναν εἰσά-
ξοντις εἰς τὴν πόλιν. (Excerpt. de Virt. et Vit.
pag. 614.)

Ὅτι οἱ περὶ τὸν Κίρναν καὶ Μάριον συνεδρεύ-
σαντες μετὰ τῶν ἐπιφανεσιτάτων ἡγεμόνων ἐβου-
λεύοντο, ὅπως βεβαίως καταστήσωσι τὴν εἰρήνην·
τέλος ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς ἐπιφανεσιτάτους τῶν ἐχ-
θρῶν, καὶ δυναμένους ἀμφισβητῆσαι περὶ πρα-
γμάτων, πάντας ἀποκτεῖναι· ὅπως καθαρῶς γενο-
μένης τῆς ἰδίας αἰρέσεως καὶ μερίδος, ἀδεῶς τὸ λοι-
πὸν, καὶ ὥς ἂν βούλωνται, μετὰ τῶν φίλων διοι-
κοῦσι τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν. εὐθὺς οὖν τῶν μὲν
γεγενημένων συνθέσεων καὶ πίστεων ἡμέλησαν· σφα-
γαὶ δὲ τῶν καταψηφισθέντων αὐτοῖς ἄκριτοι καὶ
πανταχοῦ ἐγίνοντο. Κῦντος δὲ Λουτᾶτιος ὁ Κάτ-
λος, τεθριαμβενκῶς μὲν ἐπισήμως ἀπὸ Κίμβρων,
ἀγαπώμενος δὲ ὑπὸ τῶν πολιτῶν περιτιότερον, ὑπὸ
τινος δημάρχου κατηγορίας ἐτύγχανεν ἐν τῷ δήμῳ
θανάτου. φοβούμενος δὲ τὸν ἐκ τῆς συκοφαντίας

κίνδυνον, ἦκεν εἰς τὸν Μάριον, δεόμενος τυχεῖν
βοηθείας· ὁ δὲ, τὸ μὲν ἔμπροσθεν ἐγγόνει φίλος,
τότε δ' ἔκ τινος ὑποψίας ἀλλοτριῶς ἔχων πρὸς αὐ-
τὸν, τοῦτο μόνον ἀπεκρίθη, θανεῖν δεῖν. καὶ ὁ
Κάϊλος ἀπογνοὺς μὲν τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας,
σπεύδων δὲ χωρὶς ὕβρεως καταστρέφει τὸν βίον,
ἑαυτὸν τοῦ ζῆν μετέτυτησεν, ἰδίῳ τινὶ καὶ παρηλλα-
γμένῳ τρόπῳ, συγκλείσας ἑαυτὸν εἰς οἶκον νεόχοι-
στον, καὶ τὴν ἐκ τῆς κονίας ἀναφορὰν πυρὶ καὶ κα-
πνῷ συναυξήσας, τῇ τῆς ἀναπνοῆς φθορᾷ περιπι-
γείς γενόμενος, ἀπῆλλαξεν. (Eclog. I, pag. 542.)

E LIBRO XXXVIII et XXXIX.

Olymp. CLXXIII, 3. a. C. 86. U. C. 668.

° **ΟΤΙ** ὁ Σύλλας χρημάτων ἀπορούμενος ἐπέβαλε
τὰς χεῖρας τρισὶν ἱεροῖς, ἐν οἷς ἀναθημάτων ἄργυ-
ρῶν τε καὶ χρυσῶν πλῆθος ἦν· ἐν μὲν Ἀελοῖς τῷ
Ἀπόλλωνι καθιερωμένα, ἐν Ἐπιδαύρῳ δὲ τῷ Ἀσκλη-
πιῷ, ἐν Ὀλυμπίᾳ δὲ τῷ Διὶ. πλεῖστα δὲ ἔλαβεν ἐν
Ὀλυμπίᾳ, διὰ τὸ μεμενηκέναι τὸ ἱερὸν τοῦτο ἄσυ-
λον ἐξ αἰῶνος. τῶν γὰρ ἐν Ἀελοῖς χρημάτων φω-
κεῖς τὰ πλεῖστα διεφόρησαν, ἐν τῷ ἱερῷ κληθέντι
πολέμῳ. ὁ δὲ Σύλλας πολὺν ἄργυρον καὶ χρυσόν,
ἔτι δὲ τὴν ἄλλην πολυτελεῖ κατασκευὴν ἀναλαβὼν,
ἡθροισε χρημάτων πλῆθος πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ
προσδοκώμενους πολέμους. ἀδεισιδαιμόνως δὲ τῇ

λήψει τῶν ἱερῶν χρημάτων προσενεχθεὶς, χώραν ἀντὶ
 τούτων καθιέρωσε τοῖς θεοῖς εἰς τὰς καὶ ἔτος
 προσόδους· εὐτραπελευόμενος δὲ ἀπιφαίνετο κρα-
 τεῖν τῷ πολέμῳ πάντως, διὰ τὸ τοὺς θεοὺς αὐτῷ
 συνεργεῖν, εἰσειηνοχότας χρημάτων πολὺ τι πλη-
 θος αὐτῷ. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag.
 614. sq.)

Olymp. CLXXIII, 4. a. C. 85. U. C. 669.

Οὐ Φιμβρίας κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν πολὺν προσέ-
 χων τοῖς διαστήμασι τοῦ Φλάκκου, καιρὸν ἔσχε
 μεγάλοις ἐπιχειρῆσαι τολμήμασι καὶ σπεύδων τοὺς
 στρατιώτας ἰδίους κατασκευάσασθαι ταῖς εὐνοίαις,
 συνεχώρησεν αὐτοῖς τὴν χώραν τῶν συμμάχων ὥς
 πολεμίαν διαρπάζειν, καὶ τοὺς περιτυχόντας ἔξαν-
 δραποδίζεσθαι. ἄσμένως δὲ προσδεξαμένων τῶν
 στρατιωτῶν τὴν συγχώρησιν, ἐν ὀλίγαις ἡμέραις πε-
 ριεποίησαντο χρημάτων πλῆθος. οἱ δὲ διαρπαγέν-
 τες ἀπῆλθον τῷ ὑπάτῳ, καὶ περὶ τῶν καθ' αὐ-
 τοὺς ἀπωδύροντο. ὁ δὲ περιαλγῆς γενόμενος προσ-
 ἔταξεν ἀκολουθεῖν, ὅπως τὰ ἴδια κομίσωνται. αὐ-
 τὸς δὲ τῷ Φιμβρίᾳ διαπειλησάμενος, προσέταξε τὰ
 διαφορηθέντα τοῖς ἀπολωλεκόσιν ἀποκατιστῆσαι.
 ὁ δὲ τὴν πᾶσαν αἰτίαν ἐπὶ τοὺς στρατιώτας ἀνέ-
 πεμπεν, ὥς ἄνευ τῆς αὐτοῦ γνώμης πάντα πεπρα-
 χότας· τοῖς δὲ στρατιώταις κατ' ἰδίαν παρήγγειλε
 μὴ προσέχειν τοῖς προστάγμασιν, ἀλλὰ τὰ διὰ τῶν
 ὀπλῶν κηθέντα τῷ τοῦ πολέμου νόμῳ, μὴ προί-
 οθαι· τοῦ δὲ Φλάκκου μετὰ ἀνατάσεως προστάττον-
 τος ἀποδιδόναι τὰ διηρησμένα, τῶν δὲ στρατιω-

τῶν οὐ προσεχόντων, ταραχή καὶ στάσις κατεῖχε τὸ στρατεύμα.

"Οτι ὁ Φιμβρίας διαβεβηκώς τὸν Ἑλλήσποντον, τοὺς στρατιώτας πρὸς παρανομίαν καὶ ἀρπαγὴν παρορμήσας, χρήματα τὰς πόλεις εἰσεπράττετο, καὶ τοῖς στρατιώταις ταῦτα διένεμεν. οἱ δὲ εἰς ἀνυπεύθυνον ἔξουσίαν προαχθέντες, καὶ διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ὠφελείας μετεωρισθέντες, ὥς κοινὸν εὐεργέτην ἡγάπων. τὰς δὲ μὴ ὑπακουσάσας πόλεις ἐκπολιοῦκων, εἰς διαρπαγὴν ἐχαρίζετο τοῖς στρατιώταις. καὶ Νικομήδειαν παρέδωκε τοῖς στρατιώταις εἰς διαρπαγὴν.

"Οτι ὁ αὐτὸς καὶ Κύζικον παρελθὼν ὥς φίλος τοῖς μὲν εὐπορωτάτοις τῶν πολιτῶν ἐμέμφετο θανάτου καταιτιασάμενος. δὺν δὲ εἰς κατάπληξιν καὶ φόβον τῶν ἄλλων καταδίκους ποιήσας, καὶ ῥαβδίσας ἐπέλεκτισε· τὰς δὲ οὐσίας αὐτῶν ἀναλαβὼν, καὶ τοῖς ἄλλοις διὰ τῶν προαπολωλόντων μέγαν φόβον ἐπιστήσας, ἠνάγκασε λύτρα τῆς σωτηρίας ὅλας τὰς ὑπάρξεις αὐτῶν προέσθαι. (Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 615. sq.)

Olymp. CLXXIV, 2. a. C. 83. U. C. 671.

"Οτι Γναῖος Πομπήϊος στρατιωτικὸν βίον ἐλόμενος, ἐντεκαρτέρει ταῖς καθ' ἡμέραν κακοπαθείαις· καὶ ταχὺ τὸ πρωτεῖον ἀπηνέγκατο τῆς ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις ἀσκήσεως. πᾶσαν δὲ ῥαστώνην καὶ σχολὴν ἀποτριψάμενος, διετέλει καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ αἰεὶ τι πράττων τῶν εἰς τὸν πόλεμον χρησίμων. διαίτη μὲν γὰρ ἐχρῆτο λιτῇ, λουτροῦν δὲ

καὶ σὺμπεριφορᾷ τρυφὴν χροῦσης ἀπείχετο· καὶ
τὴν μὲν τροφὴν καθήμενος προσεφέρετο, πρὸς δὲ
τὸν ὕπνον ἀπεμέριζε χρόνον ἐλάτιονα τῆς ἐκ τῆς
φύσεως ἀνάγκης. τὸν δὲ ἐν νυκτὶ πόνον παρεδίδου
τὴν μεθ' ἡμέραν ἐπιμέλειαν, ἐπαγρυπνῶν τοῖς τῆς
στρατηγίας ἐντεύγμασι. διὰ δὲ τῆς συνήθους τῶν
ἀπίστων μελέτης, ἀθλητῆς ἐγένετο τῶν κατὰ πό-
λεμον ἀγώνων. τοιγαροῦν ὅσω χρόνῳ τις ἔτοιμον
οἷκ' ἂν παρέλαβε στράτευμα, πολὺ τάχιον οὗτος
συνελέξατο, καὶ διατάξας καθώπλισε. προσαγγελ-
θειῶν δὲ τῶν περὶ αὐτὸν πράξεων εἰς τὴν Ῥώμην,
ἅπαντες, οὐ τὴν ἀρετὴν, ἀλλὰ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ
λογιζόμενοι, καὶ ἀρχὰς κατεφρόνησαν, ὥς τῶν
προσαγγελλόντων κενῶς τὰ περὶ αὐτὸν τραγῳδοῦν-
των. ὥς δ' ἡ προσηγγελμένη φήμη διὰ τῶν ἀποτε-
λεσμάτων ἀληθὴς ἐφάνη, ἡ σύγκλητος ἐξέπεμψεν
Γούριον, ὃν τρεψάμενος ἐνίκησε.

Ὅτι καταλειφθέντος τοῦ Σκιπίωνος μόνου με-
τὰ τὸ διαφθαρῆναι χρήμασι καὶ ἀποστῆναι πάντας,
καὶ ἀπεγνωκὸς τὴν σωτηρίαν, ὁ Σύλλας ἱππεὶς
ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν τοὺς παραπέμψοντας μετ'
ἀσφαλείας ὅποι βούλοιο· ὁ δὲ Σκιπίων ἐν ἀκαρεῖ
χρόνῳ τὸ τῆς ἀρχῆς ἀξίωμα μεθεῖναι συναναγκα-
σθεὶς εἰς ἰδιωτικὸν βίον καὶ ταπεινὸν σχῆμα, διὰ
τὴν ἐπιείκειαν ὑπὸ τοῦ Σύλλα παρεπέμφθη ταχέως
εἰς ἣν ἐβούλετο πόλιν. εἴτα τὰ τῆς ἀρχῆς ἀνακτη-
σάμενος κόσμια, πάλιν δυνάμεως ἱκανῆς ἀφηγεῖτο.
(Excerpt. de Virt. et Vit. pag. 616. sq.)

Olymp. CLXXIV, 3. a. C. 82. U. C. 572.

Ὅτι οἱ τῶν Ῥωμαίων περιφανεῖς ἄνδρες ἐμιαι-
φορήθησαν ἐκ διαβολῆς, καὶ ὁ τὴν μεγίστην ἱερω-
σύνην ἔχων Σχαιουόλας μέγιστον ἔχων ἀξίωμα τῶν
πολιτῶν, ἀναξίας τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἔτυχε τῆς τοῦ
βίου καταστροφῆς. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι κατ' αὐτό γε
τοῦτο μέγਾਲως εὐτύχησαν, ὅτι τοῖς ἀγιοτάτοις ση-
κοῖς ὁ πάντιμος ἱερεὺς οὐκ ἔφθασε προσπεσεῖν. ἐπεὶ
τὴν γε χάριν τῆς τῶν διωκόντων ὁμότητος, καὶ πρὸς
αὐτοῖς τοῖς ἀδύτοις ἐπιβώμιος μαιφονηθεῖς, ἀπέ-
σβεσεν ἂν τῷ αἵματι τὸ ἀκοιμίστω δεισιδαιμονίᾳ τη-
ροῦμενον πῦρ ἐξ αἰῶνος.

Ὅτι προτεθείσης προγραφῆς εἰς τὴν ἀγορὰν,
ἀνέδραμε πλῆθος ἀνθρώπων πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν.
οἱ πλείστοι δὲ συνέπιασxon τοῖς ὀφείλουσιν ἀναδέ-
χεσθαι τὸν θάνατον. εἰς δὲ τῶν συνεληλυθότων,
κακία καὶ ὑπερηφανία διαφέρων, ἐγγέλων τοῖς κιν-
δυνεύουσι, πολλὰ κατ' αὐτῶν ὑβριστικῶς ἐβλασφή-
μησεν. ἔνθα δὴ δαιμονίου τινὸς νέμεσις τῷ διασύ-
ρῳ τὴν τῶν ἀκληροῦντων τύχην, ἐπέθηκε τὴν
πρέπουσαν τῇ κακίᾳ τιμωρίαν. ἐν γὰρ τοῖς ἐπὶ πᾶ-
σιν ὀνόμασιν εὐρὺν ἑαυτὸν προσγεγραμμένον, εὐ-
θέως ἐπικαλυψάμενος τὴν κεφαλὴν, προῆγε διὰ τοῦ
πλήθους, ἐλπίζων λήσεσθαι τοὺς περιεσιῶτας, καὶ
διὰ τοῦ δρασμοῦ περιέσεσθαι τὴν σωτηρίαν. γνω-
σθεῖς δὲ ὑπὸ τινος τῶν πλησίον ἐστώτων, καὶ φα-
νερᾶς τῆς περὶ αὐτὸν περιστάσεως γενομένης, συνε-
λήφθη, καὶ ἔτυχε τῆς τιμωρίας, πάντων ἐπιχαι-
ρόντων τῷ θανάτῳ αὐτοῦ.

Ὅτι πολλῶ χρόνῳ τῆς Σικελίας ἀδικαιοδοτητοῦ γενομένης, ὁ Πομπηϊὸς δοὺς ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν δικαιοδοσίαν, καὶ χρηματίζων περὶ τῶν δημοσίων ἀμφισβητημάτων, καὶ τῶν ἰδιωτικῶν συμβολαίων, οὕτως εὐστόχως καὶ ἀδωροδοκῆτως ἐποιεῖτο τὰς ἀποφάσεις, ὥστε ὑπερβολὴν ἑτέρῳ μὴ ἀπολείπειν. εἴκοσι δὲ καὶ δυεῖν ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ὑπάρχων, καὶ τῆς νεότητος προκαλουμένης εἰς τὰς ἀλογίστους ἡδονάς, οὕτως αὐστηρῶς καὶ σωφρόνως ἐποίησατο τὴν ἐπιδημίαν κατὰ τὴν νῆσον, ὥστε πάντας τοὺς κατὰ τὴν Σικελίαν καταπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὴν ἀρετὴν τοῦ νεανίσκου.

Olymp. CLXXVIII, 1. a. C. 68. U. C. 686.

Ὅτι Μάρκος Ἀντώνιος συνθήμενος πρὸς Κρήτας εἰρήνην, μέχρι μὲν τινος ταύτην ἐτήρουν. μετὰ δὲ ταῦτα συντιθεμένης βουλῆς, ὅπως ἂν μάλιστα τῆς ὠφελείας προνοήσαιντο, οἱ πρεσβυτάτοι καὶ φρονήσει διαφέροντες, συνεβούλευον πρέσβεις ἐκπέμπειν εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ περὶ τῶν ἐπιφερομένων ἐγκλημάτων ἀπολογεῖσθαι, καὶ πειρᾶσθαι τὴν σύγκλητον εὐγνώμοσι λόγοις καὶ δεήσεσιν ἐξιλάσκεισθαι· διόπερ ἀπέστειλαν εἰς τὴν Ῥώμην τριάκοντα πρεσβευτάς, τοὺς ἐπιφανεστάτους ἄνδρας. οἷτοι δὲ κατ' ἰδίαν περιπορευόμενοι τὰς οἰκίας τῶν συγκλητικῶν, καὶ πᾶσαν δεητικὴν προῖεμένοι φωνήν, ἐξεθεράπευον τοὺς τὸ συνέδριον συνέχοντας. εἰσαχθέντες δὲ εἰς τὴν σύγκλητον, καὶ περὶ τε τῶν ἐγκλημάτων ἑμφρόνως ἀπολογησάμενοι, τὰς τε ἰδίας εὐεργεσίας καὶ συμμαχίας πρὸς τὴν ἡγεμονίαν ἀκρι-

βῶς διελθόντες, ἤξιουν αὐτοὺς εἰς τὴν προγεγενη-
 μένεν εὐνοϊάν τε καὶ συμμαχίαν ἀποκαταστήναι. ἡ
 δὲ σύγκλητος ἀσμένως τοὺς λόγους προςδεξαμένη,
 δόγμα ἐξέβαλε τὸ κυροῦν, δι' οὗ τῶν ἐγκλημάτων
 τοὺς Κρητίας ἀπολύουσα, φίλους καὶ συμμαχούς
 τῆς ἡγεμονίας ἀνηγόρευεν· ἄκυρον δὲ τὸ δόγμα
 ἐποίησε Λέντουλος ὁ ἐπικαλούμενος Σπινθήρ. οἱ δὲ
 Κρητίες ἀπηλλάγησαν. ἡ δὲ σύγκλητος περὶ τῶν
 Κρητῶν πολλάκις λόγου γενομένου, ὅτι κοινωνοῦσι
 τῆς ληστείας τοῖς πειραταῖς, δόγμα ἔγραψαν, ὅπως
 οἱ Κρητίες πάντα τὰ πλοῖα ἕως τετρασκάλμου ἀνα-
 πέμψωσιν εἰς Ῥώμην, καὶ τριακοσίους ὁμήρους δώ-
 σι τοὺς ἐπιφανεστάτους, ἐκπέμψωσι δὲ καὶ Λασθέ-
 νην καὶ Πανάρην· κοινῇ δὲ πάντες ἐκτίσωσιν ἄρ-
 γυρίου τάλαντα τετρακισχίλια. οἱ δὲ Κρητίες πυθό-
 μενοι τὰ δεδογμένα τῇ συγκλήτῳ, περὶ τῶν προσ-
 ηγγελεμένων ἐβουλεύοντο. καὶ οἱ μὲν φρονήσας δια-
 φέροντες ἔφρασαν δεῖν πάντα ποιεῖν τὰ προστατώ-
 μενα· οἱ δὲ περὶ τὸν Λασθένην, τοῖς ἐγκλήμασιν
 ὄντες ἔνοχοι, καὶ φοβούμενοι μὴ ἀναπεμφθέντες
 εἰς τὴν Ῥώμην, τιμωρίας τύχωσιν, ἀνίσειον τὰ
 πλήθη, παρακαλοῦντες τὴν ἐξ αἰῶνος παραδεδο-
 μένην ἐλευθερίαν διαφυλάττειν. (Excerpt. de Le-
 gat. XXXV, pag. 631 sq.)

E LIBRO XL

Olymp. CLXXIX, 2. a. C. 63. U. C. 691.

ΗΜΕΙΣ δὲ μέλλοντες ἀναγράφειν τὸν πρὸς Ἰουδαίους πόλεμον, οὐκ εἶναι διαλαμβάνομεν προδιελθεῖν ἐν κεφαλαίοις τὴν τοῦ ἔθνους τούτου ἑξ ἀρχῆς κτίσιν, καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς νόμιμα. κατὰ τὴν Αἴγυπτον τὸ παλαιὸν, λοιμικῆς περιστάσεως γενομένης, ἀνέπεμπον οἱ πολλοὶ τὴν αἰτίαν τῶν κακῶν ἐπὶ τὸ δαιμόνιον. πολλῶν γὰρ καὶ παντοδαπῶν κατοικούντων ξένων, καὶ διηλλαγμένοις ἔθεσι χρωμένων περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὰς θυσίας, καταλεισθαι συνέβαινε παρ' αὐτοῖς τὰς πατρίους τῶν θεῶν τιμὰς. ὅπερ οἱ τῆς χώρας ἐγγενεῖς ὑπέλαβον, εἰ μὴ τοὺς ἄλλοφύλους μεταστήσονται, κρίσιν οὐκ ἔσεσθαι τῶν κακῶν. εὐθὺς οὖν ξηνηλατουμένων τῶν ἄλλοεθνῶν, οἱ μὲν ἐπιφανέστατοι καὶ δραστηκώτατοι συστραφέντες ἐξερρόφησαν (ὥς τινες φασιν) εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τινὰς ἑτέροους τόπους, ἔχοντες ἀξιολόγους ἡγεμόνας, ὧν ἡγοῦντο Λαταῶς καὶ Κάδμος τῶν ἄλλων ἐπιφανέστατοι. ὁ δὲ πολὺς λεῶς ἐξέπεσεν εἰς τὴν νῦν καλουμένην Ἰουδαίαν, οὐ πόρρω μὲν κειμένην τῆς Αἰγύπτου, παντελῶς δὲ ἔρημον οὔσαν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους. ἡγεῖτο δὲ τῆς ἀποικίας ὁ προσαγορευόμενος Μωσῆς, φρονήσει δὲ πολλῇ καὶ ἀνδρείᾳ πλείστον διαφέρων. οὗτος δὲ καταλαβόμενος τὴν χώραν, ἄλλας τε πόλεις ἔκτισε

καὶ τὴν νῦν οὖσαν ἐπιφανεστάτην, ὀνομαζομένην
 Ἱεροσόλυμα. ἰδρῦσατο δὲ καὶ τὸ μάλιστα παρ' αὐ-
 τοῖς τιμώμενον ἱερὸν, καὶ τὰς τιμὰς καὶ ἁγιστείας
 τοῦ Θεοῦ κατέδειξε, καὶ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν
 ἐνομοθέτησέ τε καὶ διέταξε. διεῖλε δὲ τὸ πλῆθος εἰς
 δώδεκα φυλὰς, διὰ τὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τελειώ-
 τατον νομίζεσθαι, καὶ σύμφωνον εἶναι τῷ πλήθει
 τῶν μηνῶν τῶν τὸν ἐνιαυτὸν συμπληροῦντων. ἄγαλ-
 μα δὲ Θεῶν τὸ συνόλον οὐ κατεσκεύασε, διὰ τὸ μὴ
 νομίζειν ἀνθρωπόμορφον εἶναι τὸν Θεόν. ἀλλὰ τὸν
 περιέχοντα τὴν γῆν οὐρανὸν μόνον εἶναι Θεόν, καὶ
 τῶν ὅλων κύριον. τὰς δὲ θυσίας ἐξηλλαγμέτας συνε-
 στήσατο τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι, καὶ τὰς κατὰ
 τὸν βίον ἀγωγὰς. διὰ γὰρ τὴν ἰδίαν ξενηλασίαν
 ἀπ' ἀνθρώπων τινα καὶ μισόξενον βίον εἰσηγήσατο.
 ἐπιλέξας δὲ τῶν ἀνδρῶν τοὺς χαριεσιτάτους καὶ μά-
 λιστα δυνησομένους τοῦ συμπαρατόντος ἔθνους προῖ-
 στασθαι, τοὺτους ἱερεῖς ἀπέδειξε. τὴν δὲ τριβὴν
 ἔταξεν αὐτῶν γίνεσθαι περὶ τὸ ἱερὸν, καὶ τὰς τοῦ
 Θεοῦ τιμὰς τε καὶ θυσίας. τοὺς αὐτοὺς δὲ καὶ δι-
 κασίας ἀπέδειξε τῶν μεγίστων κρίσεων, καὶ τὴν τῶν
 νόμων καὶ τῶν ἐθνῶν φυλακὴν τοῦτοις ἐπέτρεψε.
 διὸ καὶ βασιλέα μὲν μηδέποτε τῶν Ἰουδαίων [γε-
 γῆσθαι φασι], τὴν δὲ τοῦ πλῆθους προστασίαν δι-
 δοσθαι διὰ παντὸς τῷ δοκοῦντι τῶν ἱερέων φρονή-
 σει καὶ ἀρετῇ προέχειν. τοῦτον προσαγορεύουσιν
 ἀρχιερέα, καὶ νομίζουσιν αὐτοῖς ἄγγελον γίνεσθαι
 τῶν τοῦ Θεοῦ προσταγμάτων. τοῦτον δὲ κατὰ τὰς
 ἐκκλησίας καὶ τὰς ἄλλας συνόδους φησὶν ἐκφέρειν

τὰ παραγγελλόμενα· καὶ πρὸς τοῦτο τὸ μέρος οὕτως εὐπειθεῖς γενέσθαι τοὺς Ἰουδαίους, ὥστε παρὰ χρῆμα πίπτοντας ἐπὶ τὴν γῆν, προσκυνεῖν τὸν τοῦτοῖς ἐρμηνεύοντα ἀρχιερέα. προσγέγραπται δὲ καὶ τοῖς νόμοις ἐπὶ τῆς τελευτῆς, ΟΤΙ ΜΩΣΗΣ ΑΚΟΤΣΑΣ ΤΟΤ ΘΕΟΤ, ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΤΟΙΣ ΙΟΥΔΑΙΟΙΣ. ἐποίησατο δ' ὁ νομοθέτης τῶν τε πολεμικῶν ἔργων πολλὴν πρόνοιαν, καὶ τοὺς νέους ἡνάγκαζε καρτερίαν τε καὶ ἀνδρείαν ἀσκεῖν, καὶ τὸ σύνολον πάσης ὑπομονῆν κακοπαθείας. ἐποιεῖτο δὲ καὶ στρατείας εἰς τὰ πλησιόχωρα τῶν ἐθνῶν. καὶ πολλὴν κατακτησάμενος χώραν, κατεκληροῦχθη· τοῖς μὲν ιδιώταις ἴσους ποιήσας κλήρους, τοῖς δὲ ἱερεῦσι μεῖζονας· ἵνα λαμβάνοντες ἀξιολογώτερας προσόδους, ἀπερίσπαστοι συνεχῶς προσεδρεύσωσι ταῖς τοῦ θεοῦ τιμαῖς. οὐκ ἔξην δὲ τοῖς ιδιώταις τοὺς ἰδίους κλήρους πωλεῖν, ὅπως μὴ τινες διὰ πλεονεξίαν ἀγοράζοντες τοὺς κλήρους, ἐκθλίβωσι τοὺς ἀπορωτέρους, καὶ κατασκευάζωσιν ὀλιγανδρίαν. τεκνοτροφεῖν τε ἡνάγκαζε τοὺς ἐπὶ τῆς χώρας· καὶ δι' ὀλίγης δαπάνης ἐκτρεφόμενων τῶν βρεφῶν, αἰὲν τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ὑπῆρχε πολυάνθρωπον. καὶ τὰ περὶ τοὺς γάμους δὲ, καὶ τὰς τῶν τελευτώντων ταφάς, πολὺ τὸ παρηλλαγμένον ἔχειν ἐποίησε νόμιμα πρὸς τὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. κατὰ δὲ τὰς ἰστέρον γενομένας ἐπικρατείας ἐκ τῆς τῶν ἁλλοφύλων ἐπιμιξίας, ἐπὶ τετάρτης τῶν Περσῶν ἡγεμονίας, καὶ τῶν ταύτην καταλυσάντων Μακεδόνων, πολλὰ τῶν πατρίων τοῖς Ἰουδαίοις νομίμων ἐκινήθη.